

PŘEHLED PROBLEMATIKY ZNALOSTNÍHO TRANSFERU VE VÝZKUMNÝCH ORGANIZACÍCH

RNDr.et Mgr. Růžena Štemberková, Ph.D., MPA a kolektiv

České Budějovice 2023

Obsah

1	Úvod do problematiky transferu znalostí v univerzitním prostředí.....	2
1.1	Užitečné pojmy.....	2
1.2	Činnost kanceláře transferu technologií.....	5
2	Výsledky výzkumu jako předmět duševního vlastnictví.....	7
2.1	Autorská práva.....	8
2.2	Průmyslová práva.....	11
2.3	Další speciální případy.....	16
3	Proof-of-concept.....	19
3.1	Identifikace a evidence výsledků.....	19
4	Patenty jako právo a zdroj informací.....	21
4.1	Patentové řízení.....	21
4.2	Patentové dokumenty.....	26
4.3	Patentové řešerše.....	30
5	Komericializace výsledků.....	37
5.1	Před začátkem – NDA, MTA.....	37
5.2	Licenční smlouva.....	38
5.3	Spin-off.....	38
6	Spolupráce ve výzkumu.....	42
6.1	Typy interakcí s aplikační sférou.....	42
6.2	Výsledky ve spolupráci.....	43
6.3	Cena za interakci.....	44
7	Socioekonomický dopad na společnost.....	45
8	Transfer technologií na norských univerzitách.....	46
8.1	Definice.....	46
8.2	Proces.....	47
8.3	Regulační rámce v Norsku.....	48
8.4	Organizace v Norsku.....	52
8.5	Kanceláře transferu technologií v Norsku.....	55
8.6	Případová studie Univerzity v Oslu (UiO).....	61
9	Citovaná literatura.....	67

1 Úvod do problematiky transferu znalostí v univerzitním prostředí

Role univerzity se neomezuje pouze na výuku a výzkum, ale zahrnuje tzv. třetí roli a další akademické poslání, a sice zapojit se do společnosti. Při řešení rostoucích společenských a ekonomických výzev čelí vědecko-výzkumné instituce všude rostoucí poptávce po propojení svých výzkumných a výukových znalostí související právě s touto tzv. třetí rolí univerzit a tzv. misí. „Třetí mise“ není pouhou frází, ale má stále větší význam při vytváření vztahu mezi akademickým prostředím a komerční sférou ve svých různých podobách. Být součástí vize 2030 a dále podporovat znalostní ekonomiku vyžaduje větší důraz na vazby mezi univerzitami a průmyslovými odvětvími a produkty souvisejícími s jejich výzkumem.

Je to jasná výzva pro zejména nově založená transferová centra (většinou do roku 2012) na univerzitách v České republice. Hlavní iniciativa změnit tento vztah pochází od české vlády, konkrétně z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k podpoře znalostní ekonomiky a propojení výsledků VaV směrem ke komerční sféře, stejně jako propojit impulzy, aktuální výzvy a problémy řešené v podnikové sféře směrem na univerzitu.

1.1 Užitečné pojmy

Jako je tomu v každé odbornosti, také transfer znalostí a technologií používá specifický jazyk. Pro přehlednost uvedme základní významy nejdůležitějších pojmů:

Aplikační sféra – jakákoli organizace či subjekt mimo původní výzkumnou organizaci (univerzitu), ve které lze uplatnit výsledky výzkumných aktivit. Do aplikační sféry tak patří nejen průmysl a firmy (anglicky industry), ale také například další výzkumná a vývojové pracoviště, neziskové organizace, nemocnice, státní a veřejná správa.

Aplikovaný výzkum dle (OECD, 2015) – původní zkoumání prováděné s cílem získání nových poznatků. Je však primárně zaměřen na konkrétní praktický záměr nebo cíl. Aplikovaný výzkum se provádí buď s cílem určit možné způsoby využití poznatků základního výzkumu, nebo stanovit nové metody nebo způsoby dosažení specifických a předem stanovených cílů. Znamená také zvažování dostupných znalostí a jejich rozšíření za účelem vyřešení aktuálních problémů. V podnikatelském sektoru je rozdíl mezi základním a aplikovaným výzkumem často vyznačen vytvořením nového projektu, který má prozkoumat slibné výsledky programu základního výzkumu (posunem od dlouhodobé ke střednědobé perspektivě ve vnitropodnikovém využívání výsledků výzkumu a vývoje). Výsledky aplikovaného výzkumu mají být primárně zaměřené pro možné uplatnění v produktech, operacích, metodách nebo systémech. Aplikovaný výzkum dává nápadům formu, kterou lze využít v provozu. Tyto aplikace odvozených poznatků mohou být chráněny nástroji k ochraně duševního vlastnictví, **včetně utajení**.

Evropská definice (Sdělení Komise - Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01), 2022) uvádí, že se jedná o společný název pro průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo jejich kombinaci. Česká legislativa (Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, 2002) vymezuje aplikovaný výzkum jako teoretickou a experimentální práci zaměřenou na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb.

Experimentální vývoj dle (OECD, 2015) – systematická práce, čerpající z poznatků z výzkumu a z praktických zkušeností a produkující další poznatky, která je zaměřena na vytváření nových produktů či postupů, nebo na zlepšení stávajících produktů nebo postupů. Dle Sdělení Komise - Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01), 2022) je experimentální vývoj získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností za účelem vývoje nových nebo zdokonalených výrobků, procesů nebo služeb, včetně digitálních produktů, procesů nebo služeb, v jakékoli oblasti, technologii, průmyslovém či jiném odvětví (mimo jiné včetně digitálních odvětví a technologií, jako je například superpočítání, kvantové technologie, technologie blockchain, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost, data velkého objemu a technologie cloud nebo edge computing).

Infrastruktura pro testování a experimenty – zařízení, vybavení, kapacity a zdroje, jako jsou zkušební stolice, pilotní linky, demonstrační zařízení, testovací zařízení nebo živé laboratoře, a související podpůrné služby, které jsou využívány převážně podniky, zejména malými a středními podniky, jež žádají o podporu na testování a provádění experimentů za účelem vývoje nových nebo zdokonalených výrobků, procesů a služeb a testování a rozšiřování technologií s cílem dosáhnout pokroku prostřednictvím průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje. Přístup k infrastrukturám pro testování a experimenty financovaným z veřejných prostředků je otevřen více uživatelům a musí být poskytován na transparentním a nediskriminačním základě a za tržních podmínek. Infrastruktury pro testování a experimenty mohou být rovněž známy pod pojmem technologické infrastruktury.

Nehospodářské činnosti výzkumných organizací z pohledu veřejné podpory (nikoli dle daňové povinnosti):

- a) primární činnosti výzkumných organizací a výzkumných infrastruktur, zejména:
 - i. Vzdělávání s cílem zvýšit počty a zlepšit kvalifikaci lidských zdrojů. Za nehospodářskou činnost považuje veřejné vzdělávání organizované v rámci státního vzdělávacího systému, jež je z velké části nebo zcela financováno ze státních prostředků a je státem kontrolováno.
 - ii. Nezávislý VaV s cílem získat nové poznatky a lépe pochopit dané téma, včetně kooperativního VaV, pokud je spolupráce, do níž je výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura zapojena, účinná.
 - iii. Veřejné šíření výsledků výzkumu na nevýlučném a nediskriminačním základě, například prostřednictvím výuky, databází s otevřeným přístupem, veřejně přístupných publikací či otevřeného softwaru.
- b) činnosti v rámci **předávání znalostí**, pokud jsou prováděny buď výzkumnou organizací, nebo výzkumnou infrastrukturou (včetně jejich oddělení či poboček), nebo společně s dalšími takovými subjekty či jejich jménem a pokud se veškerý zisk z těchto činností znovu investuje do primárních činností výzkumné organizace nebo výzkumné infrastruktury. Nehospodářská povaha těchto činností zůstává zachována i v případě svěření dodávek odpovídajících služeb třetím stranám prostřednictvím otevřeného zadávacího řízení.

Obvyklé tržní podmínky – situace, kdy se podmínky transakce mezi smluvními stranami neliší od podmínek, jež by byly sjednány mezi nezávislými podniky, a nezahrnují prvek tajné dohody. Má se za to, že zásada obvyklých tržních podmínek je splněna v případě transakce, jíž předcházelo otevřené, transparentní a nediskriminační řízení.

Šíření znalostní organizací pro výzkum nebo výzkumnou organizací - subjekt (např. univerzita nebo výzkumný ústav, agentura pro transfer technologií, zprostředkovatel v oblasti inovací, fyzický nebo virtuální spolupracující subjekt zaměřený na výzkum) bez ohledu na jeho právní postavení (zřízený podle veřejného, nebo soukromého práva) nebo způsob financování, jehož hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo předávání znalostí. Pokud tento subjekt rovněž vykonává hospodářské činnosti, musí se pro financování, náklady a příjmy těchto hospodářských činností vést oddělené účetnictví. Podniky, jež mohou uplatňovat rozhodující vliv na takovýto subjekt, např. jako podílníci nebo členové, nesmí mít přednostní přístup k výsledkům, jichž dosáhly.

Průmyslový výzkum dle Sdělení Komise - Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01), 2022) – plánovaný výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, procesů nebo služeb nebo k podstatnému zdokonalení stávajících výrobků, procesů nebo služeb, včetně digitálních produktů, procesů nebo služeb, v jakékoli oblasti, technologii, průmyslovém či jiném odvětví (mimo jiné včetně digitálních odvětví a technologií, jako je superpočítání, kvantové technologie, technologie blockchain, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost, data velkého objemu a technologie cloud computingu). Zahrnuje vytváření dílčích částí složitých systémů a může zahrnovat výrobu prototypů v laboratorním prostředí nebo v prostředí se simulovanými rozhraními se stávajícími systémy

a rovněž výrobu pilotních linek, je-li to nezbytné pro průmyslový výzkum, a zejména pro obecné ověřování technologie.

Transfer znalostí a technologií – oboustranně obohacující cílené šíření znalostí, dovedností, know-how a technologií z výzkumné organizace do aplikační sféry a naopak. Evropská definice (Sdělení Komise - Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01), 2022) uvádí že: „**předávání znalostí**“ je proces, jehož cílem je získávání, shromažďování a sdílení explicitních a implicitních znalostí včetně dovedností a kompetencí v hospodářských i nehospodářských činnostech, jako jsou spolupráce při výzkumu, poradenství, poskytování licencí, zakládání společností typu spin-off, publikace a mobilita výzkumných pracovníků a dalších osob, jež se podílejí na těchto činnostech. Kromě vědeckých a technických poznatků zahrnuje také jiné druhy znalostí, např. znalosti, jež se týkají používání norem a právních předpisů, v nichž jsou tyto normy obsaženy, znalosti podmínek reálného provozního prostředí a způsobů organizačních inovací, jakož i řízení znalostí v souvislosti s určováním, získáváním, zabezpečením, ochranou a využíváním nehmotného majetku.

Komericializace je pak podmnožinou transferu znalostí a technologií vedoucí k tržnímu uplatnění a následné monetizaci.

Účinná spolupráce – spolupráce nejméně dvou nezávislých stran za účelem výměny znalostí či technologií nebo k dosažení společného cíle na základě dělby práce, kde příslušné strany společně stanoví rozsah projektu kooperativního výzkumu, přispívají k jeho realizaci a sdílejí jeho rizika a výsledky. Náklady na projekt může nést v plné výši jedna či více stran a tím zbavit ostatní strany jejich finančních rizik. Za formy spolupráce nejsou považovány smluvní výzkum a poskytování výzkumných služeb.

Výhradní vývoj – zadávání veřejných zakázek na služby ve výzkumu a vývoji, u kterých veškeré dosažené přínosy připadají výhradně veřejnému zadavateli nebo zadavateli a které mohou tyto subjekty využít při provádění své činnosti za podmínky, že tyto služby v plné výši hradí.

Výzkum a vývoj – dle Frascatiho manuálu (OECD, 2015) je výzkum a experimentální vývoj (VaV) tvořen kreativní/tvůrčí a systematickou prací, vykonávanou za účelem zvýšení úrovně vědomostí, včetně znalostí lidstva, kultury a společnosti, a k navržení nových způsobů aplikace dostupných znalostí. Cílem výzkumu jsou vždy nové poznatky, založené na původních koncepcích (a jejich interpretaci) nebo na hypotézách. VaV je z principu vždy do značné míry nejistý, co se týče konečného výsledku (nebo alespoň množství času a zdrojů potřebných k jeho dosažení) a je zaměřen na vytvoření výsledků, které by mohly být buď volně převáděné, nebo obchodované na trhu. VaV musí naplňovat pět základních kritérií:

- Činnost musí obsahovat prvek novosti
- Musí být kreativní/tvůrčí
- Obsahovat prvek nejistoty
- Být systematická
- Být převoditelná a/nebo reprodukovatelná

VaV zahrnuje tři kategorie činností – základní výzkum, aplikovaný výzkum a experimentální vývoj

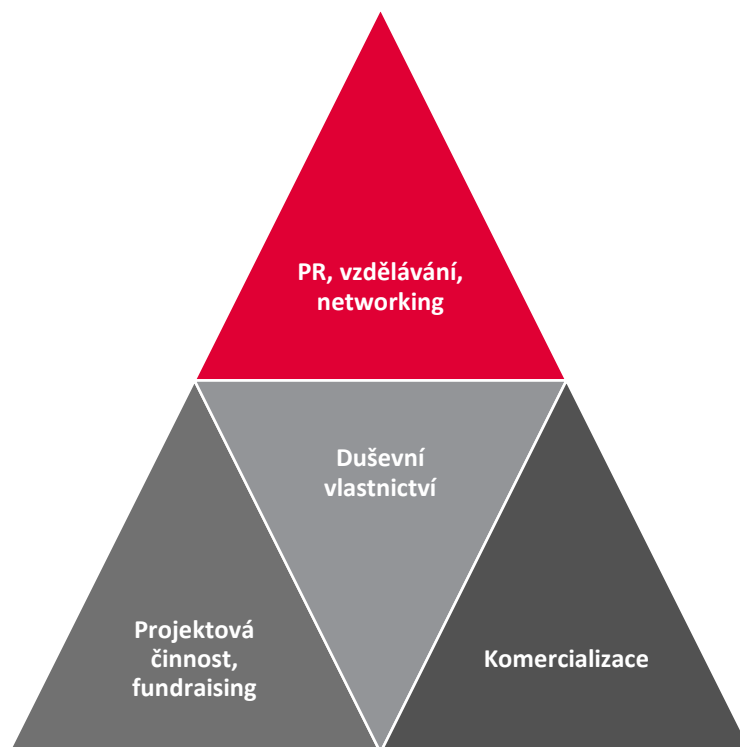
Výzkumná infrastruktura (Sdělení Komise - Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01), 2022) – zařízení, zdroje a související služby, které vědecká obec využívá k provádění výzkumu v příslušných oborech, zahrnující vědecké vybavení nebo soubory nástrojů, zdroje založené na znalostech, např. sbírky, archivy a strukturované vědecké informace, infrastruktury informačních a komunikačních technologií, např. sítě GRID, počítačové a programové vybavení, komunikační prostředky, jakož i veškeré další prvky jedinečné povahy, které jsou nezbytné k provádění výzkumu. Tyto infrastruktury se mohou nacházet na jednom místě nebo mohou být „rozmístěné“ v rámci sítě (organizovaná síť zdrojů).

Základní výzkum dle (OECD, 2015) – experimentální nebo teoretická práce prováděná primárně za účelem získání nových poznatků o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na žádné konkrétní uplatnění nebo využití v praxi.

1.2 Činnost kanceláře transferu technologií

Mezi hlavní aktivity kanceláře transferu technologií patří (viz Obrázek 1) především komplexní ochrana duševního vlastnictví, která je samotným jádrem každého takového centra. Tato oblast vyžaduje specialistu, který dohlíží nad dílčími výsledky VaV a aktivně zpracovává výzkumníkům řešerše v daných požadovaných oblastech.

Neméně potřebnou a významnou aktivitou je projektová činnost zaměřená a zacílená právě na oblast transferu technologií.

Obrázek 1 Schéma hlavních činností Kanceláře transferu technologií

V dnešní době si jakékoliv úsilí nelze představit bez propagace a marketingu, stejně jako vzdělávacích aktivit vůči svému úkolu jak směrem dovnitř univerzity, tak směrem vůči svému okolí.

Z pohledu komercializace a specifičnosti výsledků VaV je stejně tak významnou rolí každé kanceláře její zasíťování v rámci regionálních, národních a mezinárodních struktur s významnými inovačními hráči.

Proces transferu znalostí

Proces komercializace je všeobecně definován jako proces přeměny nápadu na komerční produkty nebo služby. Pro většinu vědecko-výzkumných institucí toto znamená komerčně rozvíjet duševní vlastnictví (IP), které bylo vytvořeno v rámci výzkumu s cílem vytvářet úspěšné komerční výsledky, které mají pozitivní dopad pro širší uplatnění ve společnosti. Toho je obvykle dosaženo prostřednictvím komerčních licencí na duševní vlastnictví existujících obchodních organizací nebo vytvořením nové spin-off společnosti, která zajistí distribuci nových produktů nebo služeb na trh.

Obrázek 2 Základní schéma procesu transferu technologií

Celý proces ochrany výsledků průmyslového vlastnictví a následného komerčního uplatnění vědeckých poznatků lze rozdělit do několika navazujících činností tzv. procesu. Proces začíná identifikací výzkumného poznatku, který by mohl být využitelný v praxi, má k tomu tedy největší

předpoklady. Poté je s pomocí odborníků ověřeno, zda má tento poznatek skutečný komerční potenciál. Následuje rozhodnutí, zda může daná instituce jako zaměstnavatel uplatňovat práva k poznatku nebo zda tato práva může využít výzkumný pracovník jako původce poznatku. V další fázi je zajištěna ochrana práv průmyslového vlastnictví a stanoven vhodný následný způsob komerčního uplatnění. Pro usnadnění přenosu výsledků výzkumu a vývoje do praxe vznikly na mnoha institucích specializované kanceláře či útvary, které tuto agendu mají na starosti a jedná se obecně o centra transferu technologií, která zmíněný komercializační proces krok za krokem zajišťují.

Zásadní přínos a uchopení procesů transferu technologií spočívá především v nastavení transparentních pravidel, která budou či jsou interně aplikována pro vědecké/znalostní pracovníky.

2 Výsledky výzkumu jako předmět duševního vlastnictví

Veřejné vysoké školy či akademické instituce se vedle svých hlavních aktivit stávají také zdrojem informací a nových poznatků, které mohou být využity v komerční sféře. Tyto poznatky přispívají nejen k rozvoji poznání, ale také k rozvoji ve společenské sféře, resp. oblasti. Aplikované výsledky výzkumu a vývoje ze strany komerčních subjektů mohou také zajistit finanční prostředky, které budou následně využity k dalšímu celkovému rozvoji daných institucí.

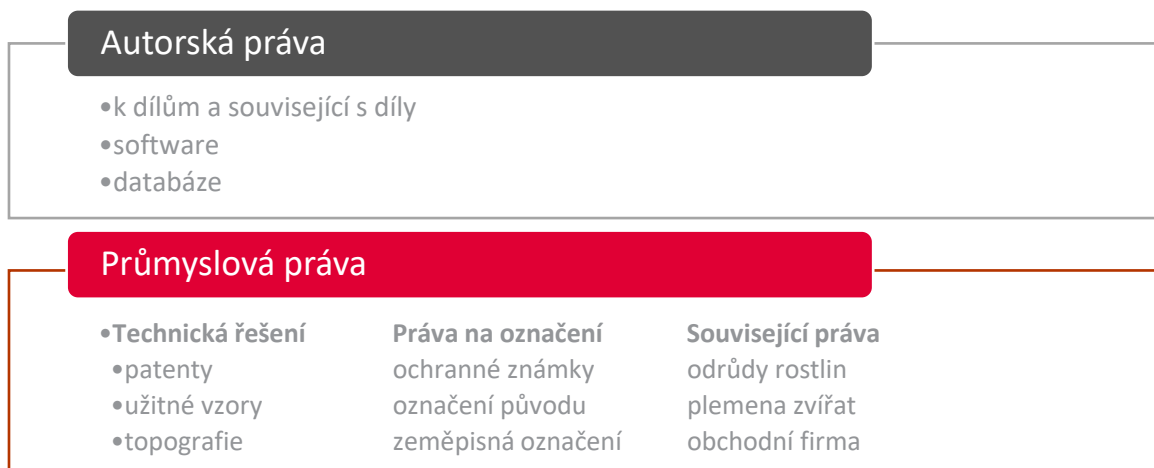
Vznik duševního vlastnictví je tak nedílnou součástí vědecké práce, přímo z definice k němu přímo směřuje. Cílem výzkumné a vývojové práce je získávání nových znalostí a dovedností, které následně mohou být demonstrovány do mnoha fyzických (hmotných) podob.

S pojmem duševního vlastnictví pracuje celá řada zákonů a mezinárodních úmluv. Například Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO, 1967) vymezuje, že duševním vlastnictvím jsou práva:

- k literárním, uměleckým a vědeckým dílům,
- k výkonům výkonných umělců, zvukových záznamů a rozhlasovému vysílání,
- k vynálezům ze všech oblastí lidské činnosti,
- k vědeckým objevům,
- k průmyslovým vzorům a modelům,
- k továrním, obchodním známkám a známkám služeb, jakož i k obchodním jménům a obchodním názvům,
- na ochranu proti nekalé soutěži
- a všechna ostatní práva vztahující se k duševní činnosti v oblasti průmyslové, vědecké, literární a umělecké.

Jednotlivé typy výsledků pak více či méně kopírují jednotlivé zákonné úpravy. Jejich mezinárodní harmonizace je na velmi rozdílné úrovni a v čase se dynamicky proměňuje. Při spolupráci v mezinárodním prostředí je proto vždy nutné ověřovat, jaká je aktuální a místně odpovídající právní úprava a s partnerem si vyjasnit oboustranné pochopení.

Práva duševního vlastnictví v českém prostředí lze rozdělit do dvou hlavních skupin (dle skupin souvisejících zákonů).

Někdy se k těmto dvěma přiřazuje ještě skupina tzv. soutěžních práv, zejména ochrana obchodního tajemství, ochrana spotřebitele, ochrana proti nekalé soutěži, ochrana osobnosti a celá řada dalších.

Pro práci v transferu znalostí a technologií (TZT) je nezbytné mentálně přijmout skutečnost, že jednotlivá práva mohou vedle sebe fungovat v souhře a vzájemně se doplňovat. Je potřeba pracovat s balíčkem výsledků a práv, která chceme transferovat s respektem a znalostí souvislostí.

2.1 Autorská práva

Autorská práva primárně sloužila k ochraně uměleckých tvůrců, zejména literárních děl. S moderní dobou a rozvojem tisíce různých možností tvůrčí činnosti se autorská práva rozšiřují a snaží se pokrývat skutečnost, ale zcela přirozeně vždy trochu pokulhávají. Digitální svět je pak kapitolou svéhlavou, o které se právníci přou a průběžně diskutují, jak by to mělo správně být, a ve chvíli, kdy vyřeší jeden problém, vynoří se řada dalších. Pojdme se tedy soustředit na principy.

(Zákon č. 121/2000 Sb., zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů) uvádí:

§2 Autorské dílo

Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen „dílo“). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

Za dílo se považuje též počítačový program, fotografie a výtvar vyjádřený postupem podobným fotografii, které jsou původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním výtvořem. Databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem a jejíž součásti jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem, je dílem souborným. Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu a databáze k ochraně se neuplatňují.

Právo autorské se vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené.

Předmětem práva autorského je také dílo vzniklé tvůrčím zpracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka. Tím není dotčeno právo autora zpracovaného nebo přeloženého díla.

Sborník, jako je časopis, encyklopedie, antologie, pásmo, výstava nebo jiný soubor nezávislých děl nebo jiných prvků, který způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu splňuje podmínky podle odstavce 1, je dílem souborným.

Dílem podle tohoto zákona není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.

§ 3 Výjimky z ochrany podle práva autorského ve veřejném zájmu

Ochrana podle práva autorského se nevztahuje na

úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany,

výtvořy tradiční lidové kultury, není-li pravé jméno autora obecně známo a nejde-li o dílo anonymní nebo o dílo pseudonymní (§ 7); užít takové dílo lze jen způsobem nesnižujícím jeho hodnotu.

Základním pravidlem je, že autorská práva se principálně vztahují na cokoli, co vzniklo tvůrčí činností člověka (v některých zemích uznávají také tvůrčí činnost zvířat, zejména slonů, o umělé inteligenci se čile diskutuje) a bylo vyjádřeno v objektivně vnímatelné podobě, kterou lze nějak doložit.

2.1.1 Základní principy autorských práv

Vznik

Autorská práva vznikají automaticky v okamžiku naplnění podmínek pro vznik autorského díla (viz výše). Jsou platná téměř po celém světě, jsou vymahatelná.

Trvání

Autorská práva trvají po celou dobu života autora a 70 let po jeho smrti. V případě spoluautorských děl 70 let po smrti posledního ze spoluautorů. Tato doba je dána českým zákonem. Mezinárodní úmluva říká, že by ta doba měla být minimálně 50 let od smrti autora, některé země udávají až 90 let. Proto je třeba se dívat na lokální úpravu délky trvání práv. Autorská práva se dědí a dědicové je nezřídka vymáhají.

Teritorialita

V podstatě se dá říci, že platí po celém civilizovaném světě. Autorské právo je velmi dobře harmonizované napříč různými systémy. Vymahatelnost práv je samostatnou kapitolou.

Dualita autorských práv

Osobnostní práva, která jsou neoddělitelně spojena s autorem, jsou nepřevoditelná, autor se jich nemůže vzdát a zanikají smrtí autora. V principu se jedná o právo uvádět nebo neuvádět jméno autora ve spojení s dílem. Dále o právo na zachování celistvosti díla a právo rozhodovat o zpřístupnění díla, ale tato část práv bývá významně omezena, pokud je autor zaměstnán.

Majetková práva, tedy práva dílo užívat, nakládat s ním třeba za účelem zisku, jsou práva převoditelná a ve většině Evropských zemích automaticky přechází na zaměstnavatele autora. V principu se jedná o možnosti, které vedou k majetkovému zhodnocení díla, možnost získat za něj peníze.

2.1.2 Software, fotografie, databáze, mapy

Do skupiny autorských práv se řadí také práva ke speciálním dílům, u kterých může být sporná otázka tvůrčí činnosti. Je třeba si uvědomit, že právní úprava je vždy o něco pozadu za rozvojem technologického světa a až se zpožděním reaguje na problémy, které se v praxi objevují. Z toho důvodu byla až dodatečně mezi autorská práva zařazena práva k počítačovým programům. V jejich případě bylo třeba slevit z nároků na kvalitu autorského díla, kdy se má jednat o jedinečný výsledek tvůrčí činnosti; v případě počítačových programů a fotografií stačí, když jsou původním, tedy vlastním duševním výtvořem autora. Práva k počítačovým programům upravuje autorský zákon v §65 a §66 (Zákon č. 121/2000 Sb., zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů).

Databáze může někdy nabývat kvality autorského díla tím, že její vnitřní architektura, způsob výběru a propojení obsahu může být tvůrčím, duševním výtvořem autora. Na takovou databázi se pak pohlíží jako na autorské dílo (dílo souborné).

Vedle toho ale jsou ještě práva pořizovatele databáze bez ohledu na to, zda samotná databáze je, nebo není autorská. Autorský zákon se tématu věnuje v části HLAVA III – Zvláštní právo pořizovatele databáze. V kostce shrnuto zajišťuje toto zvláštní právo výhodu pro toho, kdo vynaložil úsilí a prostředky k tomu, aby databázi pořídil a zpřístupnil. Toto právo trvá 15 let od pořízení, respektive zpřístupnění databáze s tím, že se počítá znovu od každého nového záznamu. Pořizovatel databáze tak může rozhodovat o podmínkách, za jakých umožní vytěžování své databáze, a může nabídnout různé druhy licencí, které budou uživatele k vytěžování dat opravňovat. I v tomto případě existují tzv. bezúplatné zákonné licence volného užití, více viz kapitola 2.1.4

2.1.3 Zaměstnanecká a školní díla

(Zákon č. 121/2000 Sb., zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů) poměrně jasně specifikuje, co se děje s autorským dílem, které bylo vytvořeno v rámci zaměstnaneckého poměru:

§ 58 – Zaměstnanecké dílo

Není-li sjednáno jinak, zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva k dílu, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního nebo služebního vztahu. Takové dílo je zaměstnaneckým dílem.

Smrtí nebo zánikem zaměstnavatele, který byl oprávněn vykonávat majetková práva k zaměstnaneckému dílu a který nemá právního nástupce, nabývá oprávnění k výkonu těchto práv autor.

Specifické situace nastávají tehdy, jsou-li autory studenti. Extrémní tvrzení některých profesorů, že student nemůže nikdy nic vytvořit, je nutno kategoricky odmítnout. Tvůrčí činnost není dána vzděláním ani moudrostí věku, tvůrčí činnost a autorská díla mohou vznikat již od útlého dětství a autorská práva k nim patří stejně plnohodnotně jako u děl dospělých a vzdělanějších individuů.

Studenti obvykle nebývají v pracovně-právním vztahu ke své škole. V některých případech však ano a pak se na ně vztahuje režim předchozí podkapitoly. Autorský zákon specificky upravuje práva k dílům studentů, kteří nejsou současně zaměstnanci školy. Podívejme se opět, co se v této souvislosti píše (Zákon č. 121/2000 Sb., zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů):

§ 60 – Školní dílo

Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez závažného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

Je známa celá řada případů, kdy studenti vytvořili velmi zajímavá a komerčně úspěšná díla. Jejich využití je ve studentových rukou, případně se zisk z využití díla realizuje na základě licence třetí osobě. Dokonce jsou známy i takové případy, kdy se na základě školního díla podařilo vybudovat obrovský mezinárodní byznys. Podle znění zákona je škola oprávněna výše uvedené požadovat, otázkou je, zda bude požadovat a jak se nakonec dohodnou.

2.1.4 Užití autorského díla jiným uživatelem

Autorská práva v principu omezují ostatní uživatele v tom, co mohou s cizím dílem dělat. Je však třeba myslet na skutečnost, že to, že by někdo neměl něco dělat, ještě neznamená, že to nedělá. Jako v jiných částech práva i zde platí, že kde není žalobce, není soudce. I autorská práva je nutné vymáhat. JE však pravda, že ochrana autorských práv se s rozvojem internetu značně zlepšila a díky mediálním kauzám se i povědomí o autorských právech ve společnosti hodně posílilo. Pojdme se podívat, jak to udělat, aby někdo jiný mohl legálně užívat vaše díla, tedy to, co je nebo může být předmětem transferu znalostí.

Majetková práva umožňují, aby byla ostatním uživatelům udělen **souhlas nebo licence** ve velmi širokém spektru možností. Licence může být teritoriálně i časově omezená, může vymezovat pouze některé činnosti, které nabyvatel licence může s dílem dělat. Odměna z užití díla je standardní součástí licenční smlouvy.

Creative Commons a FOSS

Pro usnadnění práce s licencemi vznikl systém tzv. Creative Commons (Creative Commons, nedatováno), což jsou v principu předpřipravená licenční ujednání, a jako stavebníci lze nastavit pro cizí uživatele pravidla, která chcete, aby byla respektována. Dají se využít prakticky na všechna

autorská díla, v případě počítačových programů existuje systém tzv FOSS (Free and open source software), který je ještě mnohem více propracovaný a existuje nespočet variant zpřístupnění.

Creative Commons - jedná se o nástroj pro právní realizaci Open Science. Označením díla, nebo jeho zveřejněním pod vybranou CC licencí nabííte bezúplatnou licenci neurčitěmu okruhu osob po celou dobu ochrany díla. Tuto licenci je možné získat tzv.

konkludentně, tedy akceptací nabídnuté licence. Pro snadnou orientaci v nabídnutém rozsahu licence existuje systém piktogramů a zkratk, které se běžně používají. Plné znění licenčních podmínek je dostupné také v českém jazyce na stránkách [Licence CC – Creative Commons Česká republika](#). Vysvětlujících webů je celá řada, zde tedy jen velmi stručně, jaké jsou základní prvky, ze kterých je možné licenci poskládat:

BY – uvádějte autora a původ díla. Dílo můžete použít, ale přiznejte se k tomu a uveďte nás.

NC – pouze pro nekomerční užití. Takže pokud chcete dílo využívat pro obchod, ozvěte se nám a domluvíme se.

ND – zachovejte původní podobu díla. Můžete ho použít, můžete ho kopírovat, ale nesmíte ho nijak upravovat. A potřebujete-li ho upravit, ozvěte se nám, domluvíme se.

SA – dílo můžete upravit, můžete z něj vytvořit nové a vlastní, ale toto nové musíte dál šířit pod stejnou licenci. Tedy se to chová trošičku jako virus. Pozor, pokud je vaše dílo infikováno tímto způsobem.

BY

NC

ND

SA

Licence poskládané z těchto základních kamenů mají různou úroveň otevřenosti.

2.1.5 Odměňování autorů

Autorům v principu náleží odměna za využívání jejich díla. Na odměnách autorů stojí celé profese – programátoři, grafici, filmaři, hudebníci, výtvarníci, architekti a designéři; lidé, kteří si na život vydělávají tím, že tvoří autorská díla a umožňují jejich užití za úplatu. Vycházíme z předpokladu, že pokud se nejedná o zaměstnanecká autorská díla, pak se o jejich využití a svou odměnu stará autor sám (nebo k tomu využívá kolektivního správce).

V případě zaměstnaneckých děl obecně platí:

- Má se za to, že odměna za vytvoření díla je již součástí mzdy. Tvůrčí činnost je součástí náplně práce a odměna by tomu měla odpovídat.
- Zákon stavuje autorům právo na **přiměřenou dodatečnou odměnu**, jestliže se mzda již vyplacená autorovi dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití práv. Toto ustanovení se nevztahuje na počítačové programy, databáze a mapy – v těchto případech se předpokládá výrazné finanční zhodnocení a jako takové jsou přímo tvořeny.
- Důležité je, že právo na dodatečnou odměnu trvá i po skončení pracovního poměru a toto právo se dědí.

2.2 Průmyslová práva

Hlavním a zásadním rozdílem mezi duševním vlastnictvím spadajícím do autorsko-právní oblasti a průmyslově-právní oblasti je ten, že u práv spadajících do autorsko-právní oblasti není potřeba její registrace u místně příslušného úřadu průmyslového vlastnictví, zatímco u práv spadajících do průmyslově-právní oblasti je potřeba registrace u příslušného úřadu průmyslového vlastnictví. Na rozdíl od autorských práv vznikne právo průmyslové pouze v případě, že původce nebo přihlašovatel provede formální úkon v podobě podání přihlášky, resp. žádosti a zaplatí správní poplatky.

Základní účinky v registrované průmyslově-právní ochraně spočívají v tom, že bez souhlasu svého majitele jej nikdo jiný využívat nesmí. Získané právo platí pouze na území, pro které bylo poskytnuto. Tento princip se nazývá principem teritoriality. Doba ochrany je omezená a majitel práva musí

k udržení jeho platnosti hradit udržovací poplatky nebo poplatky za obnovu, resp. prodloužení platnosti.

Souhlas k využití patentu se uděluje tzv. licenční smlouvou. V případě porušení práv průmyslově-právní ochrany je založena plná občanskoprávní a trestní odpovědnost.

2.2.1 Patenty / vynálezy

Patent je nejznámějším průmyslovým právem, které se ve výzkumné praxi používá také pro hodnocení kvality výzkumu, nutno podotknout, že ne vždy úplně šťastně. Patent je právem na monopol a z principu je tak zacílen pro vynálezy, které jsou určeny k obchodování nebo jinému působení na trhu. Patent má ostře vymezené hranice svého působení, bývá předmětem sporů a vzájemného vymezování. Získávat patent pouze jako monitorovací indikátor je plýtvání penězi i lidským časem.

Pravidla ochrany vynálezů patentem specifikuje Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích.

Patent je po kladném řízení udělen na takové inovace, resp. vynálezy, které splňují tři nepřekročitelné zákonné podmínky a těmi jsou:

- nové (ke dni podání přihlášky na patentový úřad nesmí být vynález nijak, nikým a nikde ve světě zveřejněný)
- výsledkem vynálezecké činnosti (vynález je výsledkem vynálezecké činnosti, která nevyplývá průměrnému odborníkovi z oboru zřejmým způsobem ze známých skutečností, tedy z jakýchkoli informací, které jsou ve světě)
- průmyslově využitelné (musí být zřejmé, jak je možné nový vynález využívat v průmyslu).

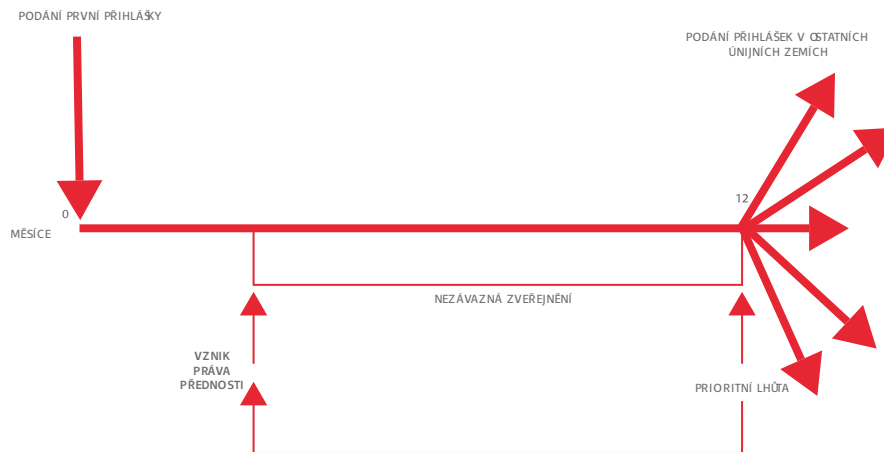
Patentově chránit lze nejen nové výrobky a technologie, ale i chemicky vyrobené látky, léčiva, průmyslové produkční mikroorganismy, dále pak i biotechnologické postupy a produkty získané jejich pomocí. Vyloučeny z procesu ochrany patentem jsou objevy nebo vědecké teorie, programy pro počítače, nové odrůdy rostlin a plemena zvířat a způsoby léčení lidí a zvířat.

Doba registrované ochrany patentu trvá 20 let a prodlužovat je potřeba průběžně po uplynutí doby jednoho roku. Detailnější popis patentového řízení včetně mezinárodní fáze je popsán v kapitole 4.1.

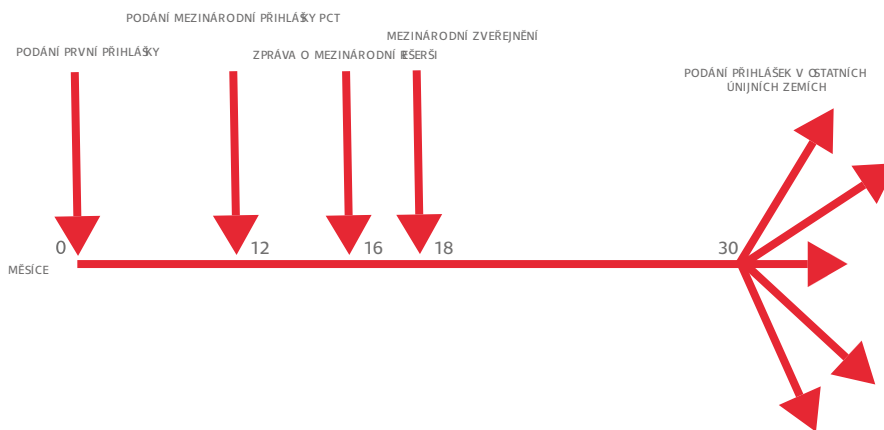
Důležitou charakteristikou patentu je, že je velmi pečlivě zkoumán jeho obsah a rozsah již v průběhu řízení o jeho udělení. Získat patent (bavme se pouze o obchodovatelných patentech) není úplně snadné, a pokud jej na daném území získáte, lze přepokládat, že již samotné získání má významnou hodnotu pro případného budoucího nabyvatele licence.

Přihlašování v zahraničí

Patentové řízení v různých zemích je podobné systému v ČR. Řízení v jednotlivých zemích či regionech (pro společné regionální patenty) jsou na sobě nezávislé. Přihlašovatel má 12 měsíců od data priority přednostní právo přihlásit vynález v kterékoli zemi Pařížské unijní úmluvy (tzn. takřka kdekoli ve světě). Během tohoto roku oslovením potenciálních komerčních partnerů získá představu, na která území s vynálezem bude či nebude chtít vstoupit.

Obrázek 3 První fáze řízení o patentové přihlášce

Obrázek 4 Časová osa mezinárodního řízení s využitím priority z první podané přihlášky

Tržní hodnota patentu v čase prudce klesá; po jeho zveřejnění se předpokládá, že chrání-li něco tržně zajímavého, motivuje to konkurenci ke hledání alternativ, technologie se rozvíjejí, zkracuje se čas pro monopol. Například u léčiv jsou firmy, které se specializují na tzv. generika – mají nachystanou výrobu a jakmile padne patent, zaplaví jimi trh.

2.2.2 Užitečný vzor

Průmyslové právo určuje v naší zemi Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech.

Užitným vzorem mohou být chráněny inovace a výsledky, které splňují následující nepřekročitelné podmínky: technické řešení

- je nové a
- je průmyslově využitelné a současně
- přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti.

Z ochrany užitným vzorem jsou nicméně vyloučeny všechny způsoby výroby nebo pracovní činnosti a biologické reproduktivní materiály. Maximální doba ochrany užitným vzorem je možná po dobu 10 let a prodlužuje se v následujících časových periodách na 4+3+3.

Užitný vzor je zapisován do rejstříku bez provádění úplného průzkumu, doba zápisu je zhruba 3 měsíce, během kterých se zkoumají pouze formální náležitosti přihlášky. Získat zapsaný užitečný vzor je tak velice snadné, rychlé a levné, bohužel právní ochrana je s ohledem na tuto skutečnost slabá. V případech, kdy je časová nouze a je třeba získat rychle alespoň provizorní právní ochranu,

využívá se současného podání přihlášky patentu a užitného vzoru. Tato celkem racionální praxe však následně způsobuje chaos v metodikách hodnocení.

Pozor také někdy na záměnu s průmyslovým vzorem.

Přihlašování do zahraničí

Ne všechny státy, které jsou součástí mezinárodních úmluv znají institut užitného vzoru. Je-li žádoucí rozšíření platnosti právní ochrany do zahraničí, je třeba ověřit, v jakém režimu to konkrétní země či region umožňují. Z užitného vzoru lze uplatnit prioritu podobně jako z patentu a rozšířit a posílit právní ochranu patentem se všemi náležitostmi, co k tomu patří. Otázkou ke zvážení bude kvalita a rozsah původního užitného vzoru.

Rozdíl PATENT x UŽITNÝ VZOR

- Řízení o vynálezu a získání patentu je časově náročnější než samotné řízení o užitném vzoru, které je založeno na registračním principu (v řádech měsíců).
- Správní poplatky na ochranu užitného vzoru jsou nižší než poplatky na ochranu vynálezu.
- Obě průmyslová práva se liší samotnou délkou ochrany. Maximální doba platnosti užitného vzoru, při placení poplatků za prodloužení platnosti zápisu, je oproti platnosti patentu poloviční, tedy celkově 10 let. Udržovací poplatky za patent se obvykle platí každoročně, užitný vzor se obnovuje po delších obdobích.
- Z hlediska způsobilosti ochrany prostřednictvím užitného vzoru nelze chránit způsoby výroby ani pracovní činnosti (prostřednictvím patentu však ano).
- Z formálního hlediska je u patentu vyžadována anotace, u přihlášky užitného vzoru nikoli.
- Z hlediska ochrany vůči třetím osobám, ta je u patentu účinná od zveřejnění od přihlášky, škoda je však vymahatelná až po udělení patentu. U užitného vzoru ochrana působí a tím i škoda je vymahatelná ode dne zápisu do rejstříku užitných vzorů.
- Zdaleka ne všechny státy pracují s institutem užitného vzoru, mezinárodní prostředí na rozdíl od patentu není harmonizováno.

2.2.3 Průmyslový vzor

Způsob ochrany průmyslovým vzorem reguluje v naší zemi Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů. Tímto zákonem byla současně zrušena odpovídající část Patentového zákona (Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích), ale v názvu mu průmyslové vzory zůstaly.

Ochrana průmyslovým vzorem je určena pro řešení designérská. Průmyslovým vzorem se rozumí ochrana vzhledu výrobku (vnější úpravy), spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení, nikoli však jeho technické či konstrukční funkce. Jedná se o výsledek tvůrčí umělecké činnosti.

Aby mohl být průmyslový vzor zapsán, musí splňovat následující kritéria:

- být nový,
- mít individuální povahu, tj. vyvolat odlišný celkový dojem oproti již známým průmyslovým vzorům.

Průmyslový vzor nelze zapsat pro vzhled výrobku, který je v rozporu se zásadami veřejného pořádku nebo s dobrými mravy.

Celková doba ochrany při průběžné úhradě správních poplatků činí 25 let a platí se vždy po časových periodách v pětiletém cyklu.

Ochrana průmyslovým vzorem dává smysl všude tam, kde je vzhled výrobku určující nebo rozhodující. Může být v souběhu s ostatními právy.

2.2.4 Ochranná známka

Fenomén ochranných známek může hrát velmi zajímavou roli i ve výzkumném prostředí. Právní úpravu hledejte v Zákonu č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách.

Ochrannou známkou může být chráněno jakékoliv označení, tvořené zejména slovy, včetně osobních jmen, barvou, kresbou, písmeny, číslicemi nebo tvarem výrobku či jeho obalu nebo zvuky, pokud je způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby a je schopno být vyjádřeno v rejstříku ochranných známek způsobem, který příslušným orgánům a veřejnosti umožňuje jasně a přesně určit předmět ochrany poskytnuté vlastníkovvi ochranné známky. Tato vlastnost se označuje jako rozlišovací způsobilost a je klíčovým faktorem při vymáhání práv.

Důležité při práci s ochrannými známkami je také uvedení seznamu výrobků a služeb, pro které právo platí.

Zápisem do rejstříku získává vlastník ochranné známky výlučné právo na její užívání. Platnost ochranné známky činí 10 let od data podání přihlášky ochranné známky. Samotnou platnost lze prodlužovat vždy nekonečně dlouho o dalších 10 let na základě žádosti o obnovu ochranné známky podané v zákonné lhůtě.

Možné druhy ochranných známek:

- **Slovní ochranná známka** – chrání a omezuje použití slova (názvu) v jakékoli podobě a formě. Jedná se o nejširší způsob ochrany. V tomto případě nelze chránit obecně používaná slova nebo slovní spojení, zde je nejvíce posuzována rozlišovací způsobilost.
- **Obrazová ochranná známka** – chrání a omezuje konkrétní podobu a provedení známky, typicky loga. Může tak být použita například i na obecně používaná slova, která slovní známkou chránit nelze.
- **Prostorová ochranná známka** – velmi často bývá přihlašována v souběhu s průmyslovým vzorem. Typickou prostorovou ochrannou známkou je tradiční lahev firmy Coca-Cola.
- **Poziční ochranná známka** – používá se v případě, kdy je pro rozpoznání vaší značky důležité, kde je rozpoznávací prvek umístěn. Držitelem poziční známky je například firma Skechers, chrání si umístění vlnky z boku na podrážce své obuvi.
- **Se vzorem** – bývá v kombinaci s průmyslovým vzorem, často v módním průmyslu. Zkuste si třeba vybavit, jak vypadají kabelky Louis Vuitton.
- **Barevná** – může se jednat o jednu konkrétní barvu, nebo charakteristickou kombinaci barev, jako příklad lze uvést barvu magenta, kterou využívá T-mobile, nebo šedo-bronzová kombinace firmy Duracell.
- **Zvuková** – typicky různé znělky například rozhlasových pořadů, svého času mívala zvukové ochranné známky firma Nokia na vyzváněcí tóny.
- **Multimediální** – jistě vás napadnou charakteristické úvodní části filmů produkovaných velkými filmovými studii, které jsou tvořeny společně obrazem i zvukem. Ochrannou známkou je chráněna i úvodní sekvence filmů s Jamesem Bondem.
- **Hologramová** – technologicky relativně nová záležitost, v principu se jedná o obrazové známky, ale v hologramovém provedení, které k obrazu přidává další parametry. Může se také jednat o povrchovou úpravu části výrobku (nemusí jít tedy nutně o obrázek), přičemž barevnost se může lišit s různým úhlem pohledu nebo náklonu.
- **Pohybová** – zaznamenává se obvykle pomocí videa nebo animace, charakterizuje způsob rozbalení nebo postupného kreslení loga, někteří pohyboví umělci ji využívají pro ochranu vlastních figur.
- Jiná

Držitel ochranné známky má povinnost starat se o zachování její rozlišovací způsobilosti. To znamená, že musí hlídat její používání a vymáhat svá práva tak, aby nedošlo například k jejímu zlidovění. Konkurence může také napadnout ochrannou známku, která není využívána déle než pět

let. Dokazování o jejím užívání je pak na držiteli práva, a pokud její užívání neprokáže, může mu být právo zrušeno.

Držitel ochranné známky je také povinen sledovat nově přihlašované známky na jeho teritoriu, zda nezasahují do jeho práv. Pokud umožní zápis konkurenční známky, která je zaměnitelná, pak se může dostat do nepěkných problémů.

Při správném používání hodnota ochranné známky v čase roste a může nabýt obrovských rozměrů. Podstatná část naší tržní civilizace stojí na „značkách“.

2.2.5 Označení původu a zeměpisná označení

Tuto část průmyslových práv upravuje Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení.

Chráněné označení původu je název, který identifikuje produkt pocházející z určitého místa, regionu nebo země, jehož jakost nebo vlastnosti jsou převážně nebo výlučně dány konkrétním zeměpisným prostředím s jeho vlastními přírodními a lidskými činiteli a u něhož všechny fáze produkce, tj. produkce, zpracování a příprava, probíhají ve vymezené zeměpisné oblasti. U takovýchto produktů se tedy vyžaduje úzká vazba na oblast původu.

Zeměpisným označením je název, který identifikuje produkt pocházející z určitého místa, regionu nebo země a jehož danou jakost, pověst nebo jinou vlastnost, kterou lze přičíst především tomuto zeměpisnému původu a u něhož alespoň jedna fáze produkce, tj. produkce, zpracování nebo příprava, probíhá ve vymezené zeměpisné oblasti.

Rozdíl mezi označením původu a zeměpisným označením tedy spočívá zejména v požadované intenzitě vazby produktu na dané zeměpisné prostředí.

Zatímco u označení původu se vyžaduje vazba velmi silná, pro zeměpisné označení postačí, aby alespoň jedna fáze produkce probíhala v příslušném místě, regionu nebo zemi, přičemž minimálně pověst produktu musí být přičitatelná jeho zeměpisnému původu.

2.2.6 Topografie polovodičových výrobků

Detaily upravuje Zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků.

V daném průmyslovém oboru patří vyrobení integrovaného obvodu s požadovanou funkcí k základním řešením rozmístění obvodových prvků v objemu integrovaného obvodu a jejich propojení. Řadí se tedy jistě mezi tvůrčí díla. K ochraně takovýchto výsledků slouží zápis určité topografie polovodičových výrobků do státního rejstříku.

K zápisu topografie polovodičového výrobku do státního rejstříku může dojít jen na základě podané přihlášky u daného úřadu. Nicméně právo na ochranu mají výlučně občané České republiky nebo osoby, které mají na našem území bydliště nebo sídlo.

V současné době se toto průmyslové právo téměř nevyužívá.

2.3 Další speciální případy

Existuje řada situací, kdy se s informacemi pracuje i v jiných režimech, než jsou autorská či průmyslová práva. Jejich výčet by mohl být velmi obsáhlý, pojďme si vyjmenovat jen ty nejčastější:

2.3.1 Utajované informace a bezpečnost informací

Existují v podstatě tři důvody pro utajování informací:

- 1) Zavázali jsme se smlouvou – typicky NDA (Non-disclosure agreement, někdy se též používá CDA Confidential disclosure agreement) nebo MTA (Material transfer agreement). Těmito smlouvami a detaily této situace se budeme detailněji zabývat v kapitole 5.1.
- 2) Zavazuje nás k tomu zákon a také určuje pravidla, jak postupovat – například zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti (Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti); zákon o kybernetické bezpečnosti (Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti), občanský zákoník (Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník), ochrana obchodního tajemství atd.

- 3) Spadáme pod tzv. profesní mlčenlivost – sem patří známé profese, jako například lékaři, patentoví zástupci, advokáti, notáři, auditoři, zaměstnanci státní správy (zákonná povinnost) a další.

Označování utajovaných informací

Ve všech případech je nutné chráněné informace označit. Pokud informace není označená jako určená k ochraně, těžko lze předpokládat, že chráněnou zůstane. Označené informace musí být jasně určitelné a omezené. V praxi využívané „všechno, co jsme si řekli je tajné“ je neuchopitelné a nevymahatelné, protože je to nejednoznačné.

Ve většině případů je utajování dočasná záležitost. Nejčastěji se potkáte s utajováním před podáním patentové přihlášky, v rozumné míře až do jejího zveřejnění, případně s dobou trvání projektu nebo vymezenou dobou po jeho skončení. Datum nebo určení, do-kdy jsou informace utajovány, je dobré uvádět jako součást označení.

Osoby s přístupem a personální bezpečnost

Každá utajovaná informace potřebuje mít někoho, kdo k ní má přístup a je oprávněn s ní pracovat. Seznam takových osob je nedílnou součástí a doplňkem složky s předmětnými informacemi. Různé osoby mohou mít různé úrovně přístupu, dle toho, jak konkrétní situace vyžaduje.

Nakládání s citlivými a utajovanými informacemi

Jakékoli jednání, které může ohrozit obchodní tajemství, je zakázáno:

- Pořizování kopií a rozmnoženin mimo evidenci – každá rozmnoženina musí mít evidenční číslo včetně určení oprávněné osoby, zapomenutí kopie na tiskárně je vážným prohřeškem.
- Uložení na nosič v nechráněném tvaru a jeho následné vynesení mimo určený prostor.
- Zpřístupnění neoprávněné osobě (ponechání o samotě v určeném prostoru).
- Ponechání informace bez odpovídajícího zabezpečení.
- Práce s informacemi mimo určený prostor.

Bezpečnost a bezpečnost prostředí

Cílem je zabránit neoprávněnému přístupu, poškození a narušování informací a vybavení pro zpracování informací

Fyzická bezpečnost

- Vymezené prostory s odpovídajícím typem bezpečnosti.
- Kontrolované vstupy a přístupy se záznamem, ideálně s časovým razítkem.

IT bezpečnost (kryptografie, kybernetická bezpečnost)

- Správné a efektivní využití kryptografie na ochranu důvěrnosti, autenticity a/nebo integrity informací – možná znáte různé využití hardwarových klíčů.
- Zabezpečení sítě proti neoprávněnému přístupu – v zahraničí naprosto běžné omezení dle jednoznačného identifikačního čísla každého zařízení.

Administrativní bezpečnost

- vhodné administrativní postupy, při tvorbě, příjmu, evidenci, zpracování, odesílání, přepravě, přenášení, ukládání, skartačním řízení, archivaci, případně jiném nakládání s utajovanými informacemi.

2.3.2 Know-how a obchodní tajemství

Mimo autorských, průmyslových a soutěžních práv, které každé má vlastní skupinu zákonů, existuje ještě obrovská skupina znalostí a dovedností lidí, které jsou tvořené na individuální bázi, často jako

kumulativní kombinace znalostí, dovedností a schopnosti tvůrčího využití. Intuitivně se pro označení tohoto potenciálu využívá pojem know-how.

Právní řád České republiky však pojem know-how nezná. Pro praktické nakládání s know-how je tak třeba opřít se o termín obchodního tajemství, které nám dává poměrně jasný rámec pro praktické využívání know-how. § 504 Občanského zákoníku identifikuje znaky, které musí být všechny naplněny současně, aby mohlo být něco prokázáno jako obchodní tajemství.

Pojďme se podívat na jednotlivé body (Doleček, 2022):

- **Konkurenčně významné skutečnosti** – jedná se o informace, znalosti, dovednosti, vybavení a další zdroje, které vytvářejí konkurenční výhodu
- **Určitelné** – abychom mohli s know-how pracovat, musíme ho nějakým způsobem vyjádřit a zachytit. Lze to vnímat jako analogii u autorských práv, aby se dílo stalo jejich předmětem, musí být vyjádřeno v objektivně vnímatelné podobě.
- **Ocenitelné** – jsou-li splněny dvě předchozí podmínky, pak je automaticky splněna i tato podmínka. Oceňování duševního vlastnictví je samostatná disciplína a profese, kterou lze do jisté malé míry alternovat vlastními kalkulacemi.
- **V příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti** – velmi úzce souvisí hned s první podmínkou konkurenční významnosti. Běžně nedostupné zdroje jsou takové, u kterých muselo být vynaloženo jisté úsilí (finanční, administrativní, analytické, tvůrčí a jiné), aby byly získány.
- **Souvislost se závodem** – obchodní tajemství je převoditelné, přenosné mezi různými subjekty. Nemusí být nutně integrálně propojeno s celou firmou, podnikem nebo institucí.
- **Vlastník zajišťuje jejich utajování** – prakticky nejdůležitější podmínka obchodního tajemství. Pokud se k němu nebudete chovat jako k tajemství, pravděpodobně ho jako tajemství neobhájíte.

3 Proof-of-concept

Ověření konceptu (proof-of-concept, PoC) je taková fáze, při které dochází k ověření, že určitý koncept/myšlenka nebo teorie mají potenciál pro aplikaci a etablování v reálném světě. PoC představuje důkaz prokazující, že projekt nebo produkt je proveditelný a dostatečně ověřený, aby do jisté míry „ospravedlnil“ náklady potřebné na jeho podporu a rozvoj.

PoC je do určité míry možné vnímat jako prototyp, který je určen k určení proveditelnosti. Většinou je vyžadováno investory, kteří si tímto krokem ověřují hmatatelný důkaz, že spuštění svého následného obchodního návrhu může zaručit zdravou návratnost investic. Projektoví manažeři používají PoC k identifikaci mezer v procesech, které by mohly produktu bránit v úspěchu. Jedná se tedy o velmi důležitý mezičlánek v rámci samotného procesu komercializace, k tomu, aby případná následná smluvní transakce byla úspěšná, a zajišťovala tak pro oba partnery významnou jistotu ve funkčnosti, proveditelnosti a uplatnitelnosti daného výsledku VaV.

Jak vypadá interní systém schvalování dílčích projektů na české univerzitě? Jako příklad uvedeme systém ukotvený na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích.

Celý proces zastřešuje a administruje Kancelář transferu technologií Jihočeské univerzity (KTT JU), do jejíž kompetence mimo jiné tato oblast spadá. KTT JU komplexně zajišťuje administrativu celého řešeného dílčího projektu (řešení objednávek, faktur, poradenství a konzultace apod.).

Rada pro komercializaci průběžně v průběhu řešení dílčího projektu schvaluje kvartální zprávy, změny dílčích projektů, hodnotí průběh implementace daných ověřených výsledků VaV.

Obrázek 5 schvalování dílčích projektů pro ověření konceptu (PoC)

Kancelář transferu technologií JU v rámci implementačního období komplexně zajišťuje následující aktivity: náklady zahrnující marketing a propagaci výsledků výzkumu a vývoje, cílené kontakty a jednání s firmami (licenční jednání apod.); prezentace na výstavách, veletrzích; provozní materiál; poplatky – přístupy do databází, klastrů, platforem; odborné služby – externí experti, jsou-li potřeba; P.R. – na webových platformách Jctt.cz, IPI Singapore, HKTD, Transfera.cz, DEIP apod.

3.1 Identifikace a evidence výsledků

Veřejné vysoké školy či akademické instituce se, vedle svých hlavních aktivit stávají také zdrojem informací a nových poznatků, které mohou být využity v komerční sféře. Tyto poznatky přispívají nejen k rozvoji poznání, ale také k rozvoji ve společenské sféře. Aplikované výsledky výzkumu a vývoje ze strany komerčních subjektů mohou také zajistit finanční prostředky, které budou následně využity k dalšímu celkovému rozvoji daných institucí.

V případě, že se identifikuje výsledek výzkumu a vývoje, který by bylo možné chránit jako předmět průmyslového vlastnictví, je potřeba si uvědomit, že se nejprve musí zajistit jeho průmyslově-právní ochrana. O možnostech včetně jejího kompletního zajištění vás budou informovat zaměstnanci kanceláře transferu technologií. Následně vyplníte oznámení původce/spolupůvodce a tím začíná celý tento proces.

Poté, co byl zaměstnavatel řádně informován, začíná běžet lhůta 3 měsíců, ve které je zaměstnavatel povinen se rozhodnout, zda právo na výsledek uplatní či nikoliv. Pro průmyslově-právní ochranu jsou většinou vybrány pouze takové výsledky, jež byly ohodnoceny jako komerčně zajímavé a jejichž další

rozvoj a realizace budou zatíženy nižším rizikem neúspěchu oproti těm, které do dalších fází nepostoupily.

Je potřeba vést v patrnosti, že samotnou ochranou duševního vlastnictví však tento proces nekončí, jak je nastíněno v kapitole 1.2. Zásadní je i následná komercializace, kde kancelář TT zajišťuje navazující komunikaci a úkony směrem ven z univerzity. Mělo by tedy docházet ke snaze předávat explicitní znalost dále.

4 Patenty jako právo a zdroj informací

V kapitole o duševním vlastnictví (2.5) je popsán systém ochrany průmyslových práv, zejména patentů, který je v rámci mezinárodních smluv harmonizován téměř po celém světě. V této kapitole se budeme věnovat tomu, jak tento systém využít nejen pro ochranu vlastních práv, ale zejména k získávání extrémně užitečných informací pro vlastní práci.

Zcela podstatné je uvědomit si, že patent je právo na monopol. Patent ve své esenci je určen k obchodování a omezování práv ostatních subjektů na trhu. Má oproti autorskému právu některé základní odlišnosti:

- **Vznik práv** – na rozdíl od autorských práv, která vznikají automaticky vytvořením díla, průmyslová práva vznikají až zápisem do rejstříku.
- **Teritoriální omezení** – platí pouze tam, kde si toto právo platíte.
- **Časové omezení** – platí pouze tak dlouho, jak dlouho si toto právo platíte, a cena v čase roste. Navíc je v mezinárodních smlouvách omezena na maximálně 20 let od podání první přihlášky. V některých případech až 25 let (SPC na léčiva).
- **Vymahatelnost práv** – to, že máte právo na monopol, zdaleka neznamená, že vám toto právo někdo nebude porušovat.

Pro pochopení patentového systému a jeho nesmírného informačního potenciálu je nutné stručně nahlédnout do průběhu a základních pojmů patentového řízení.

4.1 Patentové řízení

Průmyslová práva nevznikají na rozdíl od autorských automaticky, ale pro jejich získání je třeba vynaložit značné úsilí a prostředky. Zahájení patentového řízení by měla předcházet detailní strategická rozvaha zahrnující mnoho aspektů, například že:

Patent je právní ochrana vynálezu, který je nový, je výsledkem vynálezecké činnosti a je průmyslově využitelný (Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích). Patent je ale především právo na monopol vykoupené povinností zveřejnit velmi specifický popis chráněného řešení tak, aby ho mohl kdokoli najít a buď se s držitelem práv domluvit na licenci k využití, nebo se inspirovat a vymyslet pro vlastní potřebu jiné, lepší řešení, které do rozsahu ochrany nezasahuje.

Novost je základní podmínkou pro to, aby vynález mohl být chráněn patentem. Znamená to, že v den podání patentové přihlášky se fixuje tzv. stav techniky, ke kterému se bude posuzovat, jestli je přihlašované řešení nové (§5 Zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích). V praxi to znamená, že patentový examinátor bude hledat v dostupné literatuře odborné i patentové bez ohledu na zemi nebo autora, a pokud nalezne dokument, kde je přihlašované řešení popsáno, přihlášku zamítne. Z toho plyne, že na závalu novosti mohou být i vlastní publikace nebo přednášky původců, novosti vadí studentské práce, příspěvky na konferenci či popularizační a propagační články v časopisech. Nepříjemnou zprávou je, že posuzovány budou i dokumenty, které možná v době podání přihlášky ještě nebyly zveřejněny (lhůta 18 měsíců pro zveřejnění).

Vynálezecká činnost určuje vedle novosti také to, zda bylo nutné k nalezení přihlašovaného řešení vyvinout tvůrčí činnost, a tedy že předkládané řešení nevyplývá pro odborníka zřejmým způsobem ze stavu techniky (§6 Zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích). Toto kritérium je mnohem méně objektivní než kritérium novosti. Examinátor by měl být dostatečným odborníkem v oborech, které posuzuje, a pak hledá v dokumentech takové, ze kterých by šlo přihlašované řešení poskládat. V tomto případě naštěstí pracuje pouze s těmi, které byly ke dni podání přihlášky již zveřejněny. Nicméně i tak mohou být některá řízení zábavná, zejména pokud se pohybuje v oblasti zcela nové, otevíráte nové oblasti, dotýkáte se kontroverzních témat.

Smysluplné trhy a využitelnost je klíčový parametr pro teritoriální rozsah, který má přímý vliv na finanční i procesní náročnost. Výzkumné organizace obvykle nejsou samy schopny vynález uvést do praxe a dodávat na trh, potřebují k tomu partnera nebo hned několik partnerů. S partnery bude

třeba uzavřít licenční smlouvy, ke kterým povede možná nejjednodušší vyjednávání. Motivace, se kterou chceme patentovou přihlášku podat, ovlivňuje celou její tvorbu zcela zásadním způsobem.

Vymahatelnost práva je obrovskou slabinou českých výzkumných organizací. Většinou nemají kapacity na to, aby hlídaly, co se na trhu děje a zda jim někdo práva neporušuje. Do právních sporů se jim nechce, přestože v některých zahraničních zemích jsou patentové spory tou nejdůležitější součástí patentového řízení.

4.1.1 Fáze 1 – před podáním patentové přihlášky

Jedná se o přípravnou fázi, ve které by měla proběhnout celá řada aktivit. Je to čas na:

- Přípravu kvalitních podkladů pro strategické posouzení a rozhodnutí = nejen popis řešení, ale také rešerše v patentové i odborné literatuře, průzkum trhu, ověření souvislosti vzniku a omezení užití (smluvní vztahy), vyjasnění motivací a záměrů a celá řada dalších
- Strategická rozvaha o možnostech a potenciálu využití
- Uplatnění práv zaměstnavatele a s tím spojená administrativa
- Příprava samotného obsahu patentové přihlášky

Všechny potřebné kroky mohou zabrat poměrně hodně času a celková doba trvání této fáze je velmi proměnlivá a závislá na mnoha faktorech. S jistou mírou zobecnění lze říci, že čím víc je vyvíjen tlak na zkrácení času potřebného na tuto fázi, tím menší šance je následně pro praktické uplatnění.

Po celou dobu trvání Fáze 1 je nutné utajení maximálního množství informací o předmětu zvažovaného technického řešení. Právě v této fázi je také nejpozdější chvíle pro kritické zvážení, zda se nejedná o technické řešení podléhající speciálnímu režimu zacházení (viz kapitola 2.6.1).

Pokud dojde k rozhodnutí, že bude řešení chráněno patentem (nebo jinou formou průmyslového vlastnictví), navazuje se intenzivní spolupráce s patentovým zástupcem, který pomůže s přípravou samotné patentové přihlášky. Nenese však odpovědnost za její náplň ve smyslu jiných než formálních náležitostí. Náležitosti jednotlivých částí patentového dokumentu jsou popsány v kapitole 4.2.2, pro zájemce je možné doporučit prostudování Instrukcí předsedy Úřady průmyslového vlastnictví pro standardy přihlášky vynálezu (Kratochvíl, 2022).

Kromě všech možných strategických rozhodnutí typu: kde a kdy podáme prioritní přihlášku, kam budeme rozšiřovat, kdo budou partneři, kdo to zaplatí, jaké jsou motivace a potřeby přihlašovatelů, potřebujeme také připravit samotný text přihlášky v úzké spolupráci s patentovým zástupcem.

Patentový zástupce pomůže určit **kategorii vynálezu**, která následně ovlivňuje kompletní formulaci celého textu. Jedno technické řešení může ve své komplexnosti spadat i do více kategorií, ale jednotlivé kategorie je nutné striktně oddělit. Kategorie vynálezu se nesmí míchat, každá vyžaduje specifický jazyk popisu:

- **Věc, zařízení, přístroj, chemikálie, produkt** – jedná se o konkrétní uchopitelný předmět. Popisuje se v klidovém stavu. V textu se používají sousloví jako „skládá se z“, „obsahuje“, „jsou uspořádány ve směru“.
- **Postup, metoda, způsob provedení** – popisuje se v dynamickém stavu probíhajících dějů bez ohledu na to, kdo je provádí.
- **Použití** – specifická kategorie pro zcela nečekané účinky nebo možnosti užití dřívějších známých věcí nebo postupů k něčemu zcela novému.

PŘIHLÁŠKA VYNÁLEZU se žádostí o udělení patentu

(Vyplní Úřad)

Pořadové číslo:

Spisová značka přihlášky:

Potvrzení o přijetí
vydáno dne:

MPT

Vyřizuje

Kód

DRUH PŘIHLÁŠKY

Přihláška NÁRODNÍ (Označte křížkem.) ☐	nebo ZAHRANIČNÍ ☐
Přihláška PCT – národní fáze, číslo přihlášky PCT	<input type="text"/> Dat. mez. podání: <input type="text"/>
Žádost o PŘEMĚNU z EP na přihlášku národní, číslo přihlášky EP	<input type="text"/> Dat. EP podání: <input type="text"/>
Přihláška VYLOUČENÁ z původně podané PV, číslo přihlášky PV	<input type="text"/>

NÁZEV VYNÁLEZU

POČET PŘIHLAŠOVATELŮ

Obrázek 6 Ukázka části formuláře české patentové přihlášky vynálezu (Úřad průmyslového vlastnictví - přihláška vynálezu, 2022)

4.1.2 Fáze 2 – po podání patentové přihlášky

Prioritní přihlášku vynálezu lze podat v libovolné zemi či v některých regionálních systémech. V každé zemi může být systém lehce odlišný, liší se podoba přihlášky, související poplatky, lhůty pro odpovědi úřadu i vaše. Může být limitován počet a forma vzájemných interakcí. Toto všechno by vám měl pomoci ošetřit kvalitní patentový zástupce.

V principu ale budete procházet základními milníky ve všech státech podobně:

- 1) **Podání** kompletní patentové přihlášky na předepsaném formuláři a předepsanou formou. Datum podání je zcela zásadní, jedná se tzv. **datum priority**, od kterého se následně počítají všechny lhůty v průběhu řízení.

K tomuto datu se také fixuje stav dosavadního vědění, tedy tzv. **stav techniky**; cokoli bylo zveřejněno do tohoto data, může vadit udělení patentu. Podle čehokoli, co bylo zveřejněno, se budou posuzovat podmínky patentovatelnosti.

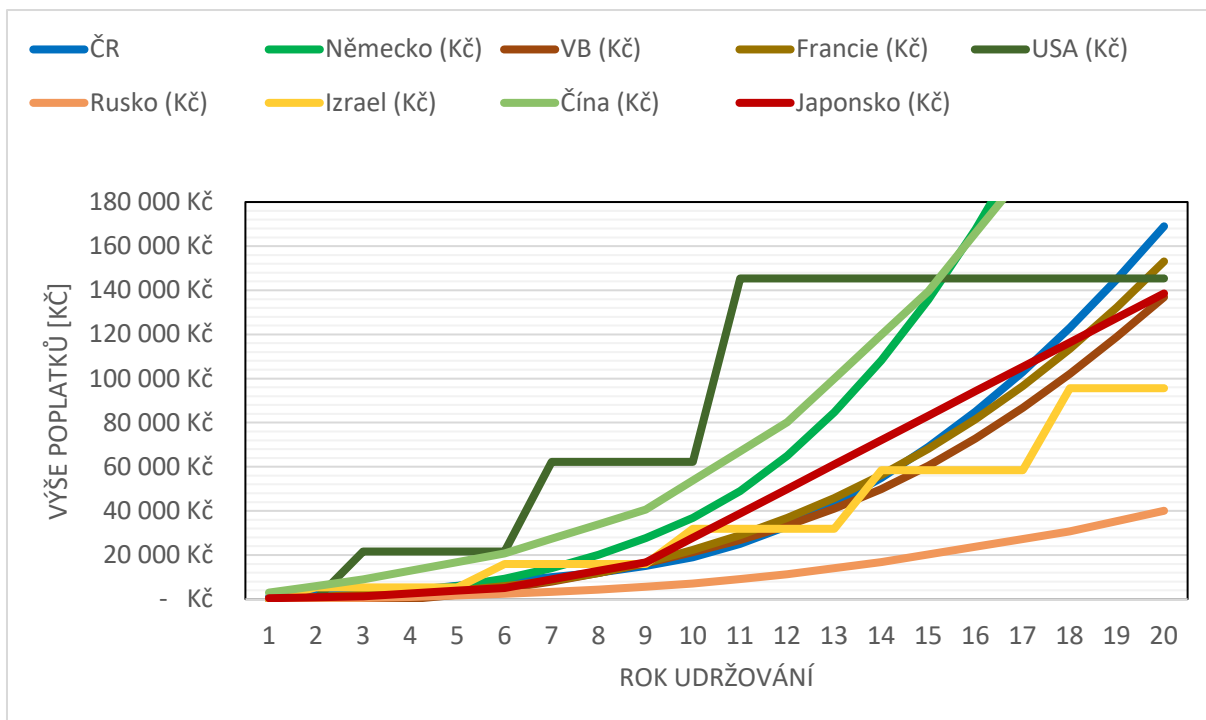
Od tohoto data běží tzv. **prioritní lhůta 12 měsíců**, pro rozšíření přihlášky do zahraničí. Tato lhůta je nepřekročitelná. Pokud do 12 měsíců nebyl patent rozšířen, nemůže platit nikde jinde než v zemi, kde byl podán.

- 2) **Formální náležitosti** – o jejich správnost by se měl postarat patentový zástupce. U českého Úřadu průmyslového vlastnictví jsou k dispozici poměrně detailní Instrukce (Kratochvíl, 2022), které je třeba dodržet.
- 3) **Předběžný průzkum** následuje automaticky po kontrole formálních náležitostí a jeho cílem je ověření, zda jsou splněny zákonem stanovené požadavky pro udělení patentu (Kačírek, 2018), tedy že nespadá do vyloučených oblastí či neporušuje dobré mravy §3, §4, §26 a další (Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích).
- 4) **Zveřejnění** po uplynutí 18 měsíců od data priority. Pokud něco brání zveřejnění, úřad může řízení zastavit i před zveřejněním. Zveřejnění je podmínkou pro udělení patentu, může k němu dojít tedy i dřív na žádost přihlašovatele.

Úplný průzkum – zahajuje se až na základě žádosti a je zpoplatněn. Nejdelsí lhůta pro podání žádosti o úplný průzkum je 36 měsíců od priority. V rámci úplného průzkumu se zkoumají podmínky patentovatelnosti, zejména novost, vynálezecká výše a průmyslová využitelnost. Výstupem úplného průzkumu je rešeršní zpráva (viz také 4.2.3).

Vůči rešeršní zprávě se můžete vymezit a probíhá komunikace a vysvětlování s úřadem a vyjasňování rozsahu ochrany. V této době může dojít po domluvě k zužování rozsahu ochrany například slučováním nároků (závislé se stávají součástí nezávislých) či omezování kategorií.

- 5) **Námitková, připomínková a další řízení** mohou nastat po zveřejnění nebo po udělení patentu, jedná se o první fázi sporů, kdy třetí osoby mohou zasahovat do rozsahu ochrany vašeho řešení.
- 6) **Udělení a udržování patentu** je spojeno s placením poplatků, v každé zemi jinak a jindy. Někdy se platí již v průběhu řízení, někdy se doplácí po udělení. Obvykle s délkou udržování rostou poplatky, ale v každé zemi jinak rychle. Centrum transferu technologií Akademie věd ČR publikovalo v roce 2022 zajímavé srovnání poplatků v nejčastějších zemích přihlašování (Scholzová & Hruška, Cyklus „Transferářem snadno a rychle“, část 3. práva k výsledkům, 2022).

Obrázek 7 Ilustrace nárůstu výše udržovacích poplatků v různých zemích

4.1.3 Fáze 3 – mezinárodní rozšíření

Pro rozšíření teritoriální oblasti platnosti práva na monopol, kterou zajišťuje patent, je potřeba nejpozději do **12 měsíců** od priority vstoupit do dalších zemí, nebo do některého z regionálních či mezinárodních systémů. Tato lhůta je nepřekročitelná.

Mezinárodní ochranu je možné zajistit několika způsoby:

- **Národní cesta** – je vhodná zejména v případě, že budoucí trhy či oblasti zájmu tvoří jen pár vybraných zemí (cca do 4), nebo v případě, že dané země nejsou součástí některého z větších systémů. V tomto případě budete využívat národního patentového zastoupení ve vybrané zemi a absolvujete místní standardní proces v každé zemi individuálně a dle místní legislativy. Téměř s jistotou budete potřebovat místního patentového zástupce a také budete potřebovat překlad do národního jazyka.

Do národních fází musíte také pokračovat při využití PCT systému, ale obvykle již nebude místní úřad provádět rešerši sám, ale akceptuje mezinárodní.

- **PCT systém** – nejčastěji využívaný systém mezinárodní přihlášky, který výrazně prodlužuje dobu pro rozhodování o konkrétních trzích, zahrnuje značnou řadu zemí a zjednodušuje navazující národní řízení. **POZOR**, jedná se ale pouze o přihlášku a po úspěšném řízení máte pouze potvrzení o patentovatelnosti nikoli udělený patent. Do **30 měsíců** (v některých případech déle) od priority musíte nutně vstoupit do některé z národních fází.
- **Regionální systémy** – existuje celá řada regionů, které se domluvily na společném postupu a zjednodušení pro přihlašovatele, kteří chtějí držet práva na monopol na jejich území. Pro nás nejbližší je pravděpodobně Evropský patentový systém EPO, ale jsou i další, například Eurasijský (EAPO), Africké frankofonní (OAPI), Africké anglofonní (ARIPO), v zemích Golského zálivu (GCC) a další. Pro jejich využití je třeba podívat se na aktuálně platné podmínky, pravidla a souvislosti v úzké spolupráci s kvalitním patentovým zástupcem.

Evropský patent se aktuálně (2023) nalézá ve fázi dynamické proměny ze systému jednotné přihlášky validované v jednotlivých zemích na systém jednotného Evropského patentu. Stále probíhají jednání, je několik možností do systému vstoupit a zpětně z něj vystoupit, pravidla nejsou ustálená. Výrazně proto doporučujeme konzultaci s kvalitním patentovým zástupcem, který aktuální vývoj sleduje.

4.1.4 Fáze 4 – vymáhání práv

Základní typy sporů v oblasti duševního vlastnictví (zdroj: Chloupek, 2021) jsou:

- **Porušení licenční smlouvy** = řadu situací lze ošetřit už v rámci sjednané licenční smlouvy, například riziko škody způsobené implementací předmětu licence, nebo jeho nedostatečnou kvalitou. Zde zmiňujeme situace, kdy domluvené podmínky porušuje náš obchodní partner. Může například neplatit licenční poplatky, nebo je záměrně snižovat, může nedodržovat rozsah licence, může nedodržovat kvalitu procesu a zneužívat tak dobré jméno poskytovatele, nedodržovat další závazky plynoucí z licenční smlouvy.
- **Porušení práv, která držíme**, tedy situace, kdy někdo neoprávněně porušuje vaše práva, například využívá vašich technologií, aniž by k tomu měl licenční smlouvu.
- **Porušení cizích práv**, kdy jsme obviněni, že sami zneužíváme práv třetích osob. Samostatný byznys, kdy se může jednat o tzv. patentové trolování, ale také o reálné situace, do kterých se mohou dostat naši licenční partneři.
- **Zrušovací a omezovací snahy** jsou více popsány v kapitole o patentovém řízení (4.1.2), kdy se někdo snaží omezit rozsah ochrany kvůli tomu, aby nepotřeboval licenci k využití vlastní technologie, nebo aby se vešel s vlastní ochranou.
- **Spory o původcovství či autorství**, nehezké spory, ke kterým dochází i ve výzkumném prostředí zejména ve chvílích, kdy se podaří výsledek výzkumu dobře komercializovat.
- **Uplatnění práv na přiměřenou odměnu** původců, zejména v případě, když dojde k prodeji práv, nebo původce ukončil zaměstnanecký poměr k instituci, která práva využívá.

Typy právních řízení ve věcech sporů o duševní vlastnictví:

- Civilní
- Trestní
- Správní

Čeho se lze například domáhat:

- Zdržení se jednání a odstranění následků
- Peněžité vyrovnání – náhrada škody, pokuta, dodatečné vyrovnání, přiměřené zadostiučinění
- Odstoupení od smlouvy, změna podmínek smlouvy
- Zrušení nebo omezení cizího patentu

Řešení těchto nepříjemných situací doporučujeme konzultovat se zkušenou advokátní kanceláří.

4.2 Patentové dokumenty

Forma patentových dokumentů je poměrně dobře harmonizovaná ve významné části světa. Díky mezinárodním úmluvám se podařilo zavést standardní kategorie a jejich označení, používají se mezinárodně uznávané třídíky. Pojďme se tedy podívat, co všechno takový patentový dokument tvoří a co všechno z něj lze vyčíst.

4.2.1 Bibliografický přehled

Obvykle první stránka, která přímo překypuje informacemi. Jednotlivé části jsou označené čísly, která vám pomohou se zorientovat i v dokumentu psaném cizím jazykem a jiným písmem. Číselný kód označuje typ konkrétní informace, například:

INID	Položka	Význam a přínos
(10/11)	Číslo dokumentu	Jednoznačný identifikátor dokumentu, podle kterého ho můžete snadno najít. Obvykle obsahuje kód země a typ dokumentu (Handbook on industrial property information and documentation, 1997). V některých zemích je součástí číselného kódu rok přihlášení nebo udělení.
(21)	Číslo přihlášky	Využitelné obdobně jako číslo dokumentu. Patent ve smyslu práva tvoří obvykle soubor dokumentů v různých fázích řízení, které vycházejí z jedné nebo z více přihlášek. Podle čísla přihlášky můžete poznat, že se jedná o stejnou patentovou rodinu.
(30)	Datum priority	Extrémně důležité datum, od kterého se počítají všechny lhůty v průběhu patentového řízení.
(51/52)	MPT/IPC/CPC	Zatřídění předmětu patentu do takzvaných patentových tříd provádí patentový úřad. Zcela zásadní pro tvorbu oborové mapy.
(54)	Název řešení	Pojmenování přihlašovaného technického řešení. Různé státy mají různé přístupy k tomu, jak pojmenovávat. Slouží pro základní orientaci, lze v něm vyhledávat podle klíčových slov.
(57)	Anotace/abstrakt	Krátký a stručný popis vynálezu, ve kterém lze vyhledávat podle klíčových slov. První část, kterou čtete, abyste vyhodnotili, zda má smysl studovat celý dokument.
(71)	Přihlašovatel	Osoba, která uplatnila právo na patent, obvykle zaměstnavatel lidí, kteří řešení vymysleli. Někdy může být přihlašovatel shodný s původcem, ale v současné době je to málo časté. Slouží k mapování důležitých inovativních hráčů v oboru – možná konkurence, nebo partner pro spolupráci ve výzkumu.
(72/75)	Původce	Seznam osob, které se podílely na vytvoření vynálezu vlastní tvůrčí činností. Počet původců a jejich kredibilita v oboru může pro někoho být indikátorem kvality, ale také rizik spojených s uplatněním technologie.

PATENTOVÝ SPIS

(11) Číslo dokumentu:

309 224

(13) Druh dokumentu: **B6**

(51) Int. Cl.:

C21D 8/00 (2006.01)
C21D 7/13 (2006.01)
C21D 9/00 (2006.01)

(19)
ČESKÁ
REPUBLIKA

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

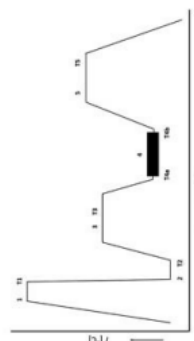
(21) Číslo přihlášky: **2020-675**
(22) Přihlášeno: **14.12.2020**
(40) Zveřejněno: **01.06.2022**
(Věstník č. 22/2022)
(47) Uděleno: **22.04.2022**
(24) Oznámení o udělení ve věstníku: **01.06.2022**
(Věstník č. 22/2022)

(56) Relevantní dokumenty:
(Salvetr P, Nový Z, Gokhman A, Kotous J, Zmeko J, Motyčka P, Dlouhý J." Influence of Si and Cu content on tempering and properties of 54SiCr6 steel. Manufacturing Technology. 2020;20(4): ISSN: 1213-2489; doi: 10.21062/mft.2020.079; <https://journalmt.com/pdfs/mft/2020/04/16.pdf>)
08.12.2020; (Nicky Kisku: Strengthening of High-Alloy Steel through Innovative Heat Treatment Routes; Welding - Modern Topics; Edited by Sadek Crisóstomo Absi Alfaro, Wojciech Borek and Błażej Tomiczek; DOI: 10.5772/intechopen.91874; <https://www.intechopen.com/books/welding-modern-topics/strengthening-of-high-alloy-steel-through-innovative-heat-treatment-routes>) 20.04.2020.
RU 2287592 C1; US 3930907 A; RU 2422541 C1; CN 109128708 A; EP 2562271 A1; CZ 302917 B6.

(73) Majitel patentu:
COMTES FHT a.s., Dobřany, CZ
(72) Původce:
Dr. Ing. Zbyšek Nový, Letiny, CZ
Ing. Jakub Kotous, Blovice, CZ
Ing. Pavel Salvetr, Ph.D., Klatovy, Klatovy IV, CZ
Ing. Petr Motyčka, Plzeň, Bolevec, CZ
(74) Zástupce:
Langrova, s.r.o., Skrětova 1011/48, 301 00 Plzeň,
Jižní Předměstí

(54) Název vynálezu:
Způsob tepelného a deformačního zpracování kovového polotovaru

(57) Anotace:
Způsob tepelného a deformačního zpracování kovového polotovaru zahrnuje kalení (1) a na něj přímo nebo s prodlevou navazující první popouštění (3). Dále se nejméně jednou provede na první popouštění (3) navazující sekvence sestávající z plastické deformace (4) pro ovlivnění materiálových vlastností polotovaru a na ni navazujícího dalšího popouštění (5). Teplota (T4a) zpracovávaného polotovaru na počátku plastické deformace (4) může být nižší, rovná, nebo vyšší než teplota (T4b) na konci řečené plastické deformace (4). Teplota (T4a) zpracovávaného polotovaru se může zvýšit deformačním teplem bez dodání tepla z vnějšku. Teplota (T4a) zpracovávaného polotovaru na počátku plastické deformace (4) může být obecně rozdílná od teploty (T2) polotovaru na počátku prvního popouštění (3). Teplota (T2) zpracovávaného polotovaru na počátku prvního popouštění (3) je nižší než teplota konce martenzitické přeměny (Mf) materiálu daného polotovaru. Teplota (T3) prvního popouštění (3) může být odlišná od teploty (T5) dalšího popouštění (5).

CZ 309224 B6

Obrázek 8 Titulní bibliografická stránka českého patentu

4.2.2 Patentové podklady

Porozumění smyslu a důvodu jednotlivých částí patentových podkladů je důležité nejen pro samotnou tvorbu patentové přihlášky, ale také pro čtení cizích patentů, které jsou nalezeny během rešerše. Lze je rozdělit na tři hlavní části:

- Popis vynálezu – zahrnující několik popisných kapitol, více či méně užitečných.
- Patentové nároky – jednoznačně vymezující rozsah ochrany dané technologie – po abstraktu/anotaci je to druhá část k detailnímu čtení.
- Výkresy – nepovinná část, která může pomoci s rychlým pochopením a vyhodnocením relevance.

Ve větším detailu pak:

Název vynálezu – jak je zmíněno již výše, národní zvyklosti se velmi liší. Někde dovolí nicneříkající označení typu R2D2, jinde (například v ČR) vás donutí vytvořit naprosto popisný a dlouhý název, který je pak nepoužitelný pro jakékoli jiné účely. Pro přípravu přihlášky se používá obvykle něco jednoduchého, rychlý akronym, aby všichni v týmu hned věděli, o čem se bavíte, ale pokud možno aby to nepoznal nikdo nezasevěný.

Oblast techniky – zde se dočtete stručnou charakteristiku oblasti techniky. Examinátorovi slouží pro správné zařazení. Může pomoci při vyhodnocení relevance pro hlubší studium.

Dosavadní stav techniky – zde by mělo být detailní vymezení se vůči stavu techniky, je to strategická oblast, kde se přihlašovatel snaží vmanévrovat examinátora do určitého postoje, může být někdy matoucí. Zde se citují konkurenční řešení, zde je zdroj pro oborovou mapu.

Podstata vynálezu – v podstatě přepsané nároky do více vět s více detaily, je to strategický prostor pro právní spory a budoucí omezování platnosti patentů. Zde naleznete možné únikové cesty, chcete-li patent obejít.

Objasnění výkresů/výkresy – nepovinná část, která hodně pomáhá čtenářům, ale nemá vliv na rozsah ochrany.

Příklady uskutečnění – povinná a velmi strategicky důležitá část. Zde se uvádějí různé, i hypotetické realizace a je zde inspirace pro ověření, vylepšení, obejít, ale také technické limity a omezení. Příklady slouží k vymezení rozsahu ochrany v rámci právních sporů.

Průmyslová využitelnost – podmínka patentovatelnosti přímo ze zákona. Krátké shrnutí, k čemu by mohl být vynález využitelný.

Nároky – ze všeho nejdůležitější část. Mají jasně danou strukturu a nezávislé nároky definují nejširší možnou skupinu, která je patentem chráněna. Ze znění prvního nároku (a dalších nezávislých) poznáte, na jakou kategorii se to vztahuje (věc, metoda, použití) a jak moc se vymezuje vůči konkurenci.

4.2.3 Rešeršní zpráva

Na konci patentového dokumentu bývá rešeršní zpráva. Někdy je ale zveřejněna samostatně, jindy je patentová přihláška zveřejněna bez rešeršní zprávy.

Rešeršní zpráva je nositelem velmi cenných informací, a to jak pro přihlašovatele k dalšímu průběhu řízení o vlastním patentu, tak pro čtenáře.

A sekce – zopakování patentového třídění, ke kterému oboru se vztahuje a pro který je relevantní. Znamená to, ve kterých oborech examinátor hledal a vůči kterým přihlášku porovnával.

C sekce – Nalezené dokumenty, které jsou relevantní posuzované přihlášce. Mohou být v několika kategoriích (viz vysvětlivky v ukázce), zásadní jsou v principu tři z nich:

- **X** – označuje dokumenty, které dokládají, že vynález není nový. To znamená, že v každém takto označeném dokumentu je dle examinátora kompletní popis přihlašovaného řešení. Čím více nalezených X, tím horší situace pro obhájení.

- **Y** – označuje dokumenty, ze kterých se dle examinátora dá předkládaný vynález s trochou odborné způsobilosti poskládat a tedy, že nesplňuje podmínku vynálezecké výše.
- **A** – označuje dokumenty, které jste měli správně uvést v části patentových podloh popisujících stav techniky. Neohrožují předmět a rozsah ochrany, ale dokreslují kontext.

INTERNATIONAL SEARCH REPORT		International application No PCT/CZ2016/050026
A. CLASSIFICATION OF SUBJECT MATTER INV. H01S3/06 ADD. H01S3/16 H01S3/23 <small>According to International Patent Classification (IPC) or to both national classification and IPC</small>		
B. FIELDS SEARCHED Minimum documentation searched (classification system followed by classification symbols) H01S <small>Documentation searched other than minimum documentation to the extent that such documents are included in the fields searched</small> <small>Electronic data base consulted during the international search (name of data base and, where practicable, search terms used)</small> EPO-Internal, COMPENDEX, INSPEC, WPI Data		
C. DOCUMENTS CONSIDERED TO BE RELEVANT		
Category*	Citation of document, with indication, where appropriate, of the relevant passages	Relevant to claim No.
X	WO 2004/027943 A1 (TUI LASER AG [DE]; GEIGER STEPHAN [DE]; PASTER MARTIN [DE]; FREER SIEG) 1 April 2004 (2004-04-01)	1-3,7-17
Y	page 2, paragraph 3 - page 8, paragraph 2; figure 1	4-6
Y	----- BELOUET ET AL: "About the crystalline perfection of Nd-doped YAG single crystals", JOURNAL OF CRYSTAL GROWTH, ELSEVIER, AMSTERDAM, NL, vol. 15, no. 3, 1 August 1972 (1972-08-01), pages 188-194, XP024429512, ISSN: 0022-0248, DOI: 10.1016/0022-0248(72)90118-2 [retrieved on 1972-08-01] page 188, left-hand column, paragraph 1 - page 194, left-hand column, paragraph 4; figures 4,5 -----	4-6
☐ Further documents are listed in the continuation of Box C. ☒ See patent family annex.		
<small>* Special categories of cited documents :</small>		
<small>"A" document defining the general state of the art which is not considered to be of particular relevance</small> <small>"E" earlier application or patent but published on or after the international filing date</small> <small>"L" document which may throw doubts on priority claim(s) or which is cited to establish the publication date of another citation or other special reason (as specified)</small> <small>"O" document referring to an oral disclosure, use, exhibition or other means</small> <small>"P" document published prior to the international filing date but later than the priority date claimed</small>		<small>"T" later document published after the international filing date or priority date and not in conflict with the application but cited to understand the principle or theory underlying the invention</small> <small>"X" document of particular relevance; the claimed invention cannot be considered novel or cannot be considered to involve an inventive step when the document is taken alone</small> <small>"Y" document of particular relevance; the claimed invention cannot be considered to involve an inventive step when the document is combined with one or more other such documents, such combination being obvious to a person skilled in the art</small> <small>* & document member of the same patent family</small>

Obrázek 9 Příklad první strany rešeršní zprávy k PCT přihlášce

4.3 Patentové rešerše

Je třeba si uvědomit, že výzkumný akademický svět je zvyklý publikovat v odborné nebo popularizační literatuře. Je na to velmi propracovaný systém, jsou na to navázány metodiky hodnocení nejen jednotlivců, ale i institucí. Provádění rešerše v odborné literatuře je standardní součástí vědecké práce.

Vedle toho je třeba si uvědomit, že výzkum a vývoj technických řešení se neprovádí pouze v akademickém prostředí, ale také velmi často (a někde i dominantně) v průmyslové sféře. Průmysl není nucen publikovat v odborné literatuře a asi by o to ani nestál. Nemá ambici být hodnocen vědci, jde mu o byznys. Publikuje tedy pouze v případech, kdy si chce zajistit právo na monopol, a tedy prostřednictvím patentové literatury. Odhaduje se, že až 4/5 veškerého technického poznání lidstva je popsáno v patentových dokumentech. Pokud tedy vědecký svět nevyužívá pro vyhodnocení stavu poznání patenty, ignoruje většinu informací. V důsledku to pak znamená, že řada výzkumů je zbytečných, zkoumají již vyzkoumané (nemyslím tím ty, které slouží k ověření) a v důsledku také řada patentových přihlášek je pak zamítnuta, protože narazí na novost.

Třetí věc, kterou je třeba si uvědomit, že patentová literatura má svůj specifický jazyk a styl, je určena k vymezování práv, a tudíž musí být velmi, až extrémně konkrétní i za cenu nízké srozumitelnosti. Navíc v případech, které jsou tržně zajímavé se záměrně píšou tak, aby byly obtížně naleznitelné, aby se konkurence nedostala snadno k řešení a pobídce, jak rozsah patentu obejít. Často se nepoužívají standardní výrazy a obraty, nepoužívají se generalizované pojmy běžné v odborné literatuře, klíčová slova selhávají.

Patentových rešerší je celá řada typů, dle důvodu, pro který ji provádíme, a situace, ve které se nacházíme. Důvod, proč provádíme patentovou rešerši, zcela zásadně ovlivňuje její zadání i vyhodnocení. V patentech můžeme hledat:

- inspiraci či řešení pro konkrétní problémy
- partnery pro spolupráci, obchod, konkurenci nebo doplnění týmu
- hlídat porušování vlastních práv
- sledovat trendy a aktivitu v konkrétní oblasti techniky
- portfolio oborových aktivit jednotlivých firem či institucí
- data pro analýzy a srovnání různých trhů, oborů či segmentů pro strategická rozhodování a mnoho dalšího

Základní členění patentových rešerší:

- Na stav techniky – patentovatelnost
- Technologický oborový průzkum
- Patentová čistota, freedom to operate
- Právní stav a patentová rodina
- Jmenná rešerše

V některých případech je třeba do úvahy vzít fakt, že se patenty zveřejňují se zpožděním minimálně 9, obvykle však 18 měsíců od podání. K nejčerstvějším informacím se bohužel přes patentové rešerše nedostaneme. Proto je vždy vhodná kombinace s dalšími rešeršemi, například v odborné literatuře, na internetu, ve firemních prezentacích.

4.3.1 Rešerše na stav techniky

Nejčastější rešerše, kterou lze zadat Úřadu průmyslového vlastnictví a která je součástí úplného průzkumu při patentovém řízení. Provádí se s cílem zjistit relevantní informace k našemu vlastnímu řešení. Může nám pomoci v počátečních přípravných fázích nových projektů, porozhlédnout se po již hotových řešeních, která lze ve vlastním výzkumu využít. Provedení přehledové rešerše může být velmi rychlé (v řádu hodin), a přitom může ušetřit poměrně hodně času, úsilí i peněz.

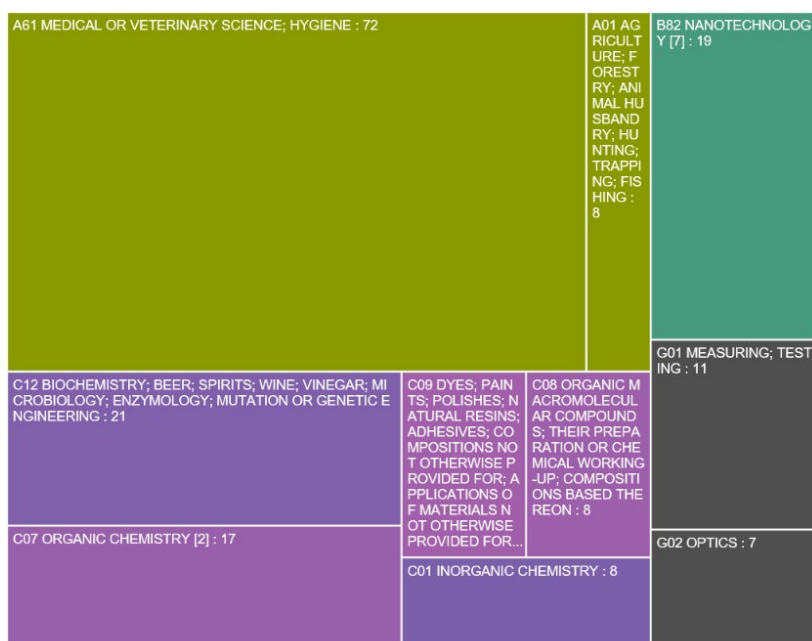
V situaci, když máme v rukách vlastní výsledek výzkumu, o kterém se domníváme, že by si zasloužil patentovou ochranu, nám může výsledek rešerše naznačit, zda je vůbec patentovatelný. Tedy zda je nový, nebo neplyne z již zveřejněných dokumentů. Tuto rešerši provede velmi kvalitně úřad, takže se někdy můžete potkat s názorem, že je zbytečná práce dělat ji dříve vlastními silami. Chceme-li ale zvážit přínos řešení se všemi důsledky a až následně se rozhodnout pro patentování, potřebujeme ji dříve. Nehledě na vynaložené úsilí a peníze na přípravu patentové přihlášky. Pro kvalitní vyhodnocení je třeba iterativní spolupráce původce nebo dobře technologicky zorientovaného

transferáře se zkušeným rešeršérem. Společnými silami postupně zpřesňují vyhledávací dotazy a dohledávají informace. Taková práce může zabrat i několik dní.

4.3.2 Technologický oborový průzkum – patentové portfolio

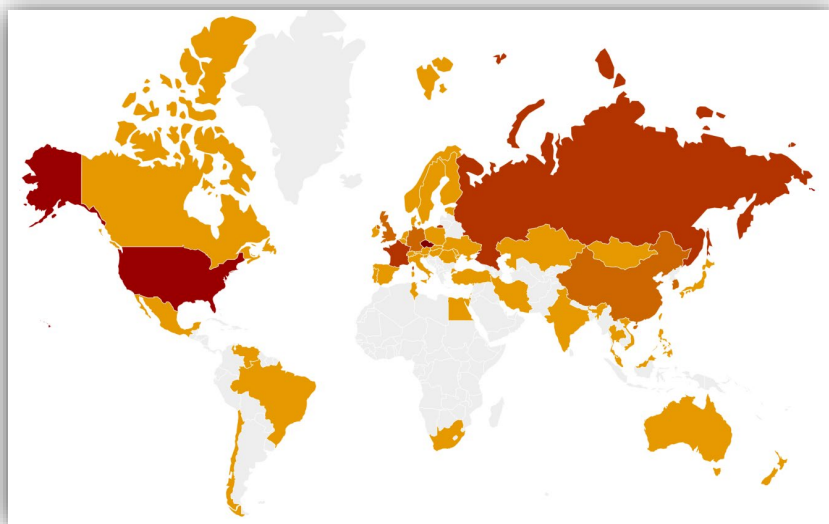
Rešerše na stav techniky může pomoci v situaci, kdy potřebujeme pro vlastní výzkum vyřešit nějaký méně podstatný technický problém nebo problém z jiného oboru, než je předmět výzkumu. Řešení jsou mnohdy dostupná na trhu, chceme-li ale něco vysoce specifického, můžeme pomocí rešerše ověřit, kdo problematice rozumí a mohl by pomoci řešení nalézt. Výsledek rešerše pak může směřovat k navázání výzkumné spolupráce, nebo k vývoji řešení na zakázku dle našeho zadání. V případě, že je výsledek rešerše negativní, může to naznačovat dosud nepřekročitelnou technologickou bariéru, která, je-li včas odhalena, opět ušetří značnou část času, úsilí a peněz a vede ke včasné změně projektového záměru než v pozdějších stadiích. Současně to znamená výzvu a inspiraci pro odpovídající obor, kterému můžete předhodit zajímavý problém k řešení.

Díky technologickému průzkumu můžeme získat dobrá data pro vlastní prezentaci a marketing. Mapa patentového portfolia velmi dobře a objektivně ukazuje, nakolik jsme v oboru inovativní a aktivní.

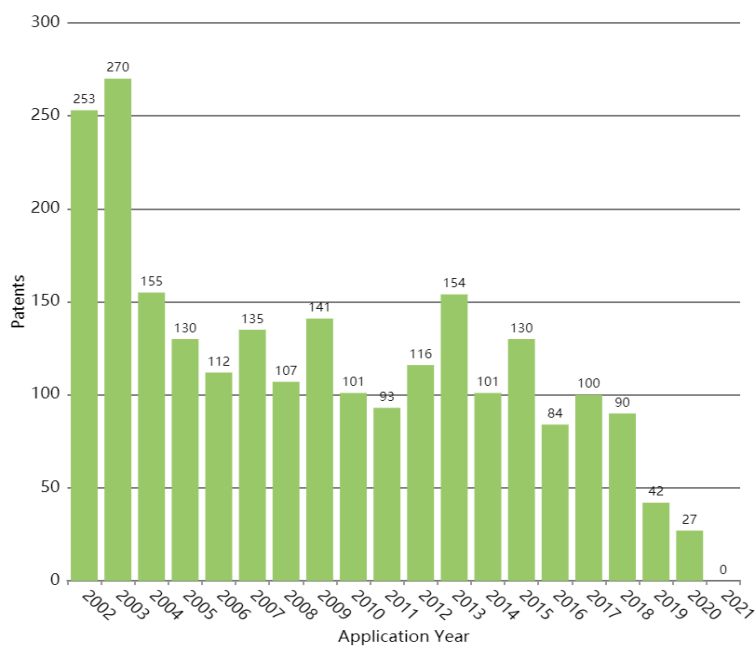

Obrázek 10 Možnosti zobrazení nejvíce využívaných patentových tříd konkrétní výzkumné instituce [PatSnap]

Oborový průzkum dokáže odhalit trendy ve vývoji a hlavní hráče, ale také ukázat, kde jsou nejzajímavější trhy pro daný obor.

Obrázek 11 Ilustrativní ukázka zemí, ve kterých je nejvíce přihlašovaných patentů v daném oboru [PatentInspiration]

Obrázek 12 Ilustrativní ukázka počtu podaných přihlášek ve zvolené třídě IPC

4.3.3 Rešerše na patentovou čistotu, freedom to operate

Myslíme-li to s patenty vážně, pak musíme zvážit, že ten, kdo uvádí výrobek na trh, nese odpovědnost za jeho průmyslově-právní nezávadnost. Firmy, které mají vlastní vývoj, provádí tento typ rešerše průběžně u všech svých produktů, zejména u těch, které vyvázejí na zahraniční trhy. Snaží se tak minimalizovat dodatečné náklady na sporná řízení u nových patentů nebo soudní spory o porušování cizích práv.

Každoročně je na světě podáno několik milionů patentových přihlášek. Zcela logicky a s ohledem na množství se stává, že při vývoji nových výrobků dochází k nezáměrnému porušení práv třetích stran. Pokud se tedy práva a výrobek potkají na stejném trhu, znamená to výrazné náklady spojené se soudními spory a velké ztráty.

Patentovou rešerší tohoto typu neumí a neprovádí zdaleka všechny patentové kanceláře. Vyžaduje vysokou míru odbornosti, profesionální vybavení a nelze ji dělat s volně dostupnými databázemi.

Riziko zodpovědnosti za nekvalitně provedenou rešerši a vymáhání dodatečných náhrad nákladů za spory je příliš vysoké. Vyhodnocení patentové čistoty nikdy není stoprocentní, právní stav dokumentů se v čase mění a vyvíjí. Kvalitně provedená rešerše ale výrazně minimalizuje rizika.

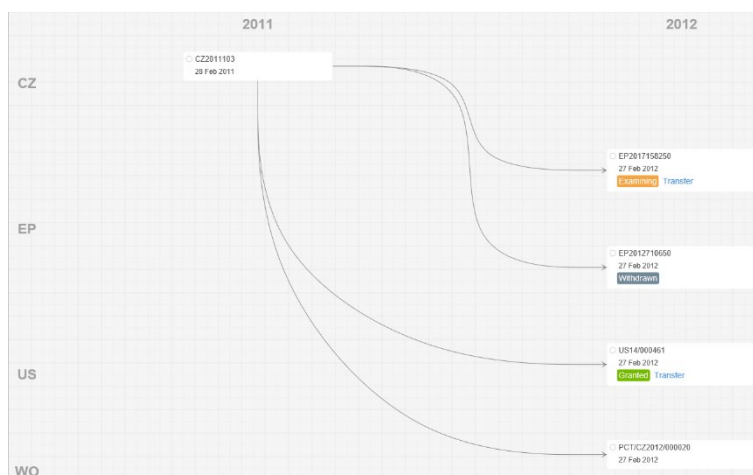
Co všechno je třeba k provedení kvalitní rešerše na patentovou čistotou, popisuje Jan Vondras (Vondras, 2021): „K vypracování právního názoru na patentovou čistotu produktu je potřeba se podrobně seznámit s výrobkem samotným, konkurencí, vývojovým směrem a geografickým pokrytím, kde se výrobek bude vyrábět a prodávat. Po důkladném seznámení s daným produktem či jeho prototypem se provede průzkum, který určí relevantní patentové dokumenty. Takovýto průzkum zpravidla zahrnuje rešerši několika tisíc dokumentů. Při rešerši se používají specializované profesionální databáze, které tento náročný úkol usnadní, nicméně důkladnost patentového zástupce rozhodne o tom, zda se podaří relevantní dokument identifikovat, či nikoliv. Po výběru nejrelevantnějších dokumentů následuje pro platné patenty porovnání jejich nároků s technickými řešeními produktu. Výsledkem analýzy je právní názor na to, zda produkt porušuje průmyslová práva třetích stran a případně návrh možných řešení“.

4.3.4 Rešerše na právní stav a patentovou rodinu

Již dle názvu je zřejmé, že slouží k vyhodnocení teritoriálního a časového rozsahu právních nároků jiného subjektu, nebo k ověření aktuálního stavu platnosti ochrany našeho vlastního řešení.

Jak vyplývá z předchozích kapitol, zejména o průběhu patentového řízení (kapitola 4.1), naprostá většina technických řešení není chráněna jedním dokumentem, ale ochranu tvoří sbírka národních či regionálních patentových dokumentů, které prošly nezávislým řízením a mohly doznat různých změn rozsahu ochrany. Jednotlivé dokumenty nabyly platnosti v různých časech a jejich účinnost závisí na tom, zda jsou placeny řádně a včas udržovací poplatky. V některých zemích mohou být vedeny právní spory či řízení o zúžení nebo zrušení platnosti. Někdy se patent nalézá v tzv. poshověcí lhůtě, a zda bude ochrana uvolněna nebo potvrzena, není zřejmé.

Tato úloha je integrální součástí rešerše na patentovou čistotu, ale někdy dává smysl provádět i samostatně. Je výrazně jednodušší, rychlejší a v základní a nejjednodušší podobě ji lze zvládnout s volně dostupnými databázemi. Placené rešeršní nástroje umožňují vytvářet mapy patentových rodin výrazně jednodušším způsobem.

Obrázek 13 Ukázka zobrazení patentové rodiny a právního stavu [PatSnap]

4.3.5 Jmenná rešerše

Hlavním vyhledávaným kritériem je jméno původce, přihlašovatele nebo majitele patentu. Někdy se může také hodit vyhledávání podle patentového zástupce. Cílem může být ověření, v jakém rozsahu daná osoba disponuje průmyslovými právy, v jakém jsou stavu, jak je v oboru aktivní včetně časového vývoje, ale také zda zaměstnanec instituce nevyvádí technologie mimo ni. Jmennou rešerši lze také využít pro identifikaci hlavních hráčů – konkurence či budoucích partnerů pro spolupráci.

Jmenné rešerše obvykle bývají součástí tzv. patentového auditu, kdy si instituce nebo firma nechá analyzovat své patentové portfolio. Pro kvalitní analýzu je potřeba využít placených patentových

databází, vytvářet podobné mapy ručně je velmi náročné. Nicméně rychlý přehled pro jedno jméno nebo firmu lze udělat v otevřených zdrojích snadno a rychle.

Obrázek 14 Ilustrativní ukázka nejčastějších přihlašovatelů ve vybrané třídě IPC

4.3.6 Rešeršní nástroje

Pro vyhledávání v patentové literatuře je třeba určitá zkušenost a znalost a dostupnost rešeršních nástrojů, strategií a vyhledávacích jazyků. V principu lze využít tři přístupy:

- **Veřejně dostupné zdroje** – vyhoví ve všech případech, kdy stačí rychlý a nezávazný přehled. Dovednost práce s veřejnými zdroji by měli mít všichni pracovníci transferu a v ideálním světě také všichni výzkumníci. Moderní nástroje pracují také s klíčovými slovy (byť omezeně, z důvodů, které jsou popsány výše) a snaží se být maximálně intuitivní. Lze z nich vytáhnout obrovské množství užitečných informací, ale analytika se s nimi dělá obtížně. Příklady volně dostupných databází:
 - **Databáze ÚPV** – <https://isdv.upv.cz/webapp/!resdb.pta.frm> – vedená českým národním úřadem průmyslového vlastnictví. Databáze obsahuje patenty a užité vzory platné na území ČR. Umožňuje přiměřeně sofistikované vyhledávání díky kombinaci filtrů, získáte přístup k jednotlivým dokumentům a částečně k záznamům z řízení. Neobsahuje analytické funkce.
 - **ESPACENET** – <https://worldwide.espacenet.com/patent/search> – spravovaný Evropským patentovým úřadem EPO. Pokročilé vyhledávání, sledování patentových rodin a právního stavu dokumentů. Bohaté výukové materiály. Nástroj první volby.
 - **PatentScope** – <https://patentscope.wipo.int/search/en/search.jsf> – databáze spravovaná Světovou organizací duševního vlastnictví WIPO, integrální součást systému PCT, obsahuje všechny patenty a přihlášky, které prošly tímto systémem. Několik základních analýz.
 - **USPTO Patent Public Search** – <https://ppubs.uspto.gov/pubwebapp/> – databáze Amerického úřadu průmyslového vlastnictví. Americký systém je poněkud specifický a pracuje také s tzv. předběžnými přihláškami. Vyhledávání používá specifickou logiku, doporučujeme prostudovat nápovědu.
 - **Národní databáze v jednotlivých zemích** – při troše úsilí a s využitím moderních překladačů lze v mnoha státech nalézt obdobnou databázi jako má český ÚPV. Národní úřady více či méně spolupracují s EPO a WIPO a sdílí jim některá data.

- **GooglePatents** - <https://patents.google.com/> - založen na fulltextovém vyhledávání, umí integrovat i nepatentovou literaturu. Výrazně se zlepšil za posledních pár let. Pro výzkumníky nebo osoby neznalé specifik patentové literatury nejvíc přívětivý a přístupný nástroj. Rychlý, přehledný, umožňuje jednoduché analýzy.
- **WIPS Global** - <https://global.wipscorp.com/page/s0201.php> - zaměřený na asijské patenty, spravuje ho Korejský patentový úřad.
- **Placené profesionální databáze** - vyžadují vyškoleného pracovníka, který s nimi dokáže pracovat a vytěžit jejich obrovskou přidanou hodnotu. V ideálním světě by takový měl být v každé výzkumné organizaci alespoň jeden. Přidanou hodnotou placených databází jsou opravené chyby, sekundární zatřídění podle průmyslových kategorií, sledování soudních sporů, prodeje licencí a jejich hodnoty, předpovědi trendů, hluboká analytika a celá řada dalších. Pro nadšeného analytika představují velmi svůdnou náplň života. Příklady placených databází s údaji publikovanými v (Scholzová & Hruška, Cyklus „Transferářem snadno a rychle“, část 3. práva k výsledkům, 2022):
 - **PatSnap** - www.patsnap.com - sleduje ceny patentů a spory. Překlady nejsou strojové, opravují administrativní chyby a překlady. Denně aktualizovaná databáze, řada vizualizací a analytických nástrojů, zpřístupňuje hotové analýzy. Výukové materiály a školení v ceně.
 - **PatentInspiration** - <https://www.patentinspiration.com/> - estetické a pokročilé vizualizace více než 55 typů velmi snadno dostupných analýz. Ruční opravy chyb, velmi mnoho výukových materiálů, článků k metodám inovací. Propojení s metodikou TRIZ - například v Metodika TRIZ - tvorba a řešení inovačních až invenčních zadání, 2023.
 - **Derwent Innovation** - <https://clarivate.com/products/ip-intelligence/patent-intelligence-software/derwent-innovation/> - integruje desítky zdrojů nepatentové literatury, pro úplný průzkum patentové úřady jej využívají. Využívá nástrojů umělé inteligence pro vyhledávání. Aktualizace denně, ruční oprava chybných údajů.
 - **Questel** - [Questel - Intellectual Property, Innovation and Legal Management](#) - aktualizuje se denně, sleduje royalties.
- **Rešerše na objednávku** u úřadu nebo patentového zástupce - jsou výborné pro pravidelné monitorování situace v konkrétním oboru nebo u konkrétní skupiny přihlašovatelů či původců. Klíčové, ale specifické jsou při potřebě rešerše na patentovou čistotu. Při rešerši na objednávku je důležité dobře zpracované zadání a kvalita rešeršéra, ideálně, když je možné domluvit společnou iteraci při vyhledávání a specifikaci vyhledávacího dotazu. V opačném případě se může stát, že jako výsledek rešerše obdržíte tisíce dokumentů, které není v lidských silách zpracovat. Při objednávce rešerše se také ptejte po zárukách.

5 Komericializace výsledků

V souvislosti s aktuálně více a více užívaným pojmem transfer znalostí musíme zdůraznit, že se nejedná jen a výlučně o výsledky VaV podléhající průmyslově právní ochraně, ale jedná se i čím dál více o výsledky, které generují i jiné obory, většinou humanitně společenskovední. Tyto výsledky podléhající autorskoprávní ochraně, je možné taktéž licencovat či jiným způsobem komericializace uplatnit na trhu (know-how, písemné studie aj.).

Změna statutu vysokých škol v souvislosti s novým vysokoškolským zákonem – postavení univerzit jako veřejnoprávních institucí. Univerzity se stávají majiteli unikátních poznatků vzniklých na základě státní i evropské finanční podpory, otevřela se zároveň možnost jejich komericializace (rovné podmínky). Zvýšení důrazu na vědeckou, výzkumnou a vývojovou činnost a rozvoj spolupráce s podnikatelskou sférou (3. pilíř). V neposlední řadě je významným milníkem v českém prostředí v roce 2019 schválená a představená Inovační politika České republiky, která do té doby v naší zemi neexistovala. Transfer znalostí tak získal ukotvení hned ve třech jejích pilířích z devíti stanovených.

Efektivní spolupráce výzkumné a aplikační sféry závisí na schopnosti propojení zájmů partnerů. Je nutné, aby obě zúčastněné strany dobře chápaly, co mohou v rámci společné spolupráce nabídnout druhé straně a zároveň co od druhé strany v rámci spolupráce vyžadují.

Z hlediska komericializace výsledků výzkumu a vývoje se jedná o několik podob a vždy je nutné s rozvahou vybírat vhodnou formu pro danou řešenou situaci.

Přehled forem, které lze zvolit pro komericializaci výsledků duševního vlastnictví.

- Prodej práv, například patentů, užitečného vzoru, průmyslového vzoru, ochranné známky;
- licenční smlouva k duševnímu vlastnictví;
- smlouva o dílo;
- založení společností start up a spin off

Proces komericializace je všeobecně definován jako proces přeměny nápadu na komerční produkty nebo služby.

5.1 Před začátkem – NDA, MTA

Utajování a ochrana informací se důkladně věnuje kapitola 2.6. Na tomto místě si připomeňme souvislost v případě, že vstupujeme do výzkumné nebo projektové spolupráce či do obchodního jednání s jinými subjekty. Je již celkem obvyklé, že pokud druhá strana disponuje zajímavým know-how nebo jinou přidanou hodnotou, předloží při přípravě spolupráce návrh na smlouvu upravující vzájemnou mlčenlivost = tzv. NDA (Non disclosure agreement) nebo též CDA (Confidential Disclosure Agreement). V případě, že spolupráce zahrnuje výměnu hmotných vzorků a práci s nimi, je na místě smlouva typu MTA (Material transfer agreement).

5.1.1 NDA – Non Disclosure Agreement

Jakým způsobem mohou být informace chráněny, je popsáno výše. Do smlouvy o vzájemných závazcích mlčenlivosti bude nutné začlenit přesné vymezení, co je jejím předmětem, čeho se smlouva týká. S jedním partnerem se totiž mohou bavit různé součásti výzkumné instituce zcela nezávisle na sobě, může probíhat spolupráce na několika souběžných či navazujících projektech s různými skupinami a ve velmi rozdílném režimu.

Druhou důležitou úlohou bude jasné vymezení, zda a které závazky jsou jednostranné a které oboustranné. Je nezbytně nutné dohlédnout na to, aby byla smlouva vyvážená a chránila hodnotu na obou stranách.

Typické náležitosti smlouvy typu NDA/CDA:

- Přesná definice důvěrných informací
- Definice způsobu ochrany důvěrných informací a závazku mlčenlivosti
- Určení osob, kterým se důvěrné informace zpřístupní

- Doba trvání mlčenlivosti
- Sankce za porušení mlčenlivosti

5.1.2 MTA – Material transfer agreement

Smlouva, která by měla vždy doprovázet jakoukoli spolupráci, při které dochází k výměně vzorků či hmotných výsledků výzkumu, u nichž lze předpokládat, že budou předmětem dalšího výzkumu. Uzavřením této smlouvy lze předejít budoucím sporům či rozčarování při objevení nového potenciálu pro využití. MTA může obsahovat ujednání směřující k budoucí licenci.

Velmi obdobně jako u ostatních smluv má i tato smlouva typické náležitosti.

- Předmět a účel ochrany MTA
- Přesná definice předávaného materiálu
- Vymezení způsobů užití materiálu
- Vzdání se odpovědnosti za vady a škodu způsobenou materiálem
- Ochrana informací
- Opce a ochrana backgroundu

5.2 Licenční smlouva

Licenční smlouva je smluvním typem, který upravuje občanský zákoník 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, na jehož základě poskytovatel, který je majitelem daného práva duševního vlastnictví, poskytuje oprávnění k výkonu tohoto práva nabyvateli, jenž se zavazuje poskytovateli poskytnout odměnu.

U práv duševního vlastnictví, která mají osobnostní základ (právo autora ke svému autorskému dílu a právo výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu) a která z tohoto důvodu nelze platně převést, je volba licence jedinou přípustnou cestou.

Licenční smlouva je zásadně úplatným smluvním typem, což znamená, že poskytovateli uzavřením smlouvy vzniká nárok na odměnu. Odměna může mít i podobu nepeněžitou, smlouva pak má povahu tzv. barterové smlouvy.

Licenci můžeme rozdělit na dvě základní skupiny: výhradní (výlučnou) a nevýhradní (nevýlučnou). Výhradní licence znamená, že daný předmět podléhající smlouvě již poskytovatel nemůže poskytnout další osobě. Nevýhradní licence pak znamená, že poskytovatel může uzavřít vícero smluvních vztahů. V praxi bývá rozhodující obchodní strategie poskytovatele či ekonomická síla smluvních stran. Zároveň i samotný rozsah licence může být omezený nebo neomezený a může být vyjádřen zejména časem, místem či množstevně.

Podlicenční smlouva

Podlicence znamená, že je možné poskytnout oprávnění tvořící součást uzavřeného licenčního vztahu zcela nebo zčásti třetí osobě, avšak pouze tehdy, bylo-li to takto ujednáno v licenční smlouvě! Stejně tak může podle Zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, § 2364 postoupit nabyvatel zcela nebo zčásti licenci třetí osobě jen se souhlasem poskytovatele. Tento souhlas však vyžaduje písemnou formu. Při podlicenci je důležité zmínit, že platí tzv. římskoprávní zásada, že nikdo nemůže na jiného převést více práv, než má sám. Tedy nelze převést více práv, než kolik jich bylo získáno od poskytovatele.

5.3 Spin-off

Pod pojmem Spin-off rozumíme obecně podnikatelský subjekt, který je založený za účelem komercializace duševního vlastnictví vytvořeného na výzkumné instituci. Záměrem je tedy především komercializace výsledků VaV a jejich přenos do praxe. Přičemž obvykle vědeckovýzkumná instituce vkládá vlastní duševní vlastnictví do nově vznikajícího podniku a tím v něm získává podíl. Jednou z dalších možností je vložit duševní vlastnictví do podniku formou licence či jsou na ni

převedena majetková práva k těmto výsledkům. Předmět licence nebo převáděná práva jsou buďto vloženy do základního kapitálu spin-off společnosti, nebo jsou poskytnuty mimo základní kapitál.

Spin-off je v posledních letech doslova ekonomickým fenoménem a nástrojem, který se snaží o etablování výsledku VaV a monetizaci v raných fázích (Bjornali & Aspelund, 2012), (Abarbanell, Bushee, & Smith Raedy, 2003).

(Kliman, 2020) definuje pojem spin-off pro akademické prostředí jako právní entitu (zpravidla právnickou osobu nebo organizační entitu bez ohledu na právní formu a označení – spin-off, spin-out, start-up) založenou za účelem komercializace výsledků vědecké práce veřejnou výzkumnou organizací či za účelem jiné formy transferu výsledku výzkumné organizace do praxe.

Dále uvádí, že za zvláštní formu spin-off lze označit také společnosti založené přímo výzkumnou organizací nebo jejími zaměstnanci (s vědomím výzkumné organizace) za účelem poskytování výzkumných služeb, zejména pokud je pro tyto služby využíváno know-how výzkumné organizace či specifické dovednosti jejich zaměstnanců získané při výzkumné a vývojové činnosti.

Obrázek 15 Obecné důvody pro založení spin-off společnosti

Lze konstatovat, že k založení spin-off společnosti je zpravidla vhodné přistoupit v rané fázi rozvoje duševního vlastnictví, nejčastěji v následujících případech:

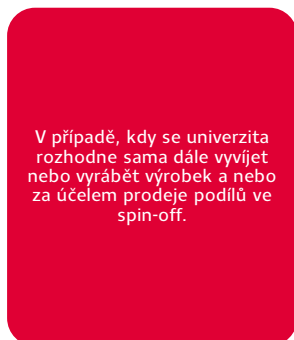
- relativně snadný vstup na stávající trh,
- daná technologie má několik aplikací,
- existuje portfolio patentů,
- k dosažení relevantního vstupu na trh je potřeba získat další investice, technologii je nutno ještě přizpůsobit do podoby produktu uplatnitelného na trhu,
- existuje velká pravděpodobnost získání investora pro daný projekt,
- je zřejmá motivace původce/skupiny původců spin-off společnost založit,
- lze definovat způsob navrácení kapitálu (exit) pro investory a výzkumnou organizaci,
- technologie je takového charakteru, že pro ni neexistuje stávající trh a není možné nalézt zájemce o poskytnutí licence,
- spin-off společnost je nástrojem překonání tržních překážek.

Shrneme-li to, tak univerzita získává zázemí a prostředky pro rozvoj projektu, přičemž riziko podnikatelského neúspěchu se přesouvá na nově vzniklou společnost. V případě úspěchu získává na prestiži také sama výzkumná organizace. Při úspěšné komercializaci má finanční benefit i výzkumná organizace.

Typy akademických spin-off firem rozlišujeme dle jejich účelu, ke kterému byly zřízeny – tedy především využití technologie nebo znalostí vzniklých v akademické instituci (výroba, provoz, služby) včetně nutného dovoje. Další účelem může být zajištění servisních služeb pro

akademickou instituci či odběratelem produktů akademické instituce. V neposlední řadě je významným účelem nalezení partnera pro aplikační projekty.

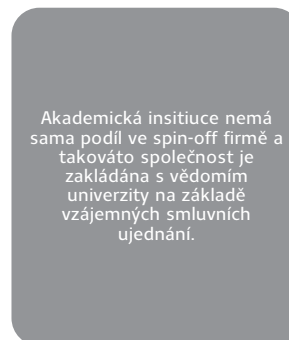
Spin-off společnost se 100% majetkovou účastí univerzity

Spin-off společnost s podílem univerzity a s podílem jiného subjektu

Spin-off firma bez majetkové účasti univerzity

Obrázek 16 Základní typy spin-off společností

Obecná struktura financování spin-off společností se většinou skládá z následujících zdrojů:

- z peněžitého či nepeněžitého vkladu (základní kapitál spin-off firmy)
- z vlastních zdrojů vznikající společnosti (rizikový kapitál, grantové či projektové prostředky, vlastní kapitál atd.)
- poskytnutím peněžitého či nepeněžitého příplatku mimo základní kapitál společnosti
- navýšením kapitálu spin-off firmy
- poskytnutím finanční zápujčky
- čerpáním úplatného plnění, např. služby

Z hlediska posouzení a následné implementace projektu by mělo být zejména reflektováno na očekávané přínosy pro danou akademickou instituci jako je finanční výnos, do ověření a následné prosazení technologie do praxe, případný následovný impakt pro výzkum a vývoj a zvýšení prestiže nejen výsledku VaV, ale i samotné akademické instituce. Nezanedbatelným aspektem je i motivace zaměstnanců.

Mezi jistá úskalí a rizika zcela jistě patří transakční náklady, rizika vyplývající z platných legislativních norem, např. veřejná podpora, jisté úskalí střetu zájmu zaměstnanců působících v obou subjektech či nedostatečné povědomí o potenciálu a výhodách komercializace formou založení spin-off společnosti a s tím spojená obecná důvěra ve výsledky akademických institucí.

Je evidentní, že podpora vzniku (akademických) spin-off společností patří v rámci Evropy k trendům a zahraniční zkušenosti ukazují, že to je skutečně efektivní a funkční nástroj (HTGF, bpiFrance – program Deeptech, AWS). I velmi prestižní granty typu EIC Accelerator již obsahují formu kombinace grantu a investice (do podílu ve spin-off) a toto se pravděpodobně dříve nebo později přeneso i k nám (otázka implementace tak, aby to bylo funkční pro akademické spin-offy, bude zásadní).

5.3.1 Tipy a triky pro úvahy o spin-off

Zvažte své možnosti, vyberte si doménu, která nemá nebetyčně vysoké počáteční náklady na vývoj, jako jsou online webové stránky a aplikace pro chytré telefony. Svět nových počítačových čipů a nových léků přenechte velkým společnostem a lidem s hlubokými kapsami. Nám ostatním pomohou následující návrhy přežít „údolí smrti“:

Než začnete, nashromážděte si zdroje. Plánování podnikání vždy snižuje riziko. To zahrnuje odhad peněz potřebných k tomu, abyste se dostali do fáze příjmů, a našetření peněz na pokrytí nákladů,

než se do toho pustíte. Samofinancování nebo bootstrapping je stále nejběžnějším a nejbezpečnějším přístupem pro začínající podniky.

Nechte si své každodenní zaměstnání, dokud nezačnou plynout příjmy. Častou alternativou je pracovat na startupu po nocích a o víkendech a přežít díky dalšímu zaměstnání nebo podpoře pracujícího manžela či manželky. Všichni si samozřejmě uvědomujeme, že tento přístup bude trvat déle a mohl by ohrozit obě role, pokud nebude efektivně zvládnut. Podle toho nastavte očekávání.

Požádejte o finanční prostředky přátele a rodinu. Po bootstrappingu jsou přátelé a rodina nejčastějším zdrojem financování začínajících podniků. Zpravidla se jedná o nezbytný krok tak jako tak, protože externí investoři obvykle neuvažují o poskytnutí jakéhokoli financování, dokud nevidí „kůži ve hře“ zevnitř.

Využijte crowdfundingové financování. Nejžhavějším novým způsobem financování startupů je využití internetových stránek, jako je Kickstarter, kde lze žádat o dary, předobjednávky, získat odměnu, nebo dokonce poskytnout vlastní kapitál (již brzy). Pokud je vaše nabídka dostatečně zajímavá, můžete od ostatních lidí na internetu získat miliony v malých částkách, které vám pomohou vylétnout opravdu vysoko.

Ucházejte se o soutěže a podnikatelské granty. Na tento zdroj se v dnešní době zaměřuje velká pozornost díky vládním iniciativám, které mají podnítit výzkum a vývoj v oblasti alternativních zdrojů energie a dalších technologií. Jejich pozitivem je, že se nevzdáváte žádného vlastního kapitálu, a vztahují se na počáteční fáze startupu, ale jejich získání vyžaduje čas a velké úsilí.

Získejte půjčku nebo úvěr. Tato alternativa je reálná pouze v případě, že máte osobní majetek nebo dům, který jste ochotni poskytnout jako záruku na zajištění půjčky nebo úvěrové linky. Banky vám obecně neposkytnou úvěr, dokud nebude mít podnikání pozitivní cash-flow, bez ohledu na budoucí potenciál. Nicméně je to možnost, která vás nestojí vlastní kapitál.

Zapojte se do inkubátoru pro začínající podnikatele. Startupový inkubátor je společnost, univerzita nebo jiná organizace, která poskytuje prostředky na vlastní kapitál k péči o mladé společnosti a pomáhá jim přežít a růst v období rozjezdu, kdy jsou nejzranitelnější. Tyto zdroje často zahrnují peněžní investici, stejně jako kancelářské prostory a poradenství.

Vyměňte své služby za jejich služby. Barterový obchod technicky znamená výměnu zboží nebo služeb jako náhradu za peníze. Příkladem může být získání bezplatných kancelářských prostor tím, že souhlasíte s tím, že budete majiteli dělat správce nemovitosti. Výměna vašich služeb za služby je možná s právními poradci, účetními, inženýry, a dokonce i s prodejci.

Společný podnik s distributorem nebo příjemcem. Spřízněná nebo strategicky zainteresovaná společnost může považovat hodnotu vašeho produktu za doplňkovou ke svému a může být ochotna poskytnout velmi brzy zálohu na financování, kterou lze splatit později, až rozvinete svůj zdroj příjmů. Zvažte poskytnutí licence na váš produkt nebo duševní vlastnictví a „white labeling“.

Zavažte se k významnému zákazníkovi. Najděte zákazníka, který by měl velký prospěch z toho, kdyby váš produkt získal jako první, a byl ochoten vám poskytnout na základě svých zkušeností s vámi v minulosti zálohu na náklady na vývoj. Výhodou pro zákazníka je, že bude mít dostatečnou kontrolu nad tím, zda produkt splňuje jeho požadavky, a získá specializovanou podporu.

Dobrou zprávou je, že náklady na nové startupy jsou na historickém minimu. V počátcích (před 20 lety) stálo zřízení většiny nových elektronických obchodů milion dolarů. Nyní se cena blíží 100 dolarům.

6 Spolupráce ve výzkumu

Připustíme-li, že výzkumná a tvůrčí činnost je plynoucí kontinuum, které se dlouhodobě věnuje spíše tématům než konkrétním úkolům, pak musíme také připustit, že výsledky výzkumné a tvůrčí činnosti vznikají a jsou dotahovány do různého stupně zralosti a připravenosti. Zejména v případě mezioborových aplikací není autorem jeden člověk nebo jeden tým, ale je třeba zapojení různých odborníků. Díky projektovému financování bývají sestavována výzkumná konsorcia, často zahrnující nejen univerzity, ale i neziskové subjekty, nebo firmy velmi široké škály různých typů.

Úprava vztahů mezi těmito spolupracujícími subjekty má zásadní dopad na využitelnost výsledků této spolupráce, a pokud nebude ošetřena také z pohledu budoucího či potenciálního transferu znalostí a technologií, lehko se může stát (a historicky se bohužel často stává), že s výsledky je následně nakládáno podivně a nesprávně.

Některé zdroje uvádějí, že pro úspěch transferu technologií je důležité, aby akademická instituce nabízela spolupráci s aplikační sférou, jako je smluvní výzkum, spolupráce s podniky, služby na zakázku a pronájem infrastruktury, a aby postupy a pravidla týkající se těchto forem spolupráce byly jasně definované. Tato vzájemná interakce je klíčová pro dlouhodobé budování vztahu důvěry, znalost obou typů prostředí a respekt k jeho potřebám. Bez těchto základních kamenů nelze očekávat finální úspěch v podobě licencí či úspěšných spin-off.

Bohužel se příliš často stává, že podmínky nejsou správně a spravedlivě nastaveny, firemní partner sice řídí většinu aktivit procesu transferu ve své režii, ale také ve svém zájmu. Snad v každé české výzkumné organizaci lze najít příklad, kdy výsledek spolupráce byl velmi dobře uplatněn na trhu, ale veškeré benefity s tím spojené směřují pouze do spolupracující firmy. Institut spoluvlastnictví výsledků je v takových případech nešťastným standardem.

Obrovským a společným průnikem obou témat jsou však smluvní vztahy zajišťující práva partnerů, oceňování, vyjednávání, identifikaci znalostního background, řízení rizik. Rozhodně tak lze doporučit, aby tyto agendy spolu úzce spolupracovaly.

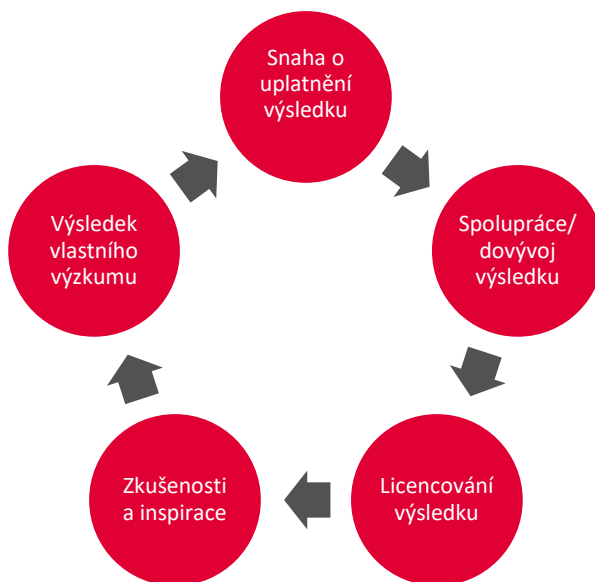
6.1 Typy interakcí s aplikační sférou

Přehled možných aktivit výzkumné organizace z pohledu transferu znalostí a technologií lze členit dle čtyř základních kritérií:

- 1) Využití stávajícího majetku včetně práv duševního vlastnictví
 - a. Interakce využívá hmotný majetek výzkumné organizace.
 - b. Interakce využívá nehmotný majetek výzkumné organizace.
 - c. Interakce spotřebovává aktuální zdroje výzkumné organizace – čas lidí, energie, spotřební materiál a další.
- 2) Vznik a navazující práva k výsledkům
 - a. V rámci interakce se nepředpokládá vznik nového výsledku (co tedy vzniká?).
 - b. V rámci interakce se předpokládá pouze vznik nového hmotného výsledku.
 - c. V rámci interakce se předpokládá vznik nového nehmotného výsledku.
- 3) Typy zapojených partnerů
 - a. Státní nebo veřejná správa
 - b. Neziskový sektor
 - c. Jiné výzkumné organizace
 - d. Soukromé subjekty
- 4) Zdroje financování
 - a. Institucionální peníze
 - b. Účelové a projektové dotace
 - c. Soukromé zdroje

Všechna tato kritéria mají vliv na nastavení podmínek interakce, její cenu a komplexnost vyjednávání. Jednotlivé parametry se mohou mezi sebou libovolně kombinovat. I v případě, že existuje takřka dokončený předmět duševního vlastnictví dostatečně kvalitně specifikovaný a právně chráněný, může být součástí licenční smlouvy ujednání o společném vývoji. V zahraničí je často tato část brána jako součást licenční odměny, přestože se jedná o úhradu za výzkum ve spolupráci.

Interakci s aplikační sférou si lze přestavit jako nikdy nekončící spirálu vzájemné inspirace a rozvoje vztahů.

Obrázek 17 Cyklus interakcí a inspirací s aplikační sférou

6.2 Výsledky ve spolupráci

Jednotlivé strany mohou do společného projektu výzkumu vložit různé nefinanční vklady:

- Infrastruktura a specifické vybavení
- Znalosti a dovednosti lidí
- Duševní vlastnictví

Zcela analogicky je třeba provést úvahu o tom, co vznikne v rámci spolupráce:

- Nové nebo vylepšené vybavení
- Nové technologie, metody, postupy
- Duševní vlastnictví

Ošetření práv k „background IP“ je třeba ve smlouvě řešit, a to jak po dobu trvání projektu (například bezúplatným vzájemným zpřístupněním za účelem společného výzkumu a dosažení společného cíle, ale s limitovaným šířením či zákazem využívání pro jiné účely) a také po skončení projektu (vzájemný závazek zpřístupnění ve prospěch využití výsledků za dohodnuté protiplnění či bezúplatně).

Pravidla pro využití „foreground IP“ je nutné specifikovat alespoň v základních rysech. Je pochopitelné, že se obtížně domlouvají detaily o věci, která ještě neexistuje. Principiální shoda by ale měla panovat a s ohledem na realitu a zkušenosti se nebojte do smlouvy dát i zcela zjevné a triviální postoje (například že práva primárně patří té straně, která výsledek vytvořila). Upravte pravidla pro vlastnictví a budoucí využití výsledků včetně vzájemného finančního vyrovnání. Domluvte si pravidla pro zajištění ochrany, jejího udržování a financování. Vyjasněte si pravidla pro publikace a využití pro výzkum a další výzkum.

POZOR na spoluvlastnictví

Někteří poskytovatelé (TAČR) navádějí v rámci snahy o naplnění podmínek účinné spolupráce partnery k uzavírání smluv o spoluvlastnictví. Je třeba s ním pracovat velmi opatrně a uvědomit si výrazné riziko asymetrie mezi VO a podnikem!

Každý ze spoluvlastníků má právo užívat výsledek pro svoje potřeby bez souhlasu ostatních spoluvlastníků. Podnik ho tedy může využívat pro své podnikání a zisky a VO pro výuku a výzkum. Je to fér?

Naopak pro udělení licence třetímu subjektu nebo k převedení práv potřebuje souhlas ostatních spoluvlastníků. Výzkumná organizace tak ani nemůže licencovat výsledek jinému podniku, pokud jí to spoluvlastník nepovolí.

Vždy si ve smlouvě sjednejte analogii licenční odměny a podmínky využívání na obou stranách!

6.3 Cena za interakci

Je třeba si uvědomit, že v případě spolupráce ve výzkumu se obvykle kombinují provozní náklady, odpisy, odměny lidí, režie a hodnota nehmotného majetku. Kalkulaci ceny za libovolný typ interakce je třeba dělat ve spolupráci s účetními a ekonomy výzkumné organizace, protože mají důkladnou znalost souvisejících předpisů

Při kalkulaci ceny je dobré provést porovnání různých úvah a stanovit si limity pro vyjednávání. Velmi důležité je uvědomit si, že snížením ceny se dostává výzkumná organizace (a s ní i podnik) do rizika poskytnutí nedovolené veřejné podpory.

Evropská komise (Sdělení Komise - Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01), 2022) doporučuje určovat cenu za smluvní výzkum a výzkumné služby jako cenu tržní, od které lze odečíst cenu práv k duševnímu vlastnictví, které zůstane výzkumné organizaci. Nastane-li situace, že nelze určit tržní cenu, pak je povinností výzkumné organizace, aby zohlednila **plné náklady** (přímé i nepřímé) a **obvyklou marži**.

Pokud by takto stanovená cena byla pro partnera příliš vysoká a pro výzkumnou organizaci byla spolupráce přesto důležitá a znamená pro ni i jiný významný přínos, potom může cenu snížit tak, že pokryje své mezní náklady (přímé) a v rámci vyjednávání usiluje o dosažení maximálního hospodářského prospěchu a dojednání smlouvy proběhlo za obvyklých tržních podmínek. Tato situace může nastat zejména v případě, že se jedná o spolupráci první, zkušební a platí pouze po jasně vymezenou dobu.

U projektů účinné spolupráce jsou podmínky nastaveny trochu jinak odst. 29 a 30 (Sdělení Komise - Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01), 2022).

7 Socioekonomický dopad na společnost

Socioekonomické faktory patří k významným faktorům ovlivňujícím život každého jednotlivce. V celkovém souhrnu se jedná o zkušenosti, sociální vztahy, vazby a zážitky, které vedou ke zlepšení jedinců, pomáhají změnit i postoj k životnímu stylu. Globálně vzato ovlivňují i dílčí regiony (Chase, 2016).

Tyto faktory nejsou jen otázkou jednotlivců, sehrávají také svou roli v podnikání, zejména z hlediska zaměstnanců, jejich počtu či genderu, jde-li o rodinné příslušníky či nikoliv apod. (Delmelle, Hagenlocher, Kienberger, & Casas, 2016).

Socioekonomické faktory jsou obecně definovány jako vztah každého jedince k financím, sociálním, kulturním a lidským kapitálovým zdrojům. Tyto faktory zahrnují především vzdělání, zaměstnání, postavení v domácnosti, složení rodiny a rodinný příjem (National Centre for Education Statistics, 2013). Zákon sociálního vlivu (social impact theory), který vychází z modelu sociálního vlivu, vymezuje tři nejdůležitější faktory a sice: sílu, počet a blízkost. Samotná síla určuje pro jedince v rámci společnosti, jak je pro něj daná věc, daná skupina důležitá.

Obecně můžeme socioekonomické faktory z pohledu jedince rozdělit na individuální a faktory prostředí:

- Individuální faktory – do této skupiny zahrnujeme zejména dosaženou životní úroveň, dosažené vzdělání, získané zaměstnání, postoj ke zdraví, životní návyky, výživa, fyzická aktivita apod.
- Faktory související s prostředím – politický systém, dostupnost a kvalita zdravotnictví, ekonomická situace státu, rozvoj infrastruktury.

Transfer technologií potažmo transfer znalostí patří k jedinečným oblastem, které vědecké a výzkumné instituce využívá k propojování akademické oblasti s aplikační sférou, tedy k rozvoji tzv. třetí role univerzit. Rozvoj budování vzájemných vztahů s aplikační sférou a model fungování efektivního transferu technologií, resp. transferu znalostí zahrnuje a vyžaduje unikátní vývoj technologií, speciální systémy správy dat a vysoce kvalifikovaný personál pro úspěšné provedení celým procesem komercializace. Vědecko-výzkumná sféra tak nabízí prostor pro inovace výrobků a rozvoj trhu, mohou být atraktivní pro investice a přispívají k širokému socioekonomickému rozvoji, tedy obecně ke společenskému impaktu.

8 Transfer technologií na norských univerzitách

8.1 Definice

Komerzializace - celý proces od vzniku nápadu přes např. výsledek výzkumu až po uvedení nápadu jako podniku, řešení, produktu nebo výrobního postupu na trh a vytvoření příjmů (Meld, 2018-2019).

Kanceláře pro transfer technologií (KTT) - jsou vlastněny a řízeny výzkumnými institucemi, které zastupují a s nimiž mají uzavřenou smlouvu o poskytování služeb nebo spolupráci, obvykle největšími univerzitami, ústavy, regionálními zdravotnickými úřady a zdravotnickými orgány. S vlastnickými institucemi mají uzavřeny dohody, které upravují jejich činnost, finanční odpovědnost a rozhodovací pravomoci.

Portfolio úkolů v různých KTT se liší. Částečně to souvisí s typem výzkumu prováděného ve vlastnických institucích a s tím, zda úřady provádějí také inkubační činnosti. Regionální rozdíly jsou mimo jiné způsobeny historickými podmínkami kolem vzniku a složení podniků v daném regionu.

KTT jsou organizovány jako akciové společnosti, v nichž se případný zisk z veřejných grantů použije na činnosti, které jsou povoleny ve spoluvlastnictví s výzkumnými organizacemi (např. výzkum, vzdělávání, šíření a inovace). KTT nemohou vyplácet dividendy.

Přibližně polovina příjmů KTT pochází z programu Rady pro výzkum FORNY2020. Další příjmy pocházejí z licencí (patentů), prodeje akcií a prodeje služeb výzkumným institucím financovaným z veřejných zdrojů, přičemž klíčovými zákazníky jsou univerzitní a vysokoškolský sektor a nemocnice. Mají také investice od mateřských institucí (Meld, 2018-2019).

Práva duševního vlastnictví – Právo duševního vlastnictví poskytuje výlučné právo na komerční využití inovace a zároveň je tato inovace zveřejněna. Autorská práva a registrace patentu, průmyslového vzoru nebo ochranné známky tak pomáhají zajistit návratnost a snížit riziko investice do vývoje inovace (Ministerstvo obchodu, průmyslu a rybolovu Norska, 2013).

Druhy práv duševního vlastnictví:

- Průmyslové vlastnictví
 - *Patent*. Chrání nové vynálezy, které představují konkrétní řešení technického problému a jejichž řešení je rovněž technické povahy. Odečitatelná částka je platná 20 let. U léků a rostlinných léčivých přípravků lze platnost prodloužit na 25 let. Právně upraveno patentovým zákonem.
 - *Ochranná známka*. Vlastnosti zboží a služeb. Všechny druhy znaků, ale musí být možné je uvést graficky. Platnost 10 let, lze obnovit na dobu neurčitou. Právně upraveno zákonem o ochranných známkách.
 - *Práva k designu*. Chrání viditelný design výrobku po dobu až 25 let. Právně upraveno zákonem o průmyslových vzorech.
- *Autorská práva*. Literární, vědecká nebo umělecká díla spojená s autorem a trvající 70 let po jeho smrti. Právně upraveno autorským zákonem.

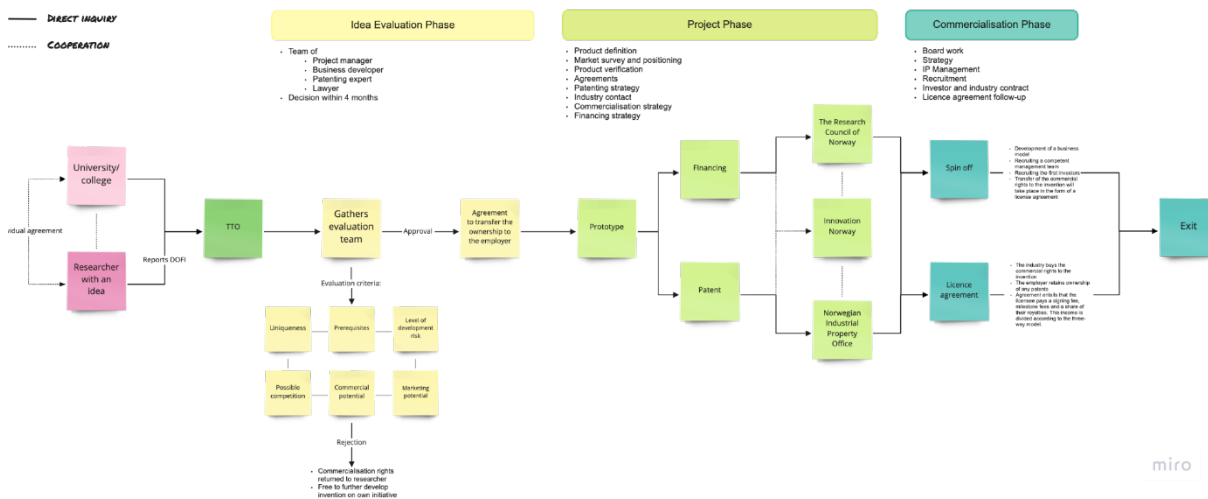
FoU = výzkum a vývoj (V&V)

8.2 Proces

Krok 1: Registrace nápadu

Obdržíme nápad a nejprve jej společně s držitelem nápadu / výzkumným pracovníkem posoudíme. Provedeme prvotní posouzení nápadu a případně se dohodneme na předání zprávy ve formě DOFI (zveřejnění vynálezu). Dostanete od nás formulář DOFI a my vám poradíme s jeho vyplněním. DOFI je doručen společnosti Nord innovasjon AS a je platný, když je schválen a podepsán oběma stranami.

TT SYSTEM FLOWCHART

Krok 2: Vjasnění myšlenek

Dodaný DOFI je výchozím bodem pro formální práci s myšlenkou a pro další posouzení role inovace Nord v projektu jménem Nord University. Blíže se posuzuje úspěšnost a potenciál technologie, potřeby, trh, možnost duševní ochrany (patenty atd.), konkurenční řešení/patenty ("svoboda působení"), vývojové procesy a náklady. Pokud se rozhodneme nápad dále rozvíjet, bude mezi vynálezcem a společností Nord innovasjon AS uzavřena dohoda.

Krok 3: Objasnění pojmu

Další vývoj zahrnuje dokončení teoretického hodnocení nápadu/technologie, vypracování strategie ochrany (práva duševního vlastnictví) a její případnou realizaci (např. patentování), posouzení různých obchodních modelů a organizaci další práce. Hledáme finanční prostředky na další rozvoj nápadu, včetně prostředků na duševní ochranu vynálezu (patenty atd.).

Krok 4: Ověřování

Nápad je připraven ke komercializaci. To se provádí ověřením technologie ve větším měřítku společně s týmem a případnými externími partnery. Dále se ověří trh a ochota platit a vypracuje se strategie prodeje, trhu, financování a případného externího vlastnictví / investorů.

Krok 5: Komercializace

Je vypracován a realizován plán skutečné komercializace, např. ve formě nového podniku (spin-off), licence nebo prodeje technologie (výjimečně). Vyvíjíme modely, které zajistí, že výzkumní pracovníci a výzkumné prostředí získají svůj podíl na budoucích příjmech z vynálezu.

Krok 6: Ukončení

8.3 Regulační rámce v Norsku

8.3.1 Zákony a právní rámce

Zákon o vynálezech zaměstnanců¹

- Zákon byl v roce 2003 novelizován, aby umožnil univerzitám a univerzitním vysokým školám převést práva na komercializaci výsledků výzkumu od jejich výzkumných pracovníků.

- Příslušné oddíly:

§ 4. Pokud je vynález přímým výsledkem úkolu zadaného zaměstnavatelem, je zaměstnavatel oprávněn požadovat převod části nebo všech práv, pokud využití vynálezu spadá do oblasti činnosti zaměstnavatele.

Pokud vynález nesouvisí s pracovním poměrem, ale spadá do oblasti podnikání zaměstnavatele, musí zaměstnavatel usilovat o dohodu se zaměstnancem o právech do 4 měsíců od oznámení vynálezu.

§ 5. Zaměstnanec, který učiní vynález, na který se vztahuje ustanovení § 4, je povinen bez zbytečného odkladu o něm písemně informovat zaměstnavatele s uvedením povahy vynálezu.

§ 12. Spory vyplývající z věcí, na které se vztahuje tento zákon, může kterákoli ze stran předložit zprostředkovatelské komisi.

Norský patentový zákon²

- Pro získání patentu musí vynález řešit technický problém novým způsobem, který se výrazně liší od toho, co bylo známo dříve. Patent může trvat až 20 let ode dne odeslání přihlášky a jeho držitel musí platit roční poplatky, aby si patent udržel.
- Příslušné oddíly: § 1 Vynálezy se považují za:
 - objevy, vědecké teorie a matematické metody,
 - umělecké výtvary,
 - plány, pravidla nebo metody pro výkon duševní činnosti, pro hry nebo obchodní činnosti nebo programy pro počítače.
 - prezentace informací.

Patentovat lze rovněž vynálezy týkající se výrobku, který sestává z biologického materiálu nebo jej obsahuje, nebo způsobu výroby, zpracování nebo použití biologického materiálu.

¹ Zákon o zaměstnaneckých vynálezech [Arbeidstakeroppfinningsloven]. (1970). Lov om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere (LOV-1970-04-17-21). Lovdata. ENG:<https://www.patentstyret.no/en/services/patents/Rules-and-regulations-patents/employees-inventions-act/>

² Patentforskriften. (2007). Forskrift til patentloven (FOR-2007-12-14-1417). Lovecká data. ENG: <https://www.patentstyret.no/en/services/patents/Rules-and-regulations-patents/patent-regulations/>

Norský patentový zákon [Patentloven]. (1967). Lov om patenter (LOV-1967-12-15-9). Lovecké údaje.

ENG: <https://www.patentstyret.no/en/norwegian-patents-act>

§ 1 b. Patenty se neudělují, pokud by obchodní využití vynálezu bylo v rozporu s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy.

Patent nelze udělit na

- postupy klonování lidí,
- metody pro změnu genetické identity lidských gamet,
- použití lidských embryí pro průmyslové nebo obchodní účely
- metody pro změnu genetické identity zvířat, které mohou způsobit jejich poruchy, aniž by přinesly významný lékařský prospěch lidem nebo zvířatům, jakož i zvířata vyprodukovaná těmito metodami.

§ 3 Výlučné právo získané patentem znamená, že jiné osoby než majitel patentu nesmějí bez jeho souhlasu vynález využívat:

1. vyrábět, nabízet, uvádět na trh nebo používat výrobek, který je chráněn patentem, nebo jej za tímto účelem dovážet či přechovávat,
2. použít nebo nabídnout k použití metodu, která je chráněna patentem, nebo pokud ví nebo je z okolností zřejmé, že metoda nesmí být použita bez souhlasu majitele patentu, nabídnout ji k použití v této oblasti,
3. nabízet, uvádět na trh nebo používat výrobek vyrobený patentově chráněným postupem nebo jej pro tyto účely uvádět na trh nebo přechovávat.

§ 6. Přihláška vynálezu, který je nejdříve dvanáct měsíců před datem podání přihlášky uveden v přihlášce patentu v této zemi nebo v přihlášce patentu, vynálezeckého osvědčení nebo ochrany vzoru užití v cizím státě, který přistoupil k Pařížské úmluvě o ochraně průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883 k § 2 prvnímu, druhému a čtvrtému odstavci, jakož i k § 4, se považuje za podanou současně s předchozí přihláškou, pokud o to přihlašovatel požádá.

§ 8. Přihláška patentu se podává písemně u norského úřadu průmyslového vlastnictví nebo v případě uvedeném v kapitole 3 u patentového úřadu nebo mezinárodní organizace podle § 28.

§ 22. Ode dne udělení patentu musí být všechny dokumenty ve věci každému přístupné.

Po uplynutí osmnácti měsíců ode dne podání přihlášky, nebo byla-li požadována priorita podle § 6, ode dne, od něhož byla priorita požadována, musí být dokumenty každému k dispozici, i když patent nebyl udělen.

§ 28. Mezinárodní patentová přihláška je přihláška podaná v souladu s Úmluvou o patentové spolupráci přijatou ve Washingtonu dne 19. června 1970 (Úmluva o spolupráci).

§ 43. Pokud majitel patentu udělil další právo k využívání vynálezu (licenci) pro obchodní nebo provozní účely, nesmí své právo převést na jiné osoby, pokud není nebo nesmí být dohodnuto jinak.

Norský zákon o ochranných známkách

Norský zákon o designu

- Legislativně upravuje viditelný design výrobku po dobu až 25 let.

Norský zákon o autorských právech³

- Literární nebo umělecké dílo, které je výrazem originálního a individuálního tvůrčího úsilí, je chráněno autorským právem (včetně vědeckých publikací a výukových materiálů).
- V pravomoci ministerstva kultury a rovnosti. Žádná žádost.
- Tvůrčí práva obecně spadají spíše pod autorský zákon než pod zákon o zaměstnaneckých vynálezech, zejména výukové materiály s osobním podtextem.

Norský zákon o univerzitách a vysokých školách⁴

- Legislativní zakotvení úkolu a odpovědnosti univerzity za usnadnění inovací
- Příslušné oddíly: § 1-3.

Dohoda o EHP - příloha XVII o duševním vlastnictví⁵

- Směrnice 2009/24/ES o právní ochraně počítačových programů⁶
- Směrnice 96/9/ES o právní ochraně databází⁷
- Směrnice 2001/84/ES o právu na další prodej ve prospěch autora původního uměleckého díla⁸
- Směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti⁹
- Směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a některých práv s ním souvisejících¹⁰
- Směrnice 2006/115/ES o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem¹¹

³ Norský zákon o autorských právech [Åndsverkloven]. (2018). Lov om opphavsrett til åndsverk (LOV-2018-06-15-40). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-40/>

** ENG verze není k dispozici. Viz příloha XVII Dohody o EHP.

⁴ Norský zákon o univerzitách a vysokých školách [Universitets- og høyskoleloven]. (2005). Lov om universiteter og høyskoler (LOV-2005-04-01-15). Lovdata. ENG: <https://lovdata.no/dokument/NLE/lov/2005-04-01-15>

⁵ Příloha v Radě Evropských společenství a Komisi Evropských společenství. (1992). Dohoda o Evropském hospodářském prostoru. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství. <https://www.efta.int/media/documents/legal-texts/eea/the-eea-agreement/Annexes%20to%20the%20Agreement/annex17.pdf>.

⁶ Směrnice 2009/24/ES. *Právní ochrana počítačových programů*. Evropský parlament, Rada Evropské unie. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/24/oj>.

⁷ Směrnice 96/9/ES. *Právní ochrana databází*. Evropský parlament, Rada Evropské unie. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1996/9/oj>.

⁸ Směrnice 2001/84/ES. *Právo na další prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla*. Evropský parlament, Rada Evropské unie. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/84/oj>

⁹ Směrnice 2001/29/ES. *Harmonizace některých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti*. Evropský parlament, Rada Evropské unie. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/29/oj>.

¹⁰ Směrnice 2006/116/ES. *Doba ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících (kodifikované znění)*. Evropský parlament, Rada Evropské unie. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/116/oj>.

¹¹ Směrnice 2006/115/ES. *o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (kodifikované znění)*. Evropský parlament, Rada Evropské unie. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/115/oj>.

- Směrnice 2012/28/EU o některých povolených způsobech užití osiřelých děl. Text s významem pro EHP¹²
- Obecné vlivné rámce:
 - Smlouvy spravované Světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO):
 - Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl (1886)
 - Všeobecná úmluva o autorském právu revidovaná Pařížským aktem (1971)
 - Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví (1883)
 - Světová obchodní organizace (WTO):
 - Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) (1995)

8.3.2 Politické rámce

Ministerstvo školství a výzkumu - Dlouhodobý záměr výzkumu a vysokoškolského vzdělávání 2015-2024¹³

Vládní strategický dokument:

- 6 dlouhodobých prioritních oblastí (desetiletý výhled):
 - Moře a oceány
 - Klima, životní prostředí a čistá energie
 - Obnova veřejného sektoru, lepší a efektivnější sociální, zdravotní a pečovatelské služby.
 - Podpůrné technologie
 - Inovativní a přizpůsobivý průmysl
 - Přední světové akademické skupiny

“Účinky na horizontální koordinaci, včetně schůzek na vysoké úrovni, kterým předsedá předseda vlády, jednání kabinetu o otázkách STI, zřízení některých meziresortních řídicích skupin na správní a politické úrovni, sladění práce v RCN a dalších měkkých koordinačních otázek” (OECD, 2017, s. 44).

Ministerstvo obchodu, průmyslu a rybolovu

1. "Unikátní nápady, hlavní aktiva" (2012-2013)¹⁴

Zpráva pro Storting. Politický rámec a budoucí vize pro inovace.

 - Vládní politika v oblasti práv duševního vlastnictví
 - Vize: "Jedna ucelená obchodní politika"
 - Posláním vlády je podporovat povědomí a kompetence o právech duševního vlastnictví a zvyšovat jejich strategické využívání v norských podnicích, veřejném sektoru a mezi dalšími relevantními subjekty:
 - Připojení Norska k mezinárodním dohodám a aktualizace předpisů a systémů.
 - V roce 2008 se připojilo k Evropské patentové úmluvě (EPC), Evropskému patentovému úřadu (EPO) (Londýnská dohoda), Severskému patentovému institutu (NPI), v roce

¹² Směrnice 2012/28/EU. *Některá povolená užití osiřelých děl Text s významem pro EHP*. Evropský parlament, Rada Evropské unie. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2012/28/oj>

¹³ Zpráva St. 7 (2014-2015). *Dlouhodobý záměr výzkumu a vysokoškolského vzdělávání na období 2015-2024*. Ministerstvo školství a výzkumu.

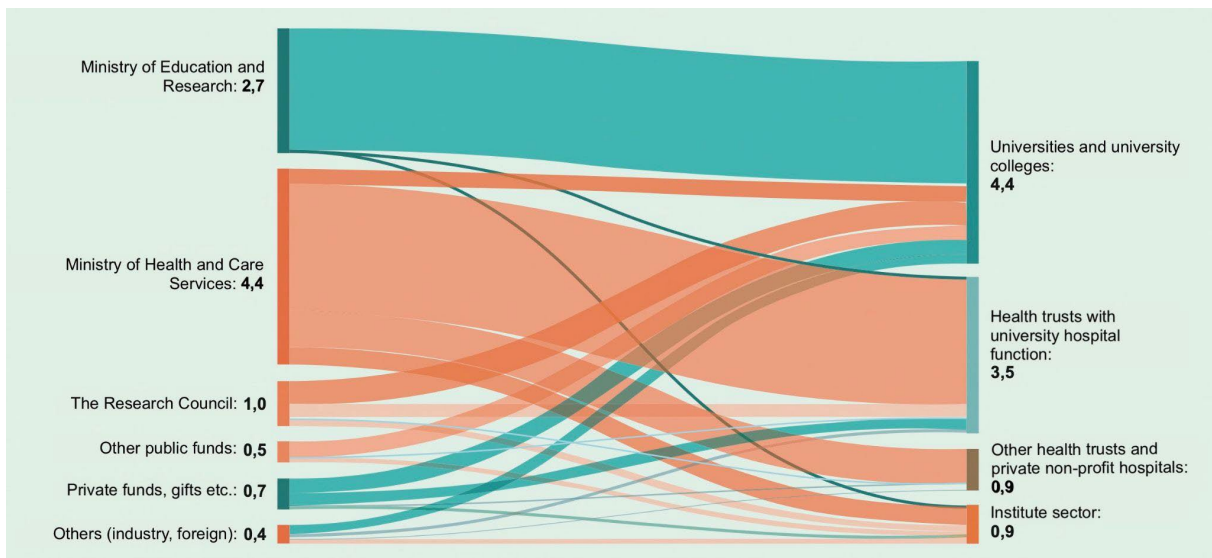
¹⁴ Zpráva St. 28 (2012-2013). *Jedinečné nápady, velké přednosti*. Ministerstvo obchodu a průmyslu.

2010 se připojilo k Haagskému systému pro registraci průmyslových vzorů (Ženevská úmluva).

- Zlepšení odborné přípravy v oblasti duševního vlastnictví a práv
- Další rozvoj norského Úřadu průmyslového vlastnictví
- Rozvoj celkové nabídky poradenství v oblasti duševního vlastnictví a práv
- Boj proti pirátství a padělání
- Zlepšit znalostní základnu pro další rozvoj politiky

2. Zdravotnictví: Společně pracovat na tvorbě hodnot a lepších službách (2018-2019)¹⁵

- Uvedení ekosystému zdravotnických inovací, zaměření na klinické studie při podpoře výzkumných inovací v sektoru veřejného zdraví.
- Zjištění Norské asociace místních a regionálních orgánů Inovační barometr:
 - i. Inovace v komunální sféře nezávisí pouze na odbornících nebo nadšencích, ale pozitivní roli při iniciaci a zavádění inovací hrají i zaměstnanci.
 - ii. Společnosti, které umožňují zaměstnancům pracovat inovativně, dosahují větší spokojenosti zaměstnanců a vyšší kvality a efektivity při poskytování služeb.
 - iii. Vedoucí představitelé obcí jsou zdrojem inspirace, jsou důležití pro stanovení prioritních zdrojů pro inovační práci a pro poskytnutí prostoru pro vyzkoušení nových řešení.
 - iv. Velmi důležitou roli hraje také organizační kultura; ochota riskovat, otevřenost, uznání a spolupráce poskytují několik nových řešení.

Obrázek: Celkové výdaje na výzkum a vývoj v lékařství a zdravotnických vědách podle zdroje financování (levá strana) a příjemce (pravá strana). Údaje za rok 2017, v miliardách NOK.

8.4 Organizace v Norsku

- Externí model:
 - Funguje jako nezávislá společnost, oddělená od ústřední správy univerzity, ale všechny KTT mají různé modely vlastnictví.
 - Trojnásobný systém: Instituce, výzkumný pracovník a KTT

¹⁵ Zpráva St. 18 (2018-2019). Zdravotnictví: Společně pracovat na tvorbě hodnot a lepších službách. Ministerstvo obchodu, průmyslu a rybolovu.

- Typy výzkumných organizací v Norsku:
 - Univerzity, specializované univerzitní vysoké školy a univerzitní vysoké školy akreditované na úrovni instituce Norskou agenturou pro zajištění kvality ve vzdělávání (NOKUT).
 - Výzkumné organizace, na které se vztahují norské pokyny pro základní veřejné financování výzkumných ústavů. Dva typy:
 - Střediska pro inovace založené na výzkumu (SFI)
 - SFI může být umístěna na univerzitě, vysoké škole, výzkumném ústavu nebo v podniku.
 - Cíl: podpora inovací v podnikatelském sektoru prostřednictvím spolupráce mezi podniky s intenzivním výzkumem a výzkumnými institucemi.
 - Centrum excelence (SFF)
 - Inovativní a s potenciálem přinášet převratné výsledky, které posunou mezinárodní výzkumnou frontu.
 - Od roku 2019 je v Norsku 23 SFF.
 - Zdravotnické trusty/nemocnice, které mají zákonem stanovené úkoly v oblasti výzkumu a vývoje, a soukromé neziskové nemocnice, které jsou zahrnuty do národního systému měření výzkumné činnosti pod ministerstvem zdravotnictví a péče.
 - Ostatní schválené výzkumné organizace, jejichž cílem je výzkum a které byly posouzeny a schváleny v souladu s definicí výzkumné organizace v pravidlech státní podpory.

- Výhody systému:
 - Regionální přítomnost za účelem vytvoření horizontální sítě
 - Sepětí s kontrolou univerzit umožňuje užší propojení v podnikatelském sektoru
 - Univerzity jsou chráněny před individuálními žalobami díky externímu systému KTT.
 - Poslání a úkoly KTT volné a neomezené na veřejný sektor
- Výzvy:
 - Nejasná strukturální vzdálenost od univerzity pro KTT
 - Chybějící kultura inovací ve výzkumném prostředí na univerzitách
 - Různá měření výsledků
 - Nedostatek formálních a neformálních kontaktů s výzkumnými pracovníky a inovačními jednotkami na univerzitách
 - Nedostatečná spolupráce mezi KTT kvůli předpisům o státní podpoře, které omezují vzájemný nákup služeb mezi KTT

8.5 Kanceláře transferu technologií v Norsku

KTT	Veřejné/soukromé vlastnictví	Oblasti zaměření	Projekty
Inven2	Veřejnost	Klinické studie	<i>Portfolio podniků (celkem 55):</i>
		Digitalizace a elektronické zdravotnictví	Nykode Therapeutics
		Řízení životního cyklu	- vývoj nových vakcín
		Technologie	Nordic Nanovector
			- nanovektor na bázi protilátek cílených na nádory
			Společnost Elliptic Labs
			- vytváření intuitivních způsobů interakce s počítači.
			EPIGuard
			- vyvíjí lepší řešení pro přepravu pacientů
			Současné Eco
			- Platforma chytré městské mobility pro informace v reálném čase
			<i>Produkty:</i>
			- EPISHUTTLE - Převážní izolátor
			- QUEST 5 HMC DNA ELISA KIT Epigenetická souprava
			- PROBNP - Test na onemocnění srdce
			- Lékařský termo pásek
	- INNER BEAUTY - Virtuální senzor přiblížení pro mobilní zařízení		
	- PROMON SHIELD - Proaktivní software		
SINTEF KTT	Soukromé (nadace)	Ochrana práv duševního vlastnictví společnosti SINTEF.	<i>Portfoliové podniky (spin off):</i>
			BioEnivison
			- Zpomalovače hoření, vodoodpudivé a bariérové materiály a protihnilobné roztoky.
			Biosergen
			- vývoj nových léků na základě špičkového biosyntetického inženýrství přírodních produktů v kombinaci s chemickou syntézou.
	SpinChip Diagnostics		

			- nejmodernější platforma pro in vitro diagnostické analýzy v místě péče
			C-Feed
			- produkuje vajíčka kopepodů a živé kopepody pro krmení mořských ryb, korýšů a dalších mořských organismů v raných stádiích.
			Zivid: 3D kamera v reálném čase.
			SonoClear®
			- akustická spojovací kapalina pro vylepšené ultrazvukové zobrazování
			sensiBel
			- Mikrofonní technologie založená na MEMS pro aplikace rozpoznávání řeči.
			Tellu
			- Cloudové řešení IOT pro aplikace v oblasti zdraví a bezpečnosti osob.
			Minuendo: bezztrátové špunty do uší.
			Nisonic
			- ultrazvukové měření nitrolebního tlaku.
			Akustika prostoru Ocean Space
			- poskytovatel PingMe - poloaktivního transpondéru pro lokalizaci signálů přenášených z podmorského prostředí na povrch.
			NoMono AS
			- platforma pro snímání zvuku pro objektově orientované zvukové formáty
			Visavi Technology AS
			- softwarové řešení - LivePlan; nástroj pro štihlé plánování a integrované operace pro komplexní organizace.
			KIT AR Ltd
			- Řešení smíšené reality pro pokročilé výrobní procesy v robotice, leteckém a automobilovém průmyslu.
			HyStar AS
			- elektrolyzéry pro rozsáhlou a 100% udržitelnou výrobu ekologického vodíku.
			HYDROGEN Mem-tech AS
			- výroba vodíku
			Aidee Health AS
			- dodává lékařský kontinuální monitor krevního tlaku.

Kjeller Innovation AS	Veřejný/soukromý	Energie	Eklektický
		Vesmírná technologie	- cloudová služba pro zpracování dat získaných ze senzorů pro měření kvality ovzduší v automobilech.
		Bioekonomika	IMIRO
		Chytré společnosti	- měření uhlovodíků/PAH ve vodě.
		Mobilita	Předchozí AS
			- Vývoj vakcín proti zimnímu vředu a dalším souvisejícím onemocněním lososa.
			Sensilist
			- metoda pro přesnou detekci listerií.
			SiliconX
			- nový materiál, který dokáže ušetřit pětkrát více energie než materiál používaný v dnešních lithiových bateriích.
			SuperCap
			- nová technologie, která dokáže uchovat pětkrát více energie než dnešní nejmodernější technologie.
			Cílová stránka
	- vývoj cílených vakcín pro ryby na základě vakcinační platformy.		
NTNU Technology Transfer AS	Veřejnost	Udržitelnost	Sky Axxel
		Energie	- Magnetické skyrmiony jako nosiče informací pro paměťová zařízení s vysokou hustotou a nízkou spotřebou energie.
		Moře	Měření zdravotního stavu parmů lososa obecného
		Zdraví	MARC: Víceúčelový optický senzor
			Monitorování opotřebení Peltonovy turbíny
			Predikce záchvatů migrény pomocí umělé inteligence
			INSTA-patch & INSTA-app:
			- senzor pro sledování životně důležitých parametrů
			Výroba rovnoměrných populací gelových mikrokuliček
			Nová membrána pro výrobu modrého vodíku
	AiBa		

			- Průběžná multimodální detekce sexuálních predátorů online v reálném čase
			Dokka Smart Bolt
			- Dohled nad šrouby ve větrných turbínách
			SiQua
			- proces recyklace použitých křemenných kelímků
			Fitness kalkulačka
			- algoritmus pro odhad fitness věku lidského těla.
			In-Motion
			- Lékařský nástroj na bázi umělé inteligence pro predikci mozkové obrny u kojenců
			Revize
			- nový lék na osteoporózu
			Rock Burst Bolt
			- skalní šroub pro použití v oblastech náchylných k rozpadu skal.
Norinnova AS	Veřejný/soukromý	Technologie	<i>Startupové společnosti:</i>
		Energie, klima, životní prostředí a společnost	Náruživý
		Udržitelné využívání zdrojů	- algoritmus analyzující psaný text
		Sociální rozvoj a demokratizace	Pazzing
		Zdraví, blahobyt a kvalita života	- platforma, kde mobilní hráči spolupracují na řešení výzev a úkolů v daném časovém limitu.
			Probotic
			- autonomní, ekologické řešení v oblasti mytí zemědělsky pěstovaného sněhu
			Medsensio
			- inteligentní algoritmus založený na strojovém učení, který automaticky detekuje a interpretuje zvuky v plicích.
			Zobrazování čipů NanoImaging
			- řešení mikroskopie na bázi fotonického čipu se superrozlišením (nanoskopie).
			Recogni
			- Využití zdrojů dat, jako jsou oceánské proudy, výška vln, využití motorů a balastu, poskytuje posádce lodi nástroj pro co nejefektivnější provoz a snížení spotřeby paliva.
	Eupnea		

			- senzor pro měření dechové frekvence.	
			Unifraktální	
			- nástroj, který rozpozná technické vybavení pomocí fotoaparátu ve smartphonu.	
			Sonomatrix	
			- nová technologie pro použití v ultrazvukových systémech.	
			Kniha o zdraví	
			- aplikace vyvinutá norskými lékaři si klade za cíl usnadnit každodenní život pacientům i zdravotníkům.	
VIS Vestlandets Innovasjons-selskap AS	Veřejnost	Námořní	Vývoj nové platformy přírodních produktů pro neuspokojené lékařské potřeby.	
		Vědy o živé přírodě/zdraví	Rozluštění molekulárních mechanismů u onemocnění CNS.	
		Společnost	Zařízení ve tvaru pilulky pro odběr vzorků střevní tekutiny.	
		Deep tech	Vakcína ETEC proti cestovatelskému průjmu.	
			Profilování rakoviny plic z lidského dechu s pomocí psů.	
			SmoltVision	
			- analytický nástroj, který chovatelům ryb usnadní načasování vypouštění smoltů.	
			XSENS	
			- Palivoměr pomáhá snižovat emise CO2 a SOx	
			Dohled v tunelu pomocí optických vláken	
			Průmyslový diamantový reaktor	
			- Výroba laboratorně pěstovaných diamantových šperků a diamantových polovodičů.	
			4denní léčba OCD.	
			Kontinuální laryngoskopický test (CLE).	
			eMeistring - Online dohled nad duševními chorobami.	
	Psychologická lékárnička - Konceptualizace pocitů.			
Validé AS	Veřejný/soukromý	Zemědělství	HuddleStock, Shoreline, Factiveerse, Saferock, Typhonix, Scale Protection AS, SurplusHub International, Foodback AS, From victim to warrior AS, Factiveerse	
		Akvakultura Stavebnictví		Biotechnologie
		Potraviny		
		Energie		

		Zdraví		
		Technologie		
		Vědy o živé přírodě		
		Věda o materiálech Zdravotnické produkty a software.		
Ard AS	Innovation	Veřejnost	Životní prostředí Udržitelný rozvoj	IsDeCa- Průmyslové míchačky
			Lepší zdraví lidí a zvířat	CystLab
			Klimatické výzvy Obnovitelné zdroje energie	- odstraňují parazitické hádátka bramborové (PCN).
			Produkce potravin a hospodaření s půdou a zdroji.	Microboost
				- dodávání ekologicky šetrných alternativ k chemickým pesticidům, probiotikům a udržitelným alternativám.
				CIOL® dřevo
				- dřevěný materiál s ochranou a trvanlivostí založený na ekologicky šetrném procesu s levnými přísadami.
				BacPress
				- technologie balení proti listeriím
				EpiWHey
				- metoda tvorby hodnoty z vedlejších produktů v mlékárenském průmyslu.
				Laboratoř městského bydlení
				InSacco
				- systém pro monitorování vodního prostředí.
				SmartForest
				- SFI pro sektor lesnických technologií
				Námořní inovační aréna
	Potravinářský inspektor			
	- nástroje pro vliv skladování na kvalitu masa			
Innoventus AS	Sør	Veřejný/soukromý	NA	Aersea AS
				- Služby leteckých a podvodních dronů.
				Aliva AS

			- Příklad: Přístroj pro automatickou léčbu sucha v ústech.
			Bitmesh AS
			- Příklad: Platforma IoT pro chytré budovy.
			Bon Vivant AS
			Od Bente
			- Příklad: Profesionální barva na vlasy pro domácí použití.
			Vybavení Cleanfish
			Oripatch AS
			- Příklad: Cílená úleva od bolesti
			Uveil
- Příklad: Platforma inspirovaná službou Airbnb pro fotografický a filmový průmysl.			
Nord Innovation AS	Veřejnost	Modrý a zelený růst	NA
		Udržitelné inovace a podnikání	
		Zdraví, sociální péče a výchova	
		Sociální zabezpečení	

8.6 Případová studie Univerzity v Oslu (UiO)

8.6.1 Politika práv duševního vlastnictví¹⁶

- 2.2 Přehled právních základů pro práva na výsledky
 - Podle norského zákona o autorských právech má Univerzita v Oslu práva ke katalogům, databázím atd., do jejichž vývoje investovala, a k softwaru vytvořenému zaměstnanci při plnění úkolů zadaných v rámci jejich zaměstnání nebo podle pokynů zaměstnavatele.
 - U jiných než výše uvedených výsledků platí obecné pravidlo, že zaměstnanec je vlastníkem výsledků své práce, například článků nebo knih, k nimž podle ustanovení autorského zákona vlastní práva autor.
- 2.3 Přehled výsledků, na které se vztahuje politika Univerzity v Oslu v oblasti práv duševního vlastnictví
 - Při oznamování vynálezu společnosti Inven2 AS může zaměstnanec upozornit, že uplatní své právo na zveřejnění vynálezu, aniž by čekal na posouzení Univerzity v Oslu, ale oznámení o vynálezu musí být přesto podáno.

¹⁶ Univerzita v Oslu. (2011). *Politika práv duševního vlastnictví na Univerzitě v Oslu*.

- Následující kategorie výsledků spadají pod politiku Univerzity v Oslu v oblasti práv duševního vlastnictví, ale nepodléhají oznamovací povinnosti vůči společnosti Inven2 AS:
 - Odborné články
 - Výukové materiály
- Vzhledem k tomu, že duševní vlastnictví mohou vytvářet pouze fyzické osoby, je to téměř vždy, až na výjimky, zaměstnanec, kdo má nárok na autorská práva k výsledkům vytvořeným v rámci činnosti univerzity.
- 2.3.1 Patentovatelné vynálezy
 - Podle § 6 zákona o zaměstnaneckých vynálezech se však zaměstnanci Univerzity v Oslu mohou rozhodnout své výsledky raději zveřejnit než patentovat. V takových případech musí zaměstnanec při oznámení výslovně uvést, že bude pokračovat v publikaci bez ohledu na to, zda ji zveřejní. V opačném případě nesmí být rukopisy nabídnuty ke zveřejnění, dokud není podána patentová přihláška, pokud to nebylo předem schváleno Univerzitou Oslo prostřednictvím společnosti Inven2 AS. Po podání patentové přihlášky může zaměstnanec vynález zveřejnit, např. jako přednášku nebo součást vědecké publikace, jak je popsáno v patentové přihlášce a po konzultaci se společností Inven2 AS.
- 3.2 Zvláštní pravidla pro výzkum financovaný EU nebo Norskou radou pro výzkum
 - Standardní smluvní podmínky pro projekty financované Norskou radou pro výzkum a EU jdou ještě dále než zákon; tyto smlouvy uvádějí, že všechny výsledky výzkumu a práva s nimi spojená jsou majetkem Univerzity v Oslu.
- 6.1 Rozdělení čistého zisku podle principu tripartity
 - i) Po odečtení doložených nákladů společnosti Inven2 AS na komercializaci se čistý zisk rozdělí třemi způsoby: třetina případně vynálezci (zaměstnanci), třetina Univerzitě v Oslu a třetina společnosti Inven2 AS.

8.6.2 Inven2

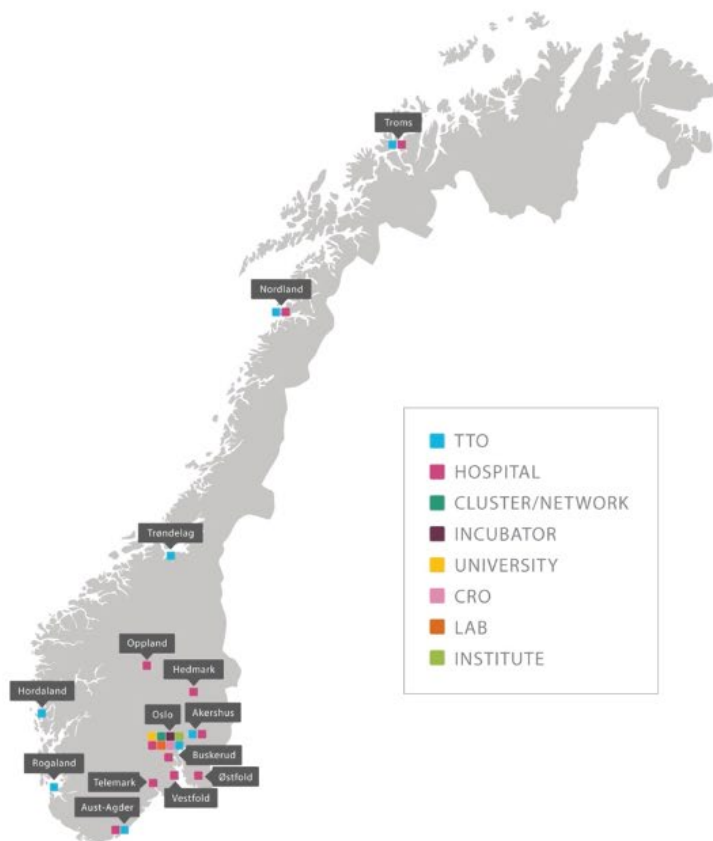
Odpovědnosti (v souladu s politikou UiO v oblasti práv duševního vlastnictví):

- 1) Pomáhat univerzitě v Oslu v jejím úsilí o posílení kultury inovací a kontaktů s průmyslem na univerzitě v Oslu a pomáhat propagovat univerzitu v oblasti inovací a komercializace výsledků výzkumu.
- 2) Zpracování nahlášených nápadů (Disclosure of Invention; DOFI) prostřednictvím identifikace, registrace, posouzení komerčního potenciálu a volby strategie práv duševního vlastnictví a získání ochrany autorských práv v případech, kdy to bylo považováno za vhodné. Součástí této práce je také povinnost poskytnout vynálezci písemnou zpětnou vazbu týkající se toho, zda společnost Inven2 AS hodlá na základě předloženého DOFI založit projekt. Tato zpětná vazba by měla být obvykle poskytnuta do dvou měsíců od obdržení DOFI.
- 3) Plnit úkoly v oblasti inovací a komercializace, včetně ochrany autorských práv a rozvoje podnikání v souladu s politikou Univerzity v Oslu v oblasti práv duševního vlastnictví.
- 4) Komercializovat výsledky práce a výzkumu, na které má Univerzita v Oslu práva a které mají komerční potenciál, včetně vyjednávání, uzavírání a sledování dohod se třetími stranami v rámci inovačních a komercializačních projektů. Po poskytnutí písemné zpětné vazby podle bodu b výše společnost Inven2 AS připraví plán projektu, který bude obvykle obsahovat souhrn milníků týkajících se technického vývoje, ochrany autorských práv a komercializace.
- 5) Zodpovídat za projekt s ohledem na podávání žádostí o financování z příslušných zdrojů financování vývoje inovačních a komercializačních projektů.
 - Společnost Inven2 AS jménem Univerzity v Oslu rozhoduje o patentování, udělování licencí a zakládání společností a vyjednává a podepisuje dohody se třetími stranami v záležitostech týkajících se práv Univerzity v Oslu na výsledky získané na univerzitě. Společnost Inven2 AS spravuje vlastnictví a práva Univerzity v Oslu po uzavření dohod a je kontaktním místem Univerzity v Oslu s externími stranami v záležitostech

spojených se správou práv Univerzity, například v souvislosti s due diligence, pokud není ve smlouvě uvedeno jinak.

- Statut společnosti Inven2 AS ze dne 21. dubna 2010 a smlouva o řízení mezi Univerzitou v Oslu a společností Inven2 AS ze dne 8. června 2010.

Ekosystém Inven2:

TROMS

- Norinova Technology Transfer
- University Hospital of North Norway

NORDLAND

- Nord Innovation
- Nordland Hospital

TRØNDELAG

- NTNU Technology Transfer
- SINTEF TTO

HORDALAND

- VIS

ROGALAND

- Validé

AUST-AGDER

- Innoventus Sør
- Sørlandet Hospital Trust

OPPLAND

- Rheumatism Hospital

HEDMARK

- Innlandet Hospital Trust

ØSTFOLD

- Østfold Hospital Trust

BUSKERUD

- Vestre Viken Hospital Trust

TELEMARK

- Betanien Hospital
- Telemark Hospital Trust

VESTFOLD

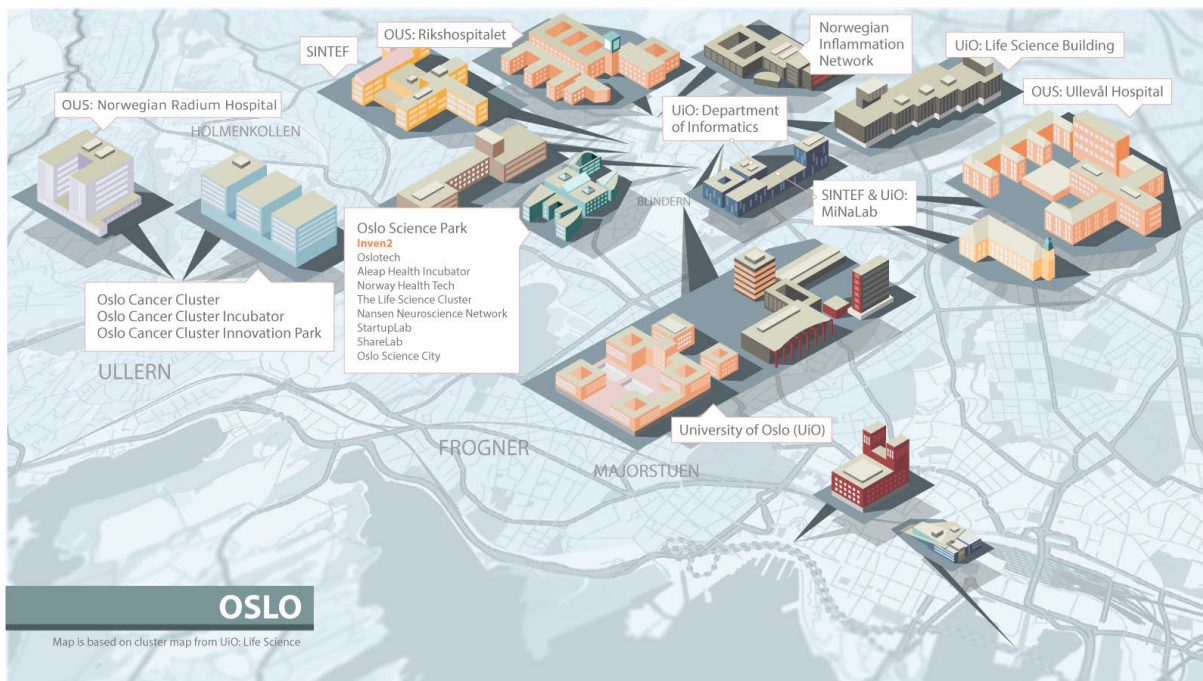
- Vestfold Hospital Trust

OSLO

- Oslo University Trust
- Aker University Hospital
- Diakonhjemmet Hospital
- Lovisenberg Hospital
- OUS: Norwegian Radium Hospital
- OUS: Rikshospitalet
- OUS: Ullevål University Hospital
- Sykehuspartner Trust
- Hospital pharmacy enterprise
- ShareLab
- SINTEF & UiO: MiNaLab
- UiO: Department of Informatics
- UiO: Life Science building
- University of Oslo
- Oslo Cancer Cluster
- Norway Health Tech
- Norwegian Inflammation Network
- Nansen Neuroscience Network
- The Life Science Cluster
- Oslotech
- Aleap
- Oslo Cancer Cluster Incubator
- StartupLab
- Catapult Life Science
- Inven2
- Sintef

AKERSHUS

- Kjeller Innovation
- ARD TTO (NMBU)
- Akershus University Hospital
- Sunnaas Hospital Trust
- Martina Hansens Hospital

8.6.3 Vědecký park v Oslu

- Sídlí zde klastry, síť a výzkumná prostředí (také Inven2).
- Akademická stěžejní místa: ICT, mobilita, mediální znalosti, vědy o životě, zdraví, klimatu, životním prostředí, energetika a nanotechnologie.
- Hlavní iniciativy:
 - Inkubátor StartupLab
 - Aleap Healthincubator
 - Biotechincubator ShareLab
 - Klastr Life Science
 - Norsko Zdravotní technika
 - Life Science Growth House
 - Pomůže výzkumným pracovníkům a studentům v oblasti věd o živé přírodě rozvíjet myšlenky v rané fázi, aby výsledky výzkumu byly ve větší míře přínosné pro společnost.
 - Nakonec se přestěhuje do budovy Life Science. Nyní se jednotka nachází ve vědeckém parku v Oslu.
 - Je rovnocennou spoluprací mezi Matematicko-přírodovědeckou fakultou a Lékařskou fakultou.
 - Podpora: UiO a UiO:Life Science.

8.6.4 Mezioborové strategické prioritní oblasti UiO

UiO: Life Science

Rozvíjí znalosti v oblasti věd o živé přírodě kombinací medicíny a biologie s metodami analýzy z oborů, jako je matematika, chemie, farmakologie, fyzika a informatika. Vědy o živé přírodě představují platformu pro nový průmysl v Norsku a přechod k ekologičtější ekonomice s novými pracovními místy, produkty a službami ve prospěch společnosti, zejména v oblasti zdravotnictví.

Projekty:

- SPARK Norsko:
- Dvouletý program pro výzkumné pracovníky v oblasti věd o živé přírodě. Možnost vedení od mentorů z akademické sféry, nemocnic, průmyslu a rizikových společností, financování na základě milníků, poradenství a školení. Vede UiO: Life Sciences, partnery jsou Inven2, Univerzitní nemocnice v Oslu a klastry.

UiO: Energy

Hlavní oblasti výzkumu:

- Energetický přechod a udržitelná společnost
- Zachycování a ukládání uhlíku
- Energetické systémy
- Materiály pro energetiku

Projekty:

- SPARK Social Innovation Norway: Dvouletý program vytvořený na základě inspirace norským programem SPARK pro sociální vědy.

UiO: Demokracie

Dříve UiO: Nordic. Pět oblastí zaměření:

1. Instituce demokracie
2. Občanství
3. Úloha znalostí
4. Krizové řízení
5. Demokracie v každodenním životě

Perspektivy udržitelnosti, globalizace a digitalizace budou charakterizovat investice jako celek.

- *Cíl:* Posilovat demokratickou kulturu prostřednictvím interdisciplinárního výzkumu a výuky, ale také snahou o komplexní společenskou participaci.
- Založen v roce 2023. Nahrazuje UiO: Norden

9. Citovaná literatura

- Abarbanell, J. S., Bushee, B. J., & Smith Raedy, J. (duben 2003). Institutional Investor Preferences and Price Pressure: The Case of Corporate Spin-Offs. *The Journal of Business*, stránky 233-267. Načteno z <https://www.jstor.org/stable/10.1086/367749>
- Agency, A. C. (2023). *Traffic Light Protocol (TLP) Definitions and Usage*. Načteno z <https://www.cisa.gov/news-events/news/traffic-light-protocol-tlp-definitions-and-usage>
- "Autorský zákon". (2022). Wikipedia, cs.
- Bělecký, Jiří. (2014). "Software piracy", Univerzita Karlova, Právnická fakulta.
- Bjornali, E. S., & Aspelund, A. (2012). The role of the entrepreneurial team and the board of directors in the internationalization of academic spin-offs. *Journal of International Entrepreneurship*, stránky 350-377. Načteno z <https://link.springer.com/article/10.1007/s10843-012-0094-5>
- Blair, D. M., & Hitchens, D. M. (2018). *Campus Companies - UK and Ireland*. Routledge.
- Björkqvist, Sebastian, Kallio, Juho. (2023). "Building a Graph-Based Patent Search Engine", Proceedings of the 46th International ACM SIGIR Conference on Research and Development in Information Retrieval.
- Borbye, Lisbeth, Stocum, Michael, Woodall, Alan, Pearce, Cedric et al. (2009). "Industry Immersion Learning", Wiley.
- Bulanova, Oxana, Madsen, Einar Lier. "ERAWATCH Country Reports 2012 : Norway", Publications Office of the European Union
- COCKBAIN, J. (2007). "Intellectual Property Rights and Patents", Volume 1 Global Perspective.
- Creative Commons*. (nedatováno). Získáno 2023, z <https://creativecommons.org/licenses/?lang=cs>
- Česká technická norma ČSN ISO/IEC 27002 . (nedatováno).
- Čejková, Darina, Zobaníková, Marie. (2014). "Genové patenty", Masarykova univerzita.
- Červenka, Jiří. (2022). "Copyright law and its protection in music industry", Západočeská univerzita v Plzni.
- De Cleyn, S. H., & Braet, J. (June 2007). Research valorisation through spin-off ventures: Integration of existing concepts and typologies. *World Review of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*.
- Delmelle, E., Hagenlocher, M., Kienberger, S., & Casas, I. (prosinec 2016). A spatial model of socioeconomic and environmental determinants of dengue fever in Cali, Columbia. *Acta Tropica*, str. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0001706X16306738>. Načteno z <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0001706X16306738>
- Doleček, M. (2022). *Obchodní tajemství*. Načteno z <https://www.businessinfo.cz/navody/obchodni-tajemstvi-ppbi/>
- Elterlein, Ondřej. (2013). "Information society service in the Internet environment and copyright", Univerzita Karlova, Právnická fakulta.
- "From Education Policy to Education Practice". (2023). Springer Science and Business Media LLC.
- Gompers, P., & Lerner, J. (2001). The Venture Capital Revolution. *The Journal of Economic Perspectives*, stránky 145-168.
- Güttlerová, Alice. (2020). "Copyright protection of architectural work, current development trends", Univerzita Karlova, Právnická fakulta.

Hančová, Tereza. (2021). "The Order Processing in the Selected Company", Vysoké učení technické v Brně. Fakulta podnikatelská.

Handbook on industrial property information and documentation. (30. May 1997). (WIPO) Získáno 2023, z <https://www.wipo.int/export/sites/www/standards/en/pdf/03-16-01.pdf>

Hayter, C. (February 2013). Harnessing University Entrepreneurship for Economic Growth Factors of Success Among University Spin-offs. *Economic Development Quarterly* , stránky 18-28.

Hudečková, Zuzana. (2014). "Protection of Intellectual Property in the Company", Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava.

Chase, M. (2016). *People of our everyday life*. Získáno 12. prosinec 2017, z <http://peopleof.oureverydaylife.com/definition-socioeconomic-factors-8373.html>

Chloupek, V. (2021). Vymáhání práv z duševního vlastnictví v rámci vzdělávacího cyklu "Nebojte se transferu". Praha: Centrum transferu technologií AV ČR.

Christie, Andrew. (2023). "Blackstone's Statutes on Intellectual Property".

Kačírek, M. (26. červenec 2018). *Řízení před úřadem*. (Informační portál o patentovém právu) Načteno z <https://vynalez-patent.cz/rizeni-pred-uradem/>

Kebapci, H., Von Wendland, B., & Kaymaktchyski, S. (05. 11 2020). Publications Office of the European Union. doi:10.2760/675525

KIND Codes. (nedatováno). (European patent office) Získáno 2023, z https://cz.espacenet.com/help?topic=kindcodes&locale=cz_CZ&method=handleHelpTopic

Kliman, M. (18. duben 2020). <https://vedavyzkum.cz/transfer-znalosti-a-spoluprace/transfer-znalosti-a-spoluprace/typy-spin-off-spolecnosti-zakladanych-akademickym-sektorem>. Načteno z Vedavyzkum.cz: <https://vedavyzkum.cz/transfer-znalosti-a-spoluprace/transfer-znalosti-a-spoluprace/typy-spin-off-spolecnosti-zakladanych-akademickym-sektorem>

Kolářová, Magdalena. (2017). "Assessment of Research and Development Projects in Terms of Income Tax Act", Vysoké učení technické v Brně. Fakulta podnikatelská.

Kolektiv. (nedatováno). *Technická řešení a jejich právní ochrana*. (Úřad průmyslového vlastnictví) Získáno 2023, z https://upv.gov.cz/files/uploads/PDF_Dokumenty/brozury/2022/Brozura_TR_2022.pdf

Konečný, Martin. (2019). "GAP analysis of information security management system", Vysoké učení technické v Brně. Fakulta podnikatelská.

Košík, P. (2014). *Licenční smlouvy v oblasti duševního vlastnictví*. (ePrávo.cz) Získáno 2023, z <https://www.epravo.cz/top/clanky/licencni-smlouvy-v-oblasti-dusevniho-vlastnictvi-soucasny-stav-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku-95227.html>

Kratochvíl, J. (červenec 2022). *Instrukce předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví*. (Úřad průmyslového vlastnictví) Získáno 2023, z https://upv.gov.cz/files/uploads/PDF_Dokumenty/brozury/2022/brozura_instrukce_predsedy_2022.pdf

Krčmář, Josef. (2016). "Proposal Information Security Management in Small Accounting Enterprise", Vysoké učení technické v Brně. Fakulta podnikatelská.

Larsen, Ingvild Marheim, Hofsøy, Mai-Lin, Yuan, Zheng Ørvim, Aasen, Petter. (2019). "Performance agreements for clearer institutional profiles and better division of labour", Tertiary Education and Management.

"Legal and regulatory update". (08/2007). *Journal of Commercial Biotechnology*.

LexisNexis.

Machů, Matěj, Pecková, Adéla, Adlerová, Eva. (2017). "Úvod do systému právní ochrany duševního vlastnictví ve Státě Izrael", *Revue pro právo a technologie*.

Meld, S. 1. (2018-2019). *The health industry: working together on value creation and better services*. (Ministry of Trade, Industry and Fisheries) Získáno 2023, z <https://www.regjeringen.no/contentassets/41435798a618491e902935a590967502/en-gb/pdfs/stm201820190018000engpdfs.pdf>

Metodika TRIZ - tvorba a řešení inovačních až invenčních zadání. (2023). Získáno 2023, z <http://triz.cz/>

Ministry of Trade, Industry and Fisheries Norway. (2013). *Meld. St. 28 (2012-2013) Unique ideas, major assets*. (Ministry of Trade and Industry (NO)) Získáno 2023, z <https://www.regjeringen.no/en/dokumenter/meld.-st.-28-2012-2013/id722822/?ch=1>

Mira, Burri. (2006). "Regulatory Objectives for Contemporary Electronic Communications: Talking Business or Talking Culture?", NCCR Trade Regulation.

MŠMT ČR. (17. květen 2022). Metodika vykazování hospodářských činností z hlediska veřejné podpory. Načteno z https://opjak.cz/wpcontent/uploads/2022/05/Metodika_vykazovani_HC_OP_JAK.pdf

National Centre for Education Statistics. (2013). Načteno z https://nces.ed.gov/nationsreportcard/pdf/researchcenter/Socioeconomic_Factors.pdf

"New Trends in Finance and Accounting". (2017). Springer Science and Business Media LLC.

Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The Knowledge-Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation*. New York: Oxford University Press.

Novotná, Zuzana. (2018). "Sources of Funding for Research and Development and their Utilization in VZLÚ, Inc."

OECD. (2015). *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities*,. (OECD Publishing, Paris) Získáno 2023, z <https://doi.org/10.1787/9789264239012>

Ondrejová Dana, Sehnálek David. (2016). "Vliv práva Evropské unie na českou regulaci nekalé soutěže a nekalých obchodních praktik", Masarykova univerzita.

Osawa, Y., & Miyazaki, K. (2006). An empirical analysis of the valley of death: Large-scale R&D project performance in a Japanese diversified company. *Asian Journal of Technology Innovation*, stránky 93-116.

"Reforms, Organizational Change and Performance in Higher Education" (2019). Springer Science and Business Media LLC.

"Rechtliche Aspekte der Genom-Editierung an der menschlichen Keimbahn" (2020). Springer Science and Business Media LLC.

Request for grant of a European patent. (2022). Načteno z [https://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/5C683C367A8DFBC7C12577F400449FD8/\\$File/eeo_1001_03_23_editable.pdf](https://documents.epo.org/projects/babylon/eponet.nsf/0/5C683C367A8DFBC7C12577F400449FD8/$File/eeo_1001_03_23_editable.pdf)

Rowley, J., Baregheh, A., & Sambrook, S. (February 2011). Towards an innovation-type mapping tool. *Management Decision*, stránky 73-86. doi:10.1108/00251741111094446

RVVI, p. s. (listopad 2020). Identifikace hospodářských a nehospodářských činností výzkumných organizací a výzkumných infrastruktur ve výzkumu, vývoji a inovacích. *Identifikace hospodářských a nehospodářských činností výzkumných organizací a výzkumných infrastruktur ve výzkumu, vývoji a inovacích*. vláda ČR. Načteno z

https://www.spcr.cz/images/Identifikace_hospodarskych_a_nehospodarskych_cinnosti_V_O_a_vyzkumnych_infrastruktur_ve_VaVal-2.pdf

Ryantová, Olga. (2013). "Check Exercise - Construction of Flood Dikes", Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava.

Sdělení Komise - Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2022/C 414/01). (28. 10 2022). Evropská komise. Získáno 2023, z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52022XC1028%2803%29&qid=1686492946131>

Schillo, S. R. (18. June 2016). Research-based spin-offs as agents in the entrepreneurial ecosystem. *The Journal of Technology Transfer*, stránky 222-239. Načteno z <https://link.springer.com/article/10.1007/s10961-016-9484-5>

Scholzová, L., & Beluský, M. (nedatováno). Cyklus "Transferářem snadno a rychle", část 6. spolupráce ve výzkumu.

Scholzová, L., & Hruška, J. (2022). Cyklus "Transferářem snadno a rychle", část 3. práva k výsledkům. Praha: Centrum transferu technologií AV ČR.

Scholzová, L., Beluský, M., & Smekal, M. (únor 2022). AVEX: Expertní stanovisko AV ČR: Transfer znalostí a technologií. Akademie věd ČR. Načteno z <https://www.avcr.cz/export/sites/avcr.cz/cs/veda-a-vyzkum/avex/files/2022-02.pdf>

Skaug, Hilde Nancy, Osnes, Heid. (2019). "Lærerikt å forske selv om jeg"bare" er student! Studentaktiv

forskning på barnehagelærerutdanningen", Høgre utbildning.

Svobodová, Kateřina. (2016). "Business plan as a tool for obtaining subsidy", Západočeská univerzita v Plzni.

Štemberková, R. (2019). *Management vědy a výzkumu - efektivita řízení ochrany duševního vlastnictví na univerzitě (disertační práce)*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu.

Švábová, Jana. (2015). "Contract of sale under business law", Univerzita Karlova, Právnická fakulta.

Ula, Furgal. (2020). "Reversion rights in the European Union Member States", UK Copyright and Creative Economy Centre.

Ulmer, Eugen. (1975). "Die Pariser Revisionen der Übereinkünfte zum internationalen Urheberrecht", Walter de Gruyter GmbH.

Úřad průmyslového vlastnictví - přihláška vynálezu. (2022). (Úřad průmyslového vlastnictví) Získáno 2023, z https://upv.gov.cz/files/uploads/PDF_Dokumenty/Forms2022V/P01_PV_vynalez_V_O.pdf

Vondras, J. (28. leden 2021). *Patentová čistota technologií a výrobků*. (Plasseraud IP) Získáno 2023, z <https://www.plass.com/cz/articles/patentova-cistota-technologiei-vyrobku>

Weckström, Katka, Tammenlehto, Laura. (2023). "Chapter 3-1 The Concept of Originality in Finland", Springer Science and Business Media LLC.

WIPO. (1967). *Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví*. (Úřad průmyslového vlastnictví) Získáno 2023, z <https://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/mezinarodni.html>

Zákon č. 121/2000 Sb., zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů. (nedatováno).

Zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. (2002).

Zákon č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku. (1997). *Zákon č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku*. Načteno z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-151>

Zákon č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti. (nedatováno).
Zákon č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů. (nedatováno).
Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách . (nedatováno).
Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení. (nedatováno).
Zákon č. 478/1992 Sb. o užitných vzorech. (nedatováno).
Zákon č. 527/1990 Sb. o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích. (nedatováno).
Patentový zákon.
Zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků. (nedatováno).
Zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník. (nedatováno).
Zákon č. 93/2018 Sb. o podmínkách využívání genetických zdrojů podle Nagojského protokolu. (nedatováno).
Zákon č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. (nedatováno).
Zemanová, Kristýna. (2013). "Significance of the old law trademark rights", Univerzita Karlova, Právnická fakulta.

Odkazy na webové stránky:

https://www.jcu.cz/images/veda-a-vyzkum/hr-award/strategie-pro-rozvoj-mezisektorove-spoluprace-nakladani-s-dusev_p62785.pdf

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ%3AC%3A2022%3A414%3AFULL>

<https://ott.mendelu.cz/wcd/w-rek-ctt/formulare/od-vy-zkumu-po-vyuz-i-va-ni-v-praxi-pdf.pdf>

https://is.muni.cz/el/phil/jaro2019/MVKK_09/um/autorsky_zakon-2019.txt

<https://www.uio.no/english/about/regulations/research/intellectual-property/index.html#toc2>

https://www.jcu.cz/images/UNIVERZITA/Dokumenty/opatreni-rektora/platna-opatreni/2022/r_494_pravidla-pro-zakladani-spinn-off-spolecnosti-na-ju.pdf

<https://theses.cz/id/f58vmh/STAG85153.pdf?lang=en>

https://rtt.mendelu.cz/wcd/w-rek-projekty/ctt/aula-transfera-1_2_2021.pdf

<https://publi.cz/download/publication/738?online=1>

https://www.tacr.cz/dokums_raw/novinky/170404_FRASCATI%20pdf_final_ke%20koment%C3%A1%C5%99%C5%AFm.pdf

<https://public.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=135113>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=NIM%3A267525>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A52014XC0627%2801%29>

https://is.muni.cz/do/rect/metodika/VaV/vyzkum/44250404/3054650/49764836/57167109/57055713/ZD_VES_2016.txt

https://is.muni.cz/el/1421/podzim2016/PV1A104/um/M._Janku-Zaklady-prava-pro-posluchace-nepravnickych-fakult-5.vyd.-_1_.txt

<https://www.uio.no/english/research/strategic-research-areas/life-science/about/what-is/#:~:text=Researchers%20in%20life%20sciences%20study,diagnosing%2C%20preve>

<https://www.uio.no/english/research/strategic-research-areas/uio-energy/index.html>

<https://theses.cz/id/ch5snr/00154410-282147336.txt>

https://rtt.mendelu.cz/wcd/w-rek-projekty/ctt/metodiky/metodika_2.pdf

https://www.tacr.cz/wp-content/uploads/documents/2021/04/26/1619432624_Obecn%C3%A1%20p%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka%20pro%20hodnotitele.pdf

<https://docplayer.cz/27080788-Problematika-transferu-technologie-ve-vyuce-a-praxi-patentovani-proces-a-ekonomika-z-pohledu-puvodce-objevu.html>

<http://docplayer.cz/109789039-Autorske-pravo-nejen-v-kartografii.html>

<http://docplayer.cz/28595610-Smejkalovo-repetitorium-dusevniho-vlastnictvi.html>

<http://docplayer.cz/2210026-Clanek-1-predmet-upravy.html>

<https://docplayer.cz/6672213-Prumyslove-vlastnictvi-univerzita-palackeho-v-olomouci-dusevni-vlastnictvi-prumyslovy-vzor-prumyslovy-vzor-prumyslovy-vzor.html>

<http://docplayer.cz/23211-L-134-2-cs-uredni-vestnik-evropske-unie-29-5-2009.html>

<http://docplayer.cz/186039-Ochrana-prav-dusevniho-vlastnictvi-ing-tomas-badal.html>

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/122546/140077769.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/152427/120402937.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/110684/120347302.pdf?sequence=1>

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/116480/120352265.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/170713/120407081.pdf?sequence=1>

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/59253/150017616.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/25096/DPTX_2009_2_11220_0_31047_0_85108.pdf?isAllowed=y&sequence=1

https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/42742/DPTX_2010_1_11220_0_38691_0_99744.pdf?isAllowed=y&sequence=1

https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/82553/RPTX_2012_1_11220_0_399348_0_133940.pdf?isAllowed=y&sequence=1

https://www.komora.cz/files/uploads/2018/11/pz_KORNB5UFF7PM.docx

https://www.komora.cz/files/uploads/2019/04/srt_ALBSBBBDTP6D.doc

<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obchodni-tajemstvi-opu-preview-43802.html>

<http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/pravni-prostredi-a-regulace/obchod-s-vojenskym-materialem.html>

<https://www.businessinfo.cz/navody/ochranné-znamky-jak-zaregistrovat-ochrannou-znamku-ppbi/2>

<https://www.businessinfo.cz/clanky/co-prinesla-novela-zakona-o-ochrannych-znamkach/>

<https://www.businessinfo.cz/clanky/patent-predstavuje-majetek/>

https://dspace.jcu.cz/bitstream/handle/123456789/39181/Jan_Bartos_Diplomova_prace_-_Vybrane_socioeconomicke_prinosy_minipivovaru.pdf?isAllowed=y&sequence=1

https://dspace.jcu.cz/bitstream/handle/123456789/20702/DP_Frantisek_Remias_CNPKS.pdf?isAllowed=y&sequence=1

<https://smlouvy.gov.cz/smlouva/soubor/7043440/Priloha1SML9100001217.pdf>

<http://greplak.cz/doc/Jan%20Grepl%20-%20Pr%C3%A1vo%20du%C5%A1evn%C3%ADho%20vlastnictv%C3%AD.pdf>

<https://vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?ad=1&attid=948064&idsekce=947900>

<https://www.Sintef.no/en/tto/holdings/>

<https://pdffox.com/ramec-pro-statni-podporu-vyzkumu-vyvoje-a-inovaci-pdf-free.html>

<https://www.nord.no/en/research/innovation/technology-transfer-office>

<https://norinnova.no/en/startup/selskaper/>

<https://www.forskingsradet.no/en/apply-for-funding/who-can-apply-for-funding/research-organisations/approved-research-organisations/>

<https://nywww.patentstyret.no/en/services/patents/Rules-and-regulations-patents/employees-inventions-act/>

<https://ejje.weblio.jp/sentence/content/%E3%81%9D%E3%81%AE%E5%85%88/411>

<https://ejje.weblio.jp/content/Law%20of%20Identity>

<https://ejje.weblio.jp/sentence/content/%E5%90%8C%E6%84%8F%E3%81%97%E3%81%9F/44>

<https://www.regjeringen.no/contentassets/d1b6af2f59b149f9bcaf94924607f5f9/en-gb/epub/stm201220130028000engepub.epub>

<http://www.regjeringen.no/en/doc/propositions-and-reports-/white-papers-.html?id=1754>

https://www.regjeringen.no/en/dep/ud/organisation/departments/press_office/head-of-communications-trude-maseide/id735729/

<https://www.regjeringen.no/en/dep/nfd/organisation/minister-of-trade-and-industry-monica-ma/speeches-and-articles-by-monica-maland/id745854/?page=93>

<https://vdoc.pub/documents/oecd-reviews-of-innovation-policy-norway-2017-volume-2017->

1us9ugu9cigo

<https://vdoc.pub/documents/media-entertainment-law-1on09jeuli20>

<https://www.kjellerinnovasjon.no/projects/>

[https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/19386/vidczk%c3%bd_2012_dp.pdf?](https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/19386/vidczk%c3%bd_2012_dp.pdf?isAllowed=y&sequence=1)

[isAllowed=y&sequence=1](https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/19386/vidczk%c3%bd_2012_dp.pdf?isAllowed=y&sequence=1)

https://opus4.kobv.de/opus4-hsog/frontdoor/deliver/index/docId/4074/file/Dissertation_Traut.pdf

<https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/48396/1/Finalni%20verze%20Diplomove%20prace.pdf>

https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/7988/1/Cejkova_DP_portal.pdf

<https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/12838/1/DPHosnedlova.pdf>

<https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/41389/1/Pracovnepravni%20aspekty%20dusevniho%20a%20prumysloveho%20vlastnictvi%2cDiplomova%20prace%2c%20Jan%20Sourek.pdf>

<https://repositorij.unizg.hr/islandora/object/pravo%3A5296/datastream/PDF/view>

<https://insis.vse.cz/zp/34285/priloha/12267>

<https://insis.vse.cz/zp/63221>

https://is.mvso.cz/el/mvso/leto2022/XSKP2/um/Soukrome_pravo_2_-_studijni_text.pdf

https://stratin.tc.cas.cz/vystupy/2022/M1/SEIA-VVI_koncept.pdf

<https://www.ecovislegal.cz/aktuality/nejdulezitejsi-zmeny-pro-podnikatele-pravni-novinky-2019/>

<https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-56-opv-autorskych-prav-a-prav-souvisejicich-20230630-pdf.aspx>

https://waseda.repo.nii.ac.jp/?action=repository_action_common_download&attribute_id=20&file_no=1&item_id=57988&item_no=1

<https://hodnoceni.rvvi.cz/public/OBORY%20Vybrane%20vysledky%20-%20komentare%20Odbornych%20panelu/OP2%20M1%20koment%C3%A1%C5%99.docx>

http://www.healthreform.cz/content/files/cz/Reforma/2_Clanky_prezentace/Prezentace/PH_eur_oforum_27_9_05.pdf

<http://www.holec-advokati.cz/cs/publikace/aktuality/376>

<http://www.jiribrda.cz/jak-je-to-vlastne-s-autorskymi-pravy-u-grafiky.html>

https://www.msmt.cz/file/58758_1_1/download/

https://www.msmt.cz/file/44086_1_1/download/

https://acuresearchbank.acu.edu.au/download/80346347b0b0f53abd552c4afe5a744d9061c8519dfa0b2f6ceb5dc9866078d8/8149813/LIPTON_2018_EMBARGO_More_than_open_data_mandates.pdf

<https://mastersofmedia.hum.uva.nl/blog/2021/10/29/yourtube-a-project-to-detect-the-bias-within-the-youtube-algorithm/>

<https://www.kaniasedlaksmola.cz/sluzby/ochranne-znamky>

<https://www.zakonyprolidi.cz/media2/file/1705/File9152.pdf?attachment-filename=6019620->

2017-03-17-text-navrhu-6041055.pdf

<https://www.zakonyprolidi.cz/media2/file/1705/File6960.pdf?attachment-filename=5817511->

2016-05-11-text-navrhu-6033662.pdf

https://www.upv.cz/dms/pdf_dokumenty/prakticka_pomucka_rizeni-

[upv/2019/mp_F_ochranne-znamky_2019.pdf](https://www.upv.cz/dms/pdf_dokumenty/prakticka_pomucka_rizeni-upv/2019/mp_F_ochranne-znamky_2019.pdf)

<http://www.dusevni vlastnictvi.cz/images/dokumenty/Methodika04.pdf>

<https://adoc.pub/1993-sb-listina-zakladnich-prav-a-svobod-vybrana-ustanoveni.html>

<http://rgcr.cz/wp-content/uploads/2017/05/Museum-um%C4%9Bn%C3%AD-a->

[spole%C4%8Dnost-2007-1.pdf](http://rgcr.cz/wp-content/uploads/2017/05/Museum-um%C4%9Bn%C3%AD-a-spole%C4%8Dnost-2007-1.pdf)

<https://www.bezplatnapravniporadna.cz/pracovni-pravo/odpovednost-za-skodu/100->

[web/roztridene-dotazy.html?start=20](https://www.bezplatnapravniporadna.cz/pracovni-pravo/odpovednost-za-skodu/100-web/roztridene-dotazy.html?start=20)

<https://www.bezplatnapravniporadna.cz/soud/100-roztridene-dotazy.html?>

[start=30&type=atom](https://www.bezplatnapravniporadna.cz/soud/100-roztridene-dotazy.html?start=30&type=atom)

<https://www.bezplatnapravniporadna.cz/online-zdarma/component/zmtalk/questions.html?>

[theme_id=0](https://www.bezplatnapravniporadna.cz/online-zdarma/component/zmtalk/questions.html?theme_id=0)

<https://www.ucetniportal.cz/wiki/search?>

[criteria%5B0%5D%5Btitle%5D=250%2F2000+Sb.+Z%C3%A1kon+o+rozpo%C4%8Dtov%C3%BDch+pravidlech+%C3%BAzemn%C3%ADch+rozpo%C4%8Dt%C5%AF&criteria%5B0%5D%5Btype%5D=tag&criteria%5B0%5D%5Bvalue%5D=3149&groupItem=kbItem_224909&item=kbItem_516729&originalItem=kbItem_214877&ms=wiki%2FgroupSearch&score=1030.3913574219&searchResults=wiki%2FgroupSearch%3Fcriteria%255B0%255D%255Btitle%255D%3D250%252F2000%2BSb.%2BZ%25C3%25A1kon%2Bo%2Brozpo%25C4%258Dtov%25C3%25BDch%2Bpravidlech%2B%25C3%25BAzemn%25C3%25ADch%2Brozpo%25C4%258Dt%25C5%25AF%26criteria%255B0%255D%255Btype%255D%3Dtag%26criteria%255B0%255D%255Bvalue%255D%3D3149%26groupItem%3DkbItem_224909%26item%3DkbItem_224909%26originalItem%3DkbItem_214877%26score%3D2041.6424560547%26service%3D&service=](https://www.ucetniportal.cz/wiki/search?criteria%5B0%5D%5Btitle%5D=250%2F2000+Sb.+Z%C3%A1kon+o+rozpo%C4%8Dtov%C3%BDch+pravidlech+%C3%BAzemn%C3%ADch+rozpo%C4%8Dt%C5%AF&criteria%5B0%5D%5Btype%5D=tag&criteria%5B0%5D%5Bvalue%5D=3149&groupItem=kbItem_224909&item=kbItem_516729&originalItem=kbItem_214877&ms=wiki%2FgroupSearch&score=1030.3913574219&searchResults=wiki%2FgroupSearch%3Fcriteria%255B0%255D%255Btitle%255D%3D250%252F2000%2BSb.%2BZ%25C3%25A1kon%2Bo%2Brozpo%25C4%258Dtov%25C3%25BDch%2Bpravidlech%2B%25C3%25BAzemn%25C3%25ADch%2Brozpo%25C4%258Dt%25C5%25AF%26criteria%255B0%255D%255Btype%255D%3Dtag%26criteria%255B0%255D%255Bvalue%255D%3D3149%26groupItem%3DkbItem_224909%26item%3DkbItem_224909%26originalItem%3DkbItem_214877%26score%3D2041.6424560547%26service%3D&service=)

<https://dspace.vutbr.cz/bitstream/handle/11012/65590/xpalic00Systemoveresenibezpecnostiinformacivorganizaci.pdf?>

[isAllowed=y&sequence=-1](https://dspace.vutbr.cz/bitstream/handle/11012/65590/xpalic00Systemoveresenibezpecnostiinformacivorganizaci.pdf?isAllowed=y&sequence=-1)

https://dspace.vutbr.cz/xmlui/bitstream/handle/11012/81292/DP_Smerickova_Michaela_163588.pdf?

[isAllowed=y&sequence=1](https://dspace.vutbr.cz/xmlui/bitstream/handle/11012/81292/DP_Smerickova_Michaela_163588.pdf?isAllowed=y&sequence=1)

<https://openarchive.usn.no/usn->

[xmlui/bitstream/handle/11250/3026909/2022_141_Bergman_web.pdf?isAllowed=y&sequence=3](https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/bitstream/handle/11250/3026909/2022_141_Bergman_web.pdf?isAllowed=y&sequence=3)

<https://profesis.ckait.cz/dokumenty-ckait/a-3-18/>

<https://isz.vspj.cz/bp/get-bp/student/28791/thema/2996>

<https://ebooks.uni-lj.si/zalozbaul/catalog/download/133/232/3631-1?inline=1>

<https://pure.jgu.edu.in/id/eprint/2104/1/Gupta2022.pdf>

[https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/165915/BP_Ljuba_Kanciova.pdf?](https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/165915/BP_Ljuba_Kanciova.pdf?isAllowed=y&sequence=1)

[isAllowed=y&sequence=1](https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/165915/BP_Ljuba_Kanciova.pdf?isAllowed=y&sequence=1)

https://hr-award.math.cas.cz/documents/Presentation_Koscik.pdf

<https://upv.gov.cz/prumyslova-prava/vynalezy-a-patenty>

<http://www.consulegis.com/wp-content/uploads/2013/06/CONSULEGIS-IP-HANDBOOK.pdf>

http://www.lexmundi.com/images/lexmundi/PDF/GuidesToDoingBusiness/Guide_Norway.pdf

http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18615/Nalyvaiko_Implementatsiia_acquis_Yes_u_sferi_elektronnoi_komertsii.pdf

<http://oisiibrunch.com/newsview/agreement/index.htm>

<https://www.docme.ru/doc/1273100/estelle-derclaye---research-handbook-on-the-future-of-eu-...>

<https://www.legito.cz/en/zadost-subjektu-udaju-gpdr?selectedPreset=27>

<http://www.risk-management.cz/clanky/Dusevni-vlastnictvi-chronene-ceskymi-pravnimi-predpisy-jako-nutne-tema-pro-management-kvality-informace.pdf>

<https://www.nejbusiness.cz/zakony/zakon-c93-2018-sb-o-podminkach-vyuzivani-genericky-zdroju-podle-nagojskeho-protokolu>

<https://beta.forskningradet.no/en/call-for-proposals/2021/health-pilot-main-call/Download>

<https://doczz.cz/doc/352717/spolupr%25C3%25A1ce-s->

[aplika%25C4%258Dn%25C3%25AD-sf%25C3%25A9rou-metodika-iii](https://doczz.cz/doc/352717/spolupr%25C3%25A1ce-s-aplika%25C4%258Dn%25C3%25AD-sf%25C3%25A9rou-metodika-iii)

[http://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/128294/BAL107_FBI_N3908_3908T005_2018.pdf?](http://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/128294/BAL107_FBI_N3908_3908T005_2018.pdf?isAllowed=y&sequence=1)

[isAllowed=y&sequence=1](http://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/128294/BAL107_FBI_N3908_3908T005_2018.pdf?isAllowed=y&sequence=1)

<https://dspace.cvut.cz/bitstream/handle/10467/91840/FBMI-DP-2020-Storchova-Anna-prace.pdf?isAllowed=y&sequence=-1>

<https://new.fips.ru/about/vptb-otdelenie-vserossiyskaya-patentno-tekhnicheskaya-biblioteka/guide-08-2021.pdf>

<https://www.cienciapr.org/es/aggregator?language=es&page=2607>

<https://www.govcert.cz/download/kii->

[vis/Metodika_k_voditkum_pro_hodnoceni_dopadu_NUKIB_v.1.2_s_prilohou.pdf](https://www.govcert.cz/download/kii-vis/Metodika_k_voditkum_pro_hodnoceni_dopadu_NUKIB_v.1.2_s_prilohou.pdf)

<https://www.politikaspolecnost.cz/wp->

[content/uploads/2020/08/Prov%C4%9B%C5%99ov%C3%A1n%C3%AD-](https://www.politikaspolecnost.cz/wp-content/uploads/2020/08/Prov%C4%9B%C5%99ov%C3%A1n%C3%AD-)

[p%C5%99%C3%ADm%C3%BDch-zahrani%C4%8Dn%C3%ADch-investic-ve-vybran%C3%BDch-st%C3%A1tech-EU-IPPS.pdf](https://www.politikaspolecnost.cz/wp-content/uploads/2020/08/Prov%C4%9B%C5%99ov%C3%A1n%C3%AD-p%C5%99%C3%ADm%C3%BDch-zahrani%C4%8Dn%C3%ADch-investic-ve-vybran%C3%BDch-st%C3%A1tech-EU-IPPS.pdf)

<https://bergento.no/projects/>

<https://vubp.cz/soubory/vyzkum/projekty/V07-S4/Vsouhrn-Pracovnepravni-vztahy-a-BOZP.pdf>

<https://www.diagnostictechnology.com.au/pages/research>

https://www.dotaceeu.cz/getmedia/a3fdbcee-45a7-440e-a891-dc21381b2b04/MD-verejna-podpora_v2.pdf.aspx?ext=.pdf

<http://www.euractiv.com/de/node/501154>

https://www.jipitec.eu/issues/jipitec-11-3-2020/5187/hoffmann_otero_%20jipitec%20-11_3_2020.pdf

<https://www.patentstyret.no/en/search/?page=6&q=Design+Act&type=0>

<https://www.plass.com/cz/articles/patentova-cistota-technologie-vyrobu>

<https://cs.m.wikipedia.org/wiki/TRIZ>

<http://ihned.cz/c1-57264440-ochranna-znamka-vam-pomuze-ochranit-vas-produkt-ci-sluzbu-jak-si-ji-zaregistrovat-a-na-co-si-dat-pozor>

<https://prezentacja.www.gov.pl/attachment/6fdb8c4-fb4e-4103-928e-7738bfd4027a>

<https://prosjektbanken.forskningsradet.no/project/FORISS/254696?Kilde=FORISS&Sprak=no&calcType=funding&chart=bar&distribution=Ar&resultCount=30&sortBy=date&sortOrder=desc&source=FORISS>

<http://world-intellectual-property-organization.com/export/sites/www/pct/en/eqe/ip.pdf>

<https://www.actamup.cz/documents/file/acta/acta%20tisk%2017-1.pdf>

https://www.idnes.cz/technet/internet/pri-tvorbe-vlastnich-stranek-si-dejte-pozor-na-autorsky-zakon.A050719_175317_tec_byznys_kuz

http://www.thaifta.com/trade/study/theu_book3_ch3.pdf

http://www.ukrpat.com.ua/laws-wrl.php?country=Denmark&law=The_Consolidate_Patents_Act.html

<http://www.vilemdanek.com/obory.shtml>

http://amsdottorato.unibo.it/10393/1/paseri_ludovica_tesi.pdf

<https://app.uio.no/ub/ujur/oversatte-lover/cgi-bin/sok.cgi?type=LOV>

<https://data.landportal.info/fr/norv%C3%A8ge>

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/321661/hanninen_minna_v%c3%a4it%c3%b6s_kirja_2020.pdf?isAllowed=y&sequence=1

<https://library.upol.cz/arl-upol/en/csg/?key=85883521105&repo=upolrepo>

<http://www.crb.uu.se/downloads/biobanks-report/Westerlund-Persson.pdf>

http://www.iphiz.com.pl/dmdocuments/Inwestor_11-2008.pdf

<https://www.vsb.cz/e-vyuka/cs/subject/542-0510/01>

<https://zastavit-necem.com/bydleni/kupujeme-nemovitost/smlouva-o-budouci-kupni-smlouvenxn74206wkaqx>

https://wiki.knihovna.cz/index.php?title=Ochrann%C3%A1_zn%C3%A1mka

<http://zakony-online.cz/?q3=&s3=>

https://www.tc.cz/files_public/files/sbornik-2022-el-verze.pdf

Název: Přehled problematiky znalostního transferu ve výzkumných organizacích
Autoři: RNDr. et Mgr. Růžena Štemberková, Ph.D., MPA; Ing. Lenka Scholzová;
Charlotte Børing; Ing. Michal Hojdeckr MBA; Kleng Bratveit
Editor a odpovědný redaktor: RNDr. et Mgr. Růžena Štemberková, Ph.D., MPA
Jazyková korektura textu: CZECH EXPRESS, s.r.o., Praha
Vydavatel: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Kancelář transferotechnologií
Místo a rok vydání: České Budějovice, 2023

1.vydání

ISBN: 978-80-7694-035-2

Tato publikace byla vytvořena z finančního příspěvku Islandu, Lichtenštejska
a Norska prostřednictvím Fondů EHP 2014 - 2021, program Vzdělávání.
Za obsah odpovídá výhradně vydavatel/autor.

ISBN 978-80-7694-035-2

9 788076 940352